

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előzetes árak: Egyszeri ár: 10 korona, félve 5 korona, Negyedre 2 korona 50 fill. — Egyes számú ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Báné Kovács János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazásában szerinti.

Az igazság élni fog!

Azt mondják hogy a központi hatalmak által erőszakosan felbontott hatalmi egyensúly helyreállításáért fogtak gyereket.

Azt mondják, hogy a brutális erőszak által szolgálatba vett népek felszabadítása a cél.

Azt mondják, hogy a dúló embermészárlás oka a lelkekben jobogó nemes eszmények általánosítása.

Azt mondják, hogy a központi hatalmak világalmai önzése következtében részükön beállott gazdasági depressió nyomására alóli felszabadulás rájuk nézve életkérdés.

Azt mondják az emberi szellem nemes kvalitásai: az embereszetet, az erkölcs, a becsületesség, a hőség ragyog fegyverek élén.

Azt mondják, hogy a lélek legdrágább kincse, a kultúrember élettartalmának legbelsőesebb része, a szabadság megtörése a lelkeket mozgatóerő.

Abány mondják, annyi naivitás!

Hiszem: a nyers, robusztus erővel hengerelni akartak.

Az oldalukon működésben levő brutális erőszak egy gözbengert szított össze az általuk szolgálatba vett népekből.

A henger megszületett, de működni nem tudott, mert hiányzott egyik lényeges alkotórésze: az öntudat.

Az állatorosra leszorított tömeg pedig az emberi eszmények védelmében mélyen nevetésges.

Szalvenektől...

*Szalvenektől zúg az erdő,
Felpörög a Dnyeszter partja;
Hej, de sok jó magyar gyerek
Fekszik már vérben alatta!*

*Mindene vagyok azoknak
A kik velem megmaradtak:
Biztatója harcolóknak,
Siralója halottaknak.*

Nagy Győző.

Egy hitetlen tanító a háboruban.

A vármegyeyi körház megfigyelő osztályán feködt több beteg között találtam két kollégát, aki több havi háborúban való részvétel után ide internáltakot.

Az egyik G. nevű bukovinai román anyanyelvű tanító, akit súlyos tüdőbaja ide juttat. Gondos, jó ápolásban, megfelelő kezelésben részesült, a minek következményeképpen megfoltított tüdővel visszatért három havi pihenés után csapatostólhez.

Világuralmi törekvással vádolnak, gazdasági depressiót írnak be-rólapunkra pedig ugyanakkor a kiderítést becsatlend fegyvereivel sujtanak védtelen néket és gyermekeket, hogy nemtelen céljukat elérhessék

Emberszeretettől hajtának a front előtt bekös polgárnépet.

Paritán erkölcsök példáit zengik a tönkretett szüzek:

Becsület-ességök nyomai tapadnak a földalt köz ségek úszkeihez, az ésszetört butorokhoz.

Az emberihűség megragadó példáját szolgál-tatja a Capitolium tornyában megszólalt Dianna hangjától megkötyösödött talán.

A mozgás akadálytalanságát, eszményi szabadságot ígér a letarolt lengyel mezők kanesukás zaru-noka.

És mit állíthatunk mi onnyi lelkinagysággal szembe?

Fiznek vak-karjából egy ércfalat, melyből vaki tóan ragyog a honszerelomból táplálkozó polgári öntudat és az ezzel kapcsolatos örök igazság eltiporlatatlan eroje.

A mult megmutatta, hogy a szabad polgár lelkének ereje nagyobb érő a kanesukával összetört erkölcs erejénél; a jövő megfogja mutatni, hogy az igazság isteni erejével, vértezett nép karjának súlyos oaspánai alatt összeomlik a bércnek által felfogadott bértyikos ereje és az igazság élve marad, hogy tovább is tudóklő eszménye maradjon az emberi-ségnek.

Csak németül érteltük meg egymást.

Tizenhét ötköztemben vettem részt — monda tá — de a legesodálatsosabb, eddig soha nem érzett lelki bouyomást az első ötközet előtt nyertem. Bug mellett Kamionkánál tudtuk meg, hogy döntő ötközethe megynék. A láthatár minden pontja felől ezredeik csapatostok bukkantak fel, hogy egy öt négyzet kilométeres helyen felálljanak az egyházi áldást, az általános abszolútót átvegyék. A messze észak felől dörgő ágyék moraja volt az egyházi áldás zenekisérete. Meg kell említenem, hogy mint teljesen hitetlen, közömbösen néztem az előkészületeket, hallgattam az időközben megszólalt ezred zenekar változatos műsorát.

A zenekarok ezredeik katonasága, nemzetisége szerint más-más darabokat adtak elő.

A nemzeti himnusz befejező akkordjai után felhangzott az ezredes érces hangja, s néhány szóval lelkesített, eskünkre emlékeztette kötelességünkre figyelmeztetett. Majd felhangzott a vezényszó: Zum gebet! Ezredünk minden embere, még a tiszték is földre borultak, s meg-megcsukló zokogásuk, tompa morgássá elegyült, csöndes sirásuk jelezte, hogy a halál szelét megérezve, bünbánatuknak szabad folyást engedtek.

Könyvei két áztatták azt a földet, melynek porát ezer esőkök szentelték meg. Valami a torkomat

Tegethoff szelleme.

Tizenkét órával a hadüzenet után az osztrák-magyar flotta akcióbá lépett és a sikeres haditényak egész sorozatát hajtotta végre. Negyven kilométernyi területen támadta meg az olasz tengerpartot és támadása ellenséges hajók megrongálásával, kaszárnyák és lövészárkok elpusztításával, vasúti hidak, víztornyok, kikötői épületek lerombolásával s egy olasz torpedószó első-lyesztésével ért véget.

A monarchia tudvalevőleg nem bír oly jelentős tengeri haderővel, mely a többi tengeri nagyhatalmasságok között méltóan képviselhetné nemzetünket. É tény önként értendő, ha figyelembe vesszük, hogy nem vagyunk gyarmatpolitikát folytató állam, melynek gyarmatai megőrzése végett szök-sége van a tengeri haderő fokozatos fejlesztésére s így a hadi flottánk főképen csak arra szolgál, hogy ellenséges támadásokkal szemben saját partvidékünket védelmezze. És mégis ez az inferioritás erejű flotta a első napon oly meglepetéssel szolgált, mely nemcsak előre veti a tengeri háború jövőendő epizódjait, de egyszersmint alkalmas arra,

szoritotta, kablenre nagy fájdalom szállt, s miközben egy pillanat alatt átöttem a multat jelent, sőt a jövőt, az én szememből is megindult a könnyápor; sirtam a marcona hadiakkal, — a hitetlen Saulból egy pere behatása alatt Pal lett

Az ezred zenekara egy vig csatlalra zúdított rá és mi Hurrá! kiáltással megindultunk megkönyebülve, megtisztulva, hogy szembe nézünk a halállal, kaszaboljuk, pusztítsuk az utáb muskóit.

A másik beteg B. főgymn. tanár, ki a harc-téren szerzett vérbabban feködt. Most már mint lábadozó beteg emlékezők vissza az átélt súlyos napokra, betegsége minden fázisára.

Feltett kérdéseimre arca elkomorul, röviden kutat emlékei halmazában, majd belefog elbeszélésebe.

Folyékonyan szaporán beszél, itt-ott arckifejező mimikájával közmozdulatokkal kíséri beszédjét.

A mozgósításkor Nagyváradra vonultam be, hol majd két hónapon át újonc kiképpéssel voltam elfoglalva. Innen pót menesztással Galiciábá mentem, hol történelmi nevezetességű Janów—Gródéki ötköztemben vettem részt. Itt kaptam meg a borzalmas és utálatos betegséget, melyben két kilométerri kellett földön csuszva másznom, teljesen magamra hagyatva.

hogy a háboru sikere felől a legoptimiztikusabb reményeket oltsa belénk.

A most folyó világháboru megmutatta, hogy számbeli fölényvel diadalt aratni még nem lehet. Oroszország katasztrofális helyzete, mely a háboru tizenegyedik hónapjában elérte, bizonyosságául szolgál annak a tételnek, hogy diadalt csak az a hadsereg képes kivívni, mely mindvégig megővja offenzív szellemét és amelyben a fegyelem és a haraköztség a győzni akarás oly vehemens vágyakozásával egyesül, hogy erejét meghaladó haditetteket végrehajtására is képes.

Olaszország flottája, melyet az Adrián és a Földközi tengeren a francia-angol flotta egy része is támogat, kétségkívül számbelileg tulsulyban van a monarchia flottája felett. De tulsulyban volt felettünk az orosz hadsereg is, mégis tönkre ment, mert hiányzott a megfelelő vezetés és a szükséges harci szellem. Az, amely nálunk meg van, s amely arra készítette flottánkat, hogy időt se engedve az ellenség felocsúadására, ott támadjon, ahol támadását nem várták és olyan eredményeket érjen el, melyek kétségkívül alkalmasak arra, hogy a paroxizmusig fokozott lelkesedést még jobban növeljék és újabb haditények végrehajtására adjanak impulzust. Bizonyos, hogy ez a szellem, mellyel az olaszok már megismerkedtek, amikor Tegethoff vezérlete alatt flottánk az olasz tengeri haderőt tönkre verte, teljes erejében és ismételtelen meg fog nyilatkozni a háború fo-

lyamán és oly eredményeket fog elérni, melyek melótán fognak oszlatkozni szárazföldi haderőnk diadalmi babérjaihoz. Hisszük azt nemcsak azért, mert ismerjük csapataink szellemét és vezetését, de főleg azért is, mert a legelső hivatalos jelentésekből, miket hadvezetőségünk az olasz part bombázásáról kiadott, már is meggyőződést szerettünk arról, hogy az olasz katona nem számbavehető ellenfél. A jelentés megemlékezik a legmodernebb olasz tengeri erőd, a Saero katonának szegénytelen gyávaságáról. Az ágyak mellett működő tüzérséget két pilótának géppuskatűzzel elűzte és a megfutott legénység vissza se tért előbb ágyúhoz, míg a repülőgépek és a hadihajók a veszedelmes közelségből el nem távoztak.

Az ily tömeg, melyben az erkölcsi erő és a bátorság hiányzik, jó lehet arra, hogy felbujtók szavára hallgatva védelem nélkül álló nagykövetségek és konzulátusok előtt tüntessen, de teljesen alkalmatlan egy győzelmes háboru kivívására, mely nemcsak szónoklatokkal, virágos körmondatokkal és olcsó színhatásokkal, de ami ennél sokkal veszélyesebb: ágyugolyókkal, bombákkal és szuronytámadásokkal is kedveskedhetik azoknak, akik beléköszöltek. Hogy az olaszok szája ize nagyon hamar el fog savanyodni a háboru Eris-almájától, azt alighanem rövidesen módunk lesz tapasztalni.

Nem, erről most nem beszélék, mert ezen pillanatokra a visszaemlékezés is kínos és fájdalmas.

A lelki benyomások érdeklik önt, azért talán elmondom tükrözéstegetemet, vagy ha úgy tetszik esetemet vértöréstegetnek is nevezhetem.

Jaroslavlól északra a San és a Vizsulta szögében allunk, hogy a Lembergert szorongató orosz haderő jobb szárnyát feltartóztatassuk az előnyomulásában, az átkarolást megihátsuk.

Engem és több aliszletet küldtek ki előrszolgálatra a San sáppedekes, fűz és különféle bokor, rekettyével benőtt partjára. A szolgálat rendkívüli felelősségteljes és terhes volt. Meg kellett figyelni a sűrű bozótól az egész San partvidéket, hangtalanul kitaranni bárki közelédek felém. Lóni, kiálltani tilva volt, a fegyvert csak szúrásra használhattam. Éjfél előtt pár perccel hangos csobogást észleltem. Egy pontonon kétevezőt az ellenség pár embere A koromsötétség miatt csak a lomhán mozgó tömeget tudtam kivenni. Hajam égnek meredt, idegesen tapogattam végig fegyveremet.

Jól hallottam, a mint a ponton a parthoz útdőit és egy ember szállt, ki belőle halkán utasítást adva a bent ülőknek.

A földre lapulva kuszott előre, majd mikor semmi noszt nem hallva egy véte az ellenség távol van tőlünk, óvatosan igyekezett előre.

Pár lépésre volt tőlem, midőn a hold előbujt az őt eddig eltakaro felhő csoport alól. Embereim, az a drabális orosz észrevette a szoborművészzel álló alakomat. Neki is úgy látszik hasonló utasítása volt, mert puakáját válláról lekopva nem lőtt, hanem

óvatosan felém közeledve annak csövét két kére kapta, hogy rettenetes erővel reám csapjon.

Kimodhatatlan percek, pillanatokát éltem át. Végig mértem az orosz kinek szándékát könyög volt kitalálni. T-ljesen a kérelmebe engedtem, s miközben pálinkától bűzös leheletét árcmon éreztem áltálom sok évtizedet.

Ilyu feleségem, az én hadbavonulásom alatt megszületett kis fiam jutott eszembe.

Tízmentem gubbasztó görnyedt hátú kis szőlő ház minden kedvessége, az öregek szeretete vonult el lelki szemeim előtt.

Fáztam, rettegtem, nem az orszótól, hanem a vérontástól.

De ez csak egy pillanatot tartott, mert a következő percben már a kötelesség, a királyhűség, az életfenntartás ösztöne dolgozott bennem. A felém suttant akaró orosz nyakába vágtam löveg és szuronyomat. Tompa állati hang, zuhanás volt a felelet.

Az engem felváltó őrség borzadva nézte vérrel moeskolt ruhámat, a hideg éjszakában párologó, durítottán bűzös meleg embervért.

Szerencsém volt, hogy felváltottak, mert rosszul lettem és odavágyódtam a meredt szemű orosz hullához. Másnap korán megöttem jelentésemet, a mely után megtudtam, hogy az általam leszurt orosz egy kankuzási százados volt.

Több kisebb nagyobb ötközben vettem részt, még ezután, de többé nem rettegtem már a gyilkolástól, az ellenség pusztításától.

H I R E K.

A tanulók felvétele a helybeli főgimnáziumban.

A helybeli kath. főgimnáziumban a tanulók előzetesen június 11. és 12-én d. e. 9—11 óráig vételnek fel az igazgatói irodákban. Az első osztályba lépő tanulók, kik 9-ik életévüket betöltötték, okvetlenül hozzák magukkal a IV. elemi osztályelvégrzéséről a bizonyítványt, továbbá a szülőletési és ujrallási bizonyítványt. Az idegen iskolából jövő tanulók is magukkal tartoznak hozni az osztálybizonyítványon kívül a születési és ujrallási bizonyítványt. Ezen okmányok nélkül senki sem vétetik fel. A felvételtör 12 Kor. 70 fillér fizetendő.

Az igazgatóság.

Hogy büntettek a lisztcsempészeket?

— Kihágásért a jótékonyág listáján. —

Néhány nappal ez-előtt emlékeztünk meg arról, hogy egy helybeli ismert kereskedő, ki mindennapi üzletfeleinké tán csak nagy könyörgésre juttatott némi finom lisztet, képes volt idegenbe tetészt szerinti mennyiségű lisztet társzekerén utnak indítani. Szemfeles rendőreink egyik azonban a legutolsó kirándulást megakasztva, a rendőrhatságnak jelentést tett, hogy a csempészésre szánt list a városához udvarán van s várják az intézkedést. Az illető rendőr ebbeli ténykedését örömmel vette a város közönösge tudomásul, de annál meglepőbb volt, amikor kiviláglott, hogy az illető cég visszakapta az elkobzott lisztet, a helyett, hogy példás büntetésben részesült volna, mint súlyos kihágást elkövető fél, még előnyben részesült a városi számvédezőnél 100 korona mint nagylelkű jótékony adomány van azért javára előnyvele.

Hogy miért, mi jogou történt ez, erre várjuk a feleletet.

Hogy a kihágási büntetéseket feloldani s azt a jótékonyág listáján előnyveltni joga van a rendőrségnek, azt nem tudtuk, de az föltétlenül tudjuk, hogy hasonló körülmények között hasonló felekkel más városok rendőrhatságe nemcsak, hogy nem huny szemet s az illető kereskedőnek nem csinál arany hidat, hanem oly példát statuál, mely elriaszt mindekit hasonló kalandozásoktól.

Hogy a kendőzőség miért volt, én nem tudjuk, de hogy a nagyközönység érdekei ezt nem kívánják, azt nagyon is jól tudjuk, s azt is, hogy a rendőrhatságnak minden hasonló kihágást kötelessége a leg-szigorubbán elleuőrítani s a megérdemelt súlyos bírsággal sújtani.

Majd jövőnk meg.

— A hadbavonult magyar kath. tanítók családjaét negyész bizottság május hó 14-én tartott ülésén: Babics Kálmán bakonybányai, Ceglédi Lajos tornaszentjakabi, Juras János mihálygerzei, Nyulassy Gusztáv maribabai, Niszanysánsky József boldog-dürndösi, Récz Károly egervári, Szántó Róbert hidegsegi és Szepossy Vazul szamosvörösm art tanítók családjai 550 korona segélyben részesítettek.

A kupeczek alkonya.

Csak két hete, hogy Benedek József a járlat levelek régi kezelője jelenlegi v. aljegyző, — amikor megkezdette, hogy időt, fáradságot nem kímélve, az iparigazolvány nélküli kupeczek garázdálkodásait ellenőrizve, a zabolátlan izzókat megfékezni, kezdte. Éjjelt nappallal téve, a rendőrséggel karöltve, puritán megvesztőgethellen becsületességével a közönség rovására utazgató szédelőket kilátó, leveleiket elkobozta, őket a vásárról kitiltotta s büntetés végett — a rendőrség elé állította. — Ezen erőlyes intézkedés hatása alatt, az iparigazolvánnyal bíró kereskedők örömmel jelentették, hogy szerdán már, 35% olcsóbban tudtak vásárolni

Sajnálattal vettük azonban tudomásul, hogy éppen e derék puritán jellemű s ritka becsületességű hivatalnok egyébbé nagy elfoglaltságára való hivatkozással ezen ellenőrző tisztától Polgármester ur által magát felmentette. Mivel az ügyre nézve ez nagy veszteséget jelentene, a közönség érdekében kívánatos volna, hogy e tisztában továbbra is megmaradjon s így a marha vásárlást s ezzel a közönség megélhetését is megkönnyítse s a marha árakat tisztességes mértékre leszorítsa. Természetes, hogy e dolog még nagyobb eredményt produkálna ha a kupeczek ellen megye és országszerte erőlyesen fellépneek s a kataságok túzzal vassal ütneek a kupeczeket s őket a rendőrhatalóság minden kihágásért súlyosan s érzékenyen büntesse. Hejli rendőrhatalóságunk a piac kofák és utca vége elővásárlókkal szemben is hasonló erőlyes és példás intézkedést foganatosítana, hogy töltsék a várost és piacot is megtisztítsák s már már elveszthető drágaságot ezzel fültől-nyol csökentének. Várjuk.

— Az urnapi kőrménét Imposzás keretben folyt le az urnapi kőrménét. Az áhitatos hívők ezrei énekelték s könyörgöttek, hogy az ádázul dúló háborúnak minél előbb dicsőségeseen vége szakadjon. Mert most minden könyörgés-érett szál az ige Urához a régi magyar egyházi énekek szövegéből: Ald meg országunkat, mi magyar hazánkat... énekelte a hívő sereg fegyvereinek győzelmeit. A kőrméneten P. Bórszói Tivadar pontifikált s az ő világi hatóságok is mindannyian részt vettek. Az ünnepi hangulat és fény emeléséhez nagyban hozzájárult az, hogy a merre a kőrménét elvonult a viamoslámpák mindenütt égtek. Dicsérvük meg ezért Ponkor Henrik igazgató urat, mert ez az ő kiváló érzékének, tapintatának szép tette.

— Egy kis gimnazista halála. Apró, kicsi gimnazistát, Horváth Ferencet, a második osztály bevezetőjét kísérte tegnap szülői hájfalárára a temető felé a főgimnázium igazgatója, tantrai s tanulói. A jó kis fiut néhány napos betegsége hirtelen döntötte a sírba. Szülőinek egyetlen gyermeke s így megérthető a siránók anyja fájdalomát. A temetésen és a sírnál a főgimn. önekar is jelen volt s két gyászdal előkelőséggel fejezte ki részvétét korán elhalt kis társa elköltözése felett.

— A marha- és lóbőrök maximális ára. A hivatalos lap közli a miniszterelnök rendeletét a nyers és kész marha és lóbőrökért követelhető legmagasabb árakról, melyek május hó 28-án léptek hatályba. A maximális árak túllépése kihágás, melynek megszegése 2 havi elzárással és 600 K pénzbírsággal büntetettetik.

Magy. kir. állami hadikölcsön.

Hirdetmény.

Mindnyájunknak hazafias kötelességünk, hogy az

állami hadikölcsön

jegyzésében részt vegyünk és ilyen módon minden itthon lévő is hozzájáruljon ahhoz, hogy dicső hadseregünk emberföltött küzdelme mielőbbi végleges győzelemre és tartós békére vezessen. E nagy célt a magunk részéről is elősegítendő, elhatároztuk, hogy a

hadikölcsön céljaira

mindenkinek, aki ily kölcsönt jegyezni akar és e célból legalább $\frac{1}{10}$ részt készpénzben lefizet, a többi $\frac{9}{10}$ részt 1 évi időre 6 százalékos kamat mellett kölcsön adjuk. Még pedig oly módon, hogy sem váltót, sem kezest nem kell adnia és a kölcsönt egy évről hamarabb is bárkinek visszafizetheti, amikor is a kamat csak a tényleges visszafizetés napjáig utólagosan lesz felszámítva. Mivel pedig ezen

hadikölcsön kötvények

után a magyar államkincstár szintén 6 százalékos kamatot fizet, tehát az általunk e kötvények kifizetésére kölcsönzött összeg után számítandó kamat sem költséggel, sem áldozattal nem jár, sőt ellenkezőleg az a jövőre is igen jól jövedelmező befektetést képez.

Igy tehát mindenkinek módot nyújtunk arra, hogy minden

10 K készpénz lefizetése mellett ugyanannyi 100 K hadikölcsönt jegyezhesen.

Elhatároztuk továbbá azt is, hogy e hadikölcsön jegyezhetése céljából hivatalunkat a rendes hétköznapiakon kívül a **junius 6-iki vasárnapon is 9-12 óra közt** nyitva tartjuk és ezen időben is a listelt közönség rendelkezésére állunk.

A jegyzések csak junius 7-ig eszközölhetők.

Nagykanizsa, 1915. május 29.

Neptakarékpenztár Reszvénytársaság
Nagykanizsa

Deák Ferenc-tér 10. szám

— Przemysl a mi birtokunkban. Örömmel tett szívvel írjuk le, ami miatt márciusban annyit sajjogt szívünk. Przemysl vára ismét a miénk. Hatalmunk, erőnk újabb dokumentuma ez s egyúttal ellen-szöveg erejének gyöngyöské. Bizalommal nézhetünk a jövő elé.

Van rá jogi s erkölcsi alapunk. Igazságunk sulya erkölcsi erőt adott fegyvereinknek, amely elől szegénytelenül vonul vissza a hatalmas orosz erő. Ne nézzük, hogy mit nyertünk a vissza-vet Przemyslben. Hadizsákmány is lesz elég. De az tény, hogy nagy erkölcsi erő jutott hadseregünk vagyonába, amikor Przemysl bevonult, amelynek elestek az enteke sajtója világra kürtölte győzelmeket. Vajjon most mit szólnak? Erőnk újabb bizonyítéka ez a hódítás zászlója biztos győzelmünknek. Csak a kishitű esággel lehet ez után. Przemyslben a mi lobogóink lengése a dúló csaták újabb fordulatóról beszél — ami javunkra.

— Felmentett férjgyilkos asszony. Megírtuk mi is azt a szörnyű drámat, amely április 3-án Beodolfin lejárásodott Vics Józsefné családí perpatvar közben felszívelt győzöverte az urat, aki véle folyton brutális, durván volt. Vicsné ügyét a mult héten tárgyalta a zalagersegi kir. törvényszék esküdttörődsége, amely Vicsnént — dr. Weiss Endre ügyvéd nagyhatalmú védőbeszédő után — felmentette. Az ítélet jögerős.

— Az 1915. IV. törvények. A hivatalos lap közli az 1915. évi IV. törvényeket az országgyűlés tartamának kivételével meghosszabbításáról. A törvény értelmében az országgyűlésnek 1915. június 21-én lejárt tartama a háború közszerre miatt a békétekint következő hatodik hónap végéig meghosszabbítottatik.

— Egy brutális népfelkelő. A vasuti állomáson történt, hogy egy jobban öltözött nő hadba vonuló két fivérével akart utolsó buszt venni. — Horváth József volt posztoló népfelkelő azonban hátulról nyakon ragadta s oly durva brutálissal bán-t vele, hogy a vasuti tiszteknek s a közönségnek kellett a durva alak karmai közül az illető jayveszéköt nőt kiszabadítani.

Mindenesetre elvárjuk, hogy a hatóság a megérdemelt szigorú büntetéssel sújtsa a brutális magyárvédelőt.

— Orosz udvariaság. Bokor József zalavári jegyző, zászlós, megsebesültre orosz fogságba esett s mult ilyen egy előkelő moszkvai kórházban került. Innen írt feleségének, hogy jól bínnak vele az oroszok és hogy jól van. Mire feleségétől a válasza megérkezett, Bokort felgyógyulva tovább vitte és felesége levele nem találtá már a kórházban. Ezt sürgönyileg tudatta vele egy orosz tiszt, aki a saját költségén táviratozta meg Bokor feleségének, hogy férjét már tovább vitték.

— Bejelentette halálát. Megidült levél érkezett a napokban somogy megyei Meryénre. A község egyik derék polgára, Sorrái Ferencz negyvenegyedik gyalogezredbeli szakaszvezető buszúrik el benne szülei és testvéreitől. Azt írta a szüleinék, érzi, mire írása hazaré, ő nem lesz az élők között hős halált halt a harcterén. A levél után közvetlenül megjött a hivatalos értesítés Sorrái hős halatáról.

„BERLIN“ nagymozgó színházban szombat és vasárnap nagy dráma ujdonság kerül színe, mely Berlin városában őrisi sikert aratott. Az igazgatóság mindig a legnagyobb figyelemmel van a közönség igényeire és éppen ezért csak a legújabb, legjobb és legérdekesebb mozdíradokat tartja műsorra. Hiszünk, hogy a közönség figyelemba fogja venni a csodaszép műsort és zsufolóság megtölti a nézőteret. — Bövböbet a falragassok!

Képes Ujság

cimmel március 27-én szombaton új képes hetilap indult meg Vajda Ernőnek, a „Rozmaring néni”; „Ludas Matyi” és egyéb nagyszerű darabok szerzőjének szerkesztésében. Ez az új képes hetilap legnagyobb részében a modern nyomdai technika legököltelesebb eszközeivel, az oly gyorsan világszenzációvá lett mélynyomással készül és ennélfogva képei minden fotografianál szébbek, és festményszerűen valósággal keretbe kívánczok. Háborús képei a világháború egész területéről még az elkényeztetett magyar közönség előtt is szenzációk lesznek. De az új lapnak rendkívül gazdag olvasmányos tartalma is lesz, még pedig nemcsak novellák és regények, hanem ötletes, változatos és gazdag rovatrendszerrel. „Tessék befejezni” című rovata a legszórakoztatóbb játék lesz a családok számára. A „Hadikönyha” megbecsülhetetlen szolgáltatást fog tenni a drágaság miatt bánkodó háziasszonyoknak. „Borzalmas pillanatok” című rovata állandó szenzációja lesz mindazoknak, akik kedvelői a bűnügyi és egyéb izgalmas eseteknek.

De a rovatok egész sorozata fog szólni az asszonyoknak, gyermekeknek és általában a családoknak. Kepeivel és rovataival ez az új képes hetilap bizonyára a legközelebbi idő alatt meg fogja hódítani a magyar közönséget, annál is inkább, mert az új lap 32 oldalas terjedelme és tartalmának gazdagsága dacára talán a legolozóbb hetilapja az egész világnak és példányonként csak 20 fillérért kapható.

A **Képes Ujság** előfizetési ára negyedévre 2-50 korona, félévre 5 korona, egész évre 10 korona.

A **Képes Ujság** szerkesztősége és kiadóhivatala V., Vilmos császár-ut 78. szám alatt van.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kiadó lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

— A **MAGYAR LÁNYOK** szépirodalmi képes hetilap, fiatal lányok számára. — Szerkesztő Tutsok Anna. Megjelenik minden vasárnap. Minden egyes száma gyönyörű művészi kivitelt képpel és a legérdekesebb tartalommal jelenik meg. Előfizetési ára: Egész évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrássy-ut 16. szám. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal. — E kiadványt szerkesztett képes hetilapot mindenkinek melegen ajánljuk.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kisérlet nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt költségekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

IFJ. WAJDI TS JÓZSEF
KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára.
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyre számú ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Bánkevich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatali Osztály-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásba szerinti.

A MÉRLEG.

Betelt a háború tizedik hónapja, s bármínő szemekkel is nézzük a jövőndőt, az optimista és a pesszimista egyképen kénytelen megállapítani, hogy a békétől messze vagyunk. Amikor már azon a ponton álltunk, hogy erőnknek egy hatalmas lendületével magunk alá tesszük az orosz s a háborút diadalmas befejezéséhez eljuttassuk, új ellenségünk támadt s bár ez az ellenség jóval csekélyebb jelentőségű, mint bármelyik az eddigiek közül, mégis számolnunk kell vele. A háború tartama meghosszabbodott, anélkül azonban, hogy győzelmi reményességünk csorbát szenvedett, vagy kilitásaink rosszabbodtak volna.

A háború tizedik hónapjában nem lesz időszerűtlen, ha mérleget készítünk az eddigi eredményekről. Nemesak azért, hogy megállapítsuk azokat az erőviszonyokat, amelyekkel számolnunk kell, de mindenkéftel, hogy egy szilárd és tényekkel megerősített alagra helyezkedjünk a jövőre való következteté-

seinknél. Bizonyos, hogy a jövő diadalban való hit csak akkor lehet komoly, ha az nem csupán a szuggesztión, de a multak eredményein is alapszik, s bizonyos az is, hogy ezek az eredmények olyanok, amelyek az optimisztikus hitre jogot adnak.

A háború első hónapjaiban az orosz tulerő elől kénytelenek voltunk oly állásokba visszavonulni, amelyek védekezésre alkalmasak voltak ugyan, de nem nyújtottak lehetőséget offenzív kísérletekre. Franciaországban és Belgiumban a német csapatok jelentékeny területeket elfoglaltak ugyan, de ezzel szemben állott az orosz hódítás, mely Galicia és Bukovina elfoglalásával ugyszólván teljesen rekompenzálta a nyugati harctéren szenvedett kudarcokat. Igaz, hogy Galicia felügyölése, a kárpáti harcok és a kelet-porosországi kudarcok az orosz haderőnek pótolhatatlan veszteségeivel jártak és oly vereségekkel keserítették meg a győzelem ítalát, amelyek a világtörténelemben páratlanok, de e veszteségek árán is hivatkozhattak az oroszok a tényleges térfoglalásra, melyet Przemysl eleste megkoronázott.

A háború mérlege ekkor az erők egyenlő erejét és hatását mutatta be. És ekkor hirdetni kezdte az antant a nagy orosz offenzíva megindulását, mely nem fog előbb véget érni, minsem az orosz kozákok patkói végig nem tipornak Berlin utcáinak kövezetén.

Vártuk... vártuk az offenzívát és egyszerre csak jöttek a hírek: a szövetségesek előnyomultak és elfoglalták Libaut. Mitau felé német seregek vonulnak, az északoroszországi erődöket németek bombázzák, Jött a gorlicei diadal és egy káprázatos sorozata a szövetségesek győzelmeinek; visszavetttük Tarnow, Rzesow, Jaroslau, Sambor, Drohobicz városokat, közel negyedmillió oroszot elfogtunk és annyi zsákmányt ejtettünk, amennyit e háború egy osatjában se. És míg a nyugati harctéren az angol és francia támadások kénytelenek beérni azzal, hogy helyenként súlyos veszteségek árán egy-egy lövészárkot elfoglalnak a németektől, Galiciában feltartóztatlanul haladunk előre és immár az orosz hódítások koronáját, Przemysl is saját diadalunk eredménye gyanánt könnyelhetjük el.

Mikor az anya választ.

— Fekete J. —

Nem sokan ismerték fel igazi értékét. S természetesen is, hogy sablonos tekintetek sohasem hatnak oda, hol az igazi érték, az erkölcsi kincs lelhető fel.

Szebb lelket emberi test még nem sokat takart, mint a Szőkéék leányát volt. Anyai kincs volt ebben a lélekben elrejtve, mely éppen elég ahhoz, hogy valaki annak birtokába tudva, igazán boldoguljon.

Beá is lett ez erkölcsi kincsre bányára Török Lajos. Megismerte, hogy ki az a Szőke Márta, mi lakik annak a lélekben, milyen szív dobogása élteit azt a gyöngy, légszerű alakot. Bele is szeretett szerelmes lelke egész bevétel.

Török Lajos nem való volt a leidegzett fiatalság korai vésőre hajló seregéből. Elevevelt kedélyes ember volt, ki tudott szeretni igazán, őszintén. S mert az élet leolajásáról komoly fogalmak voltak, nem azt a boldogságot kereste, melyet a telen poharak s léder körök nyújtanak, hanem a mely a szív és lélek mely talajába veti izmos gyökereit.

Sokat kereste a világban ezt a fel nem találhatót, míg végre is belátva hogy a modern kor boldogság sugára a hamis és tettetett örömek megtört fénye, a talmi szórakozásnak árjába dobt magát, hogy annak változatos értéktelenségében feledje az élet komoly s tartós boldogságában tanusított szűkebbül adakozásának keserű emléket.

Lelkét azonban mindez őrsen hagyta. S mikor már csak a szokás erejének szőfogaivra kereste fel ez őrös szavakban gazdag szórakozásban társaságait, akkor a titkán kedvező sors egy véletlen pillanata elebe hozta Szőke Mártát, kinek aztán meg is hódolt az igazi szeretet megadásával.

Török nem méltatlan szivvre pazarolta eddigi féltve őrzött s el nem szórt szeretetét. Az ismerkedés minden újabb napja egy másik érem, majd ismét felfedezett jó tulajdonság tapasztalásával érlelte szándékát, hogy Mártának birtokába való vételére törekedjék a szeretet jógyével.

S mert Márta nem kevésbé ismerte fel Törökben az igazi férfi ritka példányát, ki a komoly élet jellemzőző iskolájából került ki: hamarosan viszonzni kezdte az előlélt szándék igaz vallomását,

ha nem is mindig szóval, melyet kimondani tiltott sokszor sive érzésének megtörésére öbredt nőies tartózkodó természete, hanem a feltámadt szerelem néma, de azért mindent megvalló viselkedésével.

A fakadó közös öröm hamarosan ellenőrzés talált a leány anyjának szemébenben.

A jó asszony anyagi aggodalmi közé ékelte azt az újabb gondot is, melylyel az igazában egymás mellé termelt fiatalok szeretetét akarta kintani mindeztől.

Eleinte minde terve meghusnlt. Minden megtörési kísérlet az ellenkező eredményt szültte: a fiatalok még állhatatosabb szeretettel vonzódtak egymáshoz.

Már-már reménytörtőten akart belenyugodni a kifejlett viszonyos szeretet egymáshoz való forradásba, mikor az irgalmatlan sors közbeszólásával az anyagi törekvések segítségére sietett.

Törököt más vidékre vitték. A távolság vont Lajos és Márta között szakadást.

Váláskor elbuesztak. A férfi a megfontolt szándék észszerű ismételt nyilatkozatával vigasztalta a könnyező leány, míg az állhatatos várakozásának

A harci sikerek mérlegén ma a nagyobb súly a mi javunkra esik. Nem tudjuk, mit hoz a holnap, de bizalommal megyünk eléje. Ma már megismertük, hogy az orosz nem az a félelmes hatalom, mely tömegeivel legazonkai képes, de ellenkezőleg: az eredmények azt mutatják, hogy offenzív szellemű csapatainkkal szemben egy kimerült és hiányos hadsereg áll. Lehet, hogy ennek a hadseregnek a megsemmisítése, s véle a diadal természetnek betakarítása még hónapokba fog telni, de ma már senki sem kételkedhetik abban, hogy ez a termés végül is a mi raktárainkba kerül és mi fogjuk azt élvezni és felhasználni.

Dr. Mező Ferenc könyve.

Aki városunk sportéletét egy-két évvel ezelőtt fellendíteni látta az előtt dr. Mező Ferenc neve nem ismeretlen; az tudja, hogy a sportot nálunk életre kellett kelteni és az jórészt dr. Mező műve volt, aki újságokban, társaságokban lelkes, szakértő szószólfója volt a testedző játékoknak.

Most könyvet írt **Az Orosz-Osztrák-Magyar háborúban** címmel, melyben a rettenetesen dúló világháború sportot tárja az olvasó elé. — Őt magát mint tartalékos hadnagyot szólította el a kúrharsóság a zalazentgróti polgárliskola igazgatói katedrájáról. Hosszu hónapokon keresztül vitte, keményen állt helyén, aha szent kötelessége állította, míg a tifusz le nem döntötte lábáról. De a

hangzalatásával kísérelte meg a flu elfojtott néma fájdalomtá a jövendő örömeinek biztatásával kiirtani.

Élváltak. Az egyik messzire távozott, magával vivén új helyére a boldogságtermő munka határozottságát, — a másik megmaradt régi helyén, régi érzéssel, állhatatos szívben

Szökéné időközben gondolt egyet, hogy leányát most már férjhez kellene adni, El is határozta, hogy a legelső kerőt fogja boldogítani leánya szívének odaadásával.

Ő Török állhatatlanságot felté szert nem akarta, hogy leánya bevárja azt az időt, melyben a flu boldogságra adott szavát bevalthatja s kezének a leány felé nyújtásával biztos jövőt is tehet annak kezébe, ki majd hivatala lesz az édes otthon varázsát megteremtőnek a munkából haszátérő, kifáradt férj boldogítására.

Az anyai várakozás láthatárán nemskára felült a támadó remény első sugara, jött egy fiatalember.

Egészsen modern szabó-u gavalőr volt. Banális bókokkal árasztotta el Mártát, ki eddig Török nkairól az őszinte igazság szavait hallgatta, melyet a köteles udvariasság kényszerzavainak kirekesztésével a szív diktálta a szív felé, mely magába is fogadta azt.

Ez magával hozta a porviz legénylétben kifáradt lelket s testét, hogy azok megmaradt erővel alkalossan a kor igényeinek megfelelő családi életet Szökéné örömmel fogadta Tolnayt, ki, mert már a

sport emberét le nem gyűrhetette a gyilkos kör sem. Talpra állt újra. És míg megerősödve újra mellét szeghezeti a haza ellenségeinek, addig könnyben írta meg háborús élményeit, megfigyeléseit.

Hiába dicserném a magyar vitézségnek ezt az elevenen megírt apothéosisát; ebből még nem ismerünk a könyv kedves vonzó tartalmát. Ezt a könyvet meg kell venni és olvassa el mindenki, aki a finoman megfigyelő szemem keresztül látni akarja a modern harci életet. (A könyv jóvödelmét szerző a Vörös-Keresztnek szánta.) A mélyen gyökerözött hit, az emberi érzés mint aranyzál húzódik végig e művön. Biztos ethnografus kézzel rajzolja meg benne a magyar katonát, kit a világ első katonájának tart. Az éjjeli tüköztől, A halottakról, A vörös kakasról, Tisztiszolgárolt írt fejezeteit említem csak meg, de a többi is olyan meglátással van megírva és annyira eleven élet lüktet bennök, hogy a ki kezébe veszi ezt a kölsöleg is esinos könyvet, az le nem teszi míg végig nem olvasta. És az emberi lélek még tovább szövi a harci életet saját fantáziájával, melyet az író lelke megilletett

Még csak annyit a sikerült munkáról, hogy iskolai könyvtárakba és tanulóknak jutalomkönyvül kiválóan alkalmas, mert az ifjúság a magyarnak bátor, törhetetlen lelkiért és vitézségéről talál benne példát.

— Felmentők az elesett tisztetek özvegyeinek és árváinak járulékait A háború alatt az ellenség előtt elesett vagy az ellenség előtt szenvedett sebesült vagy haditáradalmak következtében egy éven belül elhalt tisztetek árváinak nevelési járulékat és az országgi nyugdíjat a honvédelmi miniszter ötven százalékkal felemelte.

házas élet örömeit is meg akarta ismeri, elég gyakran tette tisztelét Szökénéül

Az anya nem győzte leánya előtt magasztalni Tolnay nagy jövőt, hogy közben Töröknek még csak jövőben levő partiképpességéről sem feledeztek meg emlitést tenni, anyai bizonyos Ez volt minden leányához intézett beszélődjének befejező záradéka.

A leány egy ideig tűrt, s hallgatott. Neki Tolnay egyáltalában nem tetszett. Ha párhuzamot vont Török és Tolnay között, akkor látta Török egyéniségének értékét Tolnay üres szíve és sablonos lelke mellett. El is határozta, hogy akarata meg nem inog s ha várni fog, míg Török megjelenik s komoly szándékát tettel mutatja meg, felajánlja neki azt a szívet, melynek minden érzése az ő számára támadt, s odaadja önmagát reá várakozó Mártájának azzal a lélekkel, melynek minden gondolata az ő boldogító jövőjének megteremtésén s növelésén fündozik terveivel.

S míg hitt erősen ápoltt roményeinek valóra válásában, míg bizott a határozott férfi komoly ígértében: addig lelkében azt az örömet s boldogságot érezte, mely csak azoknak birtokolt osztályrészek, kik ábrándjaik vára kívánt kiakalulását lassu, de biztos haladásban látják maguk felé közlelni a valóság színében

Azonban egy napon megfogott lite s bizodalma S mert az első lépés a bizalom megígásában a remény megtörését, a hit elvesztését vonja maga után, az anya szavaira egy alkalommal hajlott arra,

H I R E K.

A helybéli római kath. főgimnáziumban

az előleges beírások június 17. és 18. napján d. e. 9—11 óráig és nem június 11 és 12-én, az igazgatói irodában történek.

Az Áldozat Énekel.

*Uram! én elhoztam magam, azokért,
A kik szerelni sohase tudtak,
A kik hajnalos, ifju éveikkel*

— — Szomorú éjjelbe alkonyultak.

— — És Uram én ill vagyok azokért is,
Kik akartak, de sohase merlek,
A kik az Élet himnuszát dalolták,
De már utad elején — — elesetek.

*És én azokért is örömmel jöttem,
Kik csak másokat — átkoztak, vertek,
S kik bölcs álokokkal, kegyes orcával
Másokat Káinként lelepertek.*

*Uram sohse büntesd! Mért vernéd őket,
Örömet adj nekik, — — vig kacagást!*
— Hályogos szemeket, szívüket nyisd meg!
Adj nekik hajnalit, — virágvirulást!

Csányi László.

hogy Tolnaynak nyilatkozatát viszonozta. Meg is történt minden az anya kívánása szerint s Mártából Tolnay neje lett, nem is szeretetből, hanem az összehozásba vetett reményből.

Török mindent megtudott. Keserő csalódással mondott búcsút a hangos életnek, megkezdett munkáját abban hagyta, mert hisz előtte összeomlott reményeinek ószes boldogsága. A leányak megbecsült s szeretetét megtartotta továbbra is annak az emlékre, hogy egy ideig őt a hasadó örömkör reményével boldogította, ha azok nem is váltak valóra soha.

De a sors büntetését el nem hagyja s megveri azokat, kik nem bíztak benne s másképpen határoztak, mint a hogy ő akarta összefűzni jövőjüket.

Tolnayból kitört nemskóra a csak időre eltemetett mulató természet. Hivatata után nem oda tért vissza, hol felesége várta, hanem hasonló elnök szorakozásai között kereste örömeit, S a szegény asszonynak látni kellett, mint mellőzi ura őt minden következnap jobban az előbbinél. A gondolati magánya, a csalódással teljes örömtelen élet, miután természet nem engedte, hogy férje állhatatlanságát hasonló könnyelműséggel viszonozza, a szívvel együtt a testet is összetörték.

Egy uapon Szökéné arra ébredt, hogy leányát koporsóban látta meg. A megtört test örökre elaludt, aha nem pnszkodott az anya ellen, elment a legjobb helyét szemrehányás nélkül a földalatti feledés

Három halott egy családban.

Megrendítő sulyos csapás érte Kisfaludy József posta- és távirtdi tisztet, ki a harcetlen mint tábori postás sulyos szolgálatot teljesít. U. i. míg ő ott görnyedett, a szegyetlen kaszás sarlajak alakjában be-köszöntött családjához s két kedves gyermekét s imádottné nejét két nap alatt magával ragadta.

Temetésük ma délután folyt le általános rész-vét mellett.

Nyugodjanak békébe, — a lesújtott apának s férjnek lelkére pedig küldjön az Ur vizsgáztató győgyirt.

A tizenöt éves katona.

Másodszor megy a harcterre.

Egy felvidéki vasuti állomáson történt. Katona-kálk telt vonat érkezett be a pályaudvarra és a katonák — minthogy hosszabb időig kellett a vonat-nak állni — kiszállottak a kocsikból. A jövedő és hangosan éneklő legények között feltűnt egy fiatal, 15 éves idősebbnek nem látszó legényke, aki katonaruhában, puskával, oldalzsákkal járt kelt a többiek között s valami különösen nagy és meleg gondoskodás övezte a többiek részéről. Ugy látszott, mintha mindegyik bajtársa különösen vigyázna rá, becsózták, emi-inni valót vettek neki, egyik-másik erőszakkal dugott valamit a tarsolyába utralólul.

ben keresti boldogságát. — mit az életben elragadtak előle az aggodalmas anyai szív tanácsai.

A férj gyászra egy napig tartott. Azután neki indult az életnek kijárt utján keressni a kínzó körmöt, melynek teljes kiélésében nem gátolta most már az az élet, melynek eszköze sirban porladt, löle örökre fedve elég korán.

Az anya bándokva ment gyakran egyetlen leánya sírjához, magát könnyezve vadolni. Sírva könyörgött a kemény rögök alatt porladó becsánátát, hogy időnek előtte küldte le oda, ha nem is közvetlenül, hova még ráért volna hosszú évek múló során porladásra térni.

Egy alkalommal ismeretlen kezek odahelyezte koszoruját találta a síron. Az anya kíváncsisága felébredt, hogy megtudja ki a koszoruban kifejezésre jutó megemlékező.

A hervadó virágot egy hét múlva eleven pótolta s ez így ismétlődött sokszor, folytonosan.

A véletlen egyszer utjába hozta a titokzatos virághordót: Török volt. A sírnál találkoztak, némán üdvözölték egymást. Minűkető könnyezett. Az egyiknél a bánat, a másiknak szeméből a romba dőlő boldogság fájdalomának könnyei hullottak.

Török még ott maradt a sírnál, mikor az anya már távozott. Stótanul váltak el, de Székéus távozásakor magának fájón vallotta be, mit előbb, leánya igaz boldogságára himni nem tudott s nem is akart: hogy Mártát még is csak ez szerette igazán.

Az állomáson várakozó többi utasnak feltűnt a gyerekhonvéd és egyik közülök érdeklődni kezdett iránta.

— Hogy hívnak fiam?

— Tonheiser András a nevem.

— Aztán, hogy kerültél bele ilyen fiatalon a háborúba?

— Önként jelentkeztem. Amikor kiűzték a háború, besoroztattam magam.

— Aztán elbírod-e a nehéz fegyvert, meg a felszerelést?

— Kaptam egy könnyű kis karabélyt, s azzal szoktam lenni az előszégre. A kakkumpak helyett pedig csak egy Brutsacket hordok.

— Oszatban is voltál már?

Voltam. Január 26-án meg is sebesültem Homonnánál. Mindkét lábamon. Onnán elvitték a kórházba, de már begyógyultak a sebeim és most megyek vissza a harcterre.

— Vanak szüleid?

— Apám és testvéreim vannak. Az anyám már nem él.

— Aztán hová való vagy?

— Abauj-megyébe. Tornára.

— A többi honvédek lassanként odagyűltek a beszélgetők köré és nagy buzgósággal hallgatták a kis honvédet. Az egyik rábókolt a fura és így szólt.

— Ez a mi ezredünköt tartozik.

Érezte, hogy dicsőség áramlik arra az ezredre, amelyek ilyen katonái vannak. És aki tanuja volt a jelenetnek, annak éreznie kellett, hogy dicsőség származik az egész magyarágra.

— A beteg katonák jobb ellátásáért.

Tudvalevő dolog, hogy a helybeli kórházban ápolat katonák ellátására egy bizonyos összeg van fejenként előírnyozva s utalványozva, amely azonban a jelenlegi sulyos drágaság közepett elégtelen arra, hogy jobb ellátást kívánó beteg katonáink oly menőt kap-hassanak, mely erejüket mihamar visszaadná. E kö-rülmény tudomásra jutott Dr. Tuboly Gyuláné, Ösv. Weber Károlyné urnóknak s Belus Lajos urnát, kik nyomban siettek is adományukat 140 koronát e célra a főnöknőhöz juttatni, ki a nemeseleők adománnyért legnagyobb hálfját fejezi ki ezután is az adományozóknak. Mindenesetre követésre méltó ne-mes példa, mert értünk harcoló beteg katonáink erre magukat valóban érdemessé tették.

— Requirálnak a kofák. Ugy látszik a mi helybeli kofáink nemcsak az utcaövegeken, a „Patria” pótkávégyár, a sánci hidnál s a lasznaki kápolnánál stb végzik elővásárlásaikat s szállnak szembe egyik-másik lelkiismeretesebb rendőrrel, de mind szombato-rral is telték seeregessen indultak utra a budai vonattal, hogy az utvonala eső falvakat végig requirálják, az árukat összegyűjtsek s hozzák a kanizsai piacra, hol háromszoros áron vigan értékesíthetik.

Ezzel nemcsak azt akaszták meg, hogy a fa-lusi áru közvetlen előadótól nem kerülhet a helyi vevőközönség kezéhez, de egyuttal a helypénz díjak-ban is nagymértékben megkárosítják városukat.

Eppen a pótkávégyárnál volt alkalmunk egy iz-

ben látni, amikor egyik ilyen dologkerülő kofa 25—30 liter tejfelf, turót, tojást stb. halomra vásárolt s az őt tettenéző Kocsis rendőrt oly gyalázatos módon inzultálta, hogy pirultunk hallatára. Meltőz-tassék a dologkerülőket iparigazolvány váltására kö-telezni s akár vidéki, akár helyi elővásárlás tetten-érsérek példásan büntetni, ismétlődés esetén a piac-ról kiűltani s a szolgabírói hivatalat megkeresve a közreműködésre felkérni, hogy a falvakban az elő-vásárlást szüntető megakadályozzák. Bizonyára többáru fog a kanizsai piacra kerülni, mert azt a polgár maga meg nem eszi s e dolgotalan hiénák sem fog-ják a kanizsai piacot uralni s a közönséget orránál fogva vezetni.

— A komédiás cár. Nem is tudjuk, mit tartanak róla. Egy világháború dúló viharát szabadi-totta Európára, a halál, szenvedés és nyomor min-den iszonytatót s most azt olvassuk, hogy a hágai békepaktolára egy százezer rubelt küldött. Nem tud-juk, hogy hogy, tréfa csufolódásnak vogyt-e, vagy pedig a megköteendő béke előjelének.

— Hősi halál. Mikula Antal ezredes, mint értesülünk, mikor ezredét rohamra vezette, az északi harcterén hősi halált halt.

— Mázsadj a városi tengeri és bur-gonya kímérésénél. Több oldalról hangzott fel a panasz, hogy a város által vásárolt s a közönség részére bocsátott tengeri és burgonya kímérésénél az ott közreműködő népfelkelők 10—20 stb. fillér mázsadját szednek Tudomásunk szerint városunk házaspáca nem azért vette a fentemlíftet dolgokat, hogy azok szétosztásakor a közönségen nyereszke-d-jék, hanem, hogy az minden protekció nélkül az arra reflektálóknak arányosan s a bevásárláshoz mérten a legelősebben osztassék szét s azok árát önké-nyűleg holmi mázsadjak című né tetőzzék. Tudu-másunk van arról is, hogy e díj szedés ellen váro-sunk érdemes fővezetője már egy ízben tiltakozott is s mégis úgy látszik a dolog folytatódott, — amit valóban elég morész dolognak tartunk — bárki volt is az iniciálója.

— Vízegai felelet. Iszadtak a gimnáziumban a fontos évszázó vizsgán, különösen a német nyelvi órán. A tanár, hogy könnyítse a szegény gősejki órán, mentődészkál oda veti neki e mondatot: Gott strafe England. Na, hát fordítsa le ezt, de jól, ma-gyarosan ám! A kis diák rövid gondolkodás után kivágya a rozot: A rosszabb egye szeg Angliát.

Hát már a talianoknál is bajba keveredünk, — sopánkodik az öreg népfelkelő. Házó perze. — válaszol a sógor — mer' lát látod, nagyou piszkos már ez a komiz esmar, hát ma' mink jól, főnye-sen kiübiokoljuk.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Uj-ság” előfizetési ára negyedévre öt korona, „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanítt megrendelhető a „Ké-pes Néplap”, a legelősebb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Képes Ujság

cimmel március 27-én szombaton új képes hetilap indult meg Vajda Ernőnek, a „Rozmaring néni”; „Ludas Matyi” és egyéb nagy-sikerű darabok szerzőjének szerkesztésében. Ez az új képes hetilap legnagyobb részében a modern nyomdai technika legelőkeltebb eszközeivel, az oly gyorsan világszenzációvá lett mélynyomással készül és emellett képi minden fotografianál szebbek, és festményszerűen valóságos keretbe kívánkoznak. Háborús képei a világháború egész területéről még az elkényeztetett magyar közönség előtt is szenzációk lesznek. De az új lapnak rendkívül gazdag olvasmányos tartalma is lesz, még pedig nemcsak novellák és regények, hanem öltetés, változatos és gazdag rovatrendszerrel. „Tessék befejezni” című rovata a legszórakoztatóbb játék lesz a családok számára. A „Hadikönyha” megbecsülhetetlen szolgálatot fog tenni a drágaság miatt bánkódó háziasszonyoknak. „Borzalmas pillanatok” című rovata állandó szenzációja lesz mindazoknak, akik kedvelői a bűnügyi és egyéb izgalmas eseteknek.

De a rovatok egész sorozata fog szólni az asszonyoknak, gyermekeknek és általában a családoknak. Képeivel és rovataival ez az új képes hetilap bizonyára a legrovidebb idő alatt meg fogja hódítani a magyar közönséget, annál is inkább, mert az új lap 32 oldalas terjedelme és tartalmának gazdagsága dacára talán a legolcsóbb hetilapja az egész világnak és példányonként csak 20 fillérért kapható.

A Képes Ujság előfizetési ára negyedévre 2-50 korona, félévre 5 korona, egész évre 10 korona.

A Képes Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala V., Vilmos császár-ut 78. szám alatt van.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámat készséggel küld a kiadóhivatal.

— A „MAGYAR LÁNYOK” szépirodalmi képes hetilap, fiatal lányok számára. — Szerkeszti Tutsek Anna. Megjelenik minden vasárnap. Minden egyes száma gyönyörű művészi kivitelt képpel és a legérdekesebb tartalommal jelenik meg. Előfizetési ára: Egész évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrásy-ut 16. szám Mutatványzámat kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal — E kitűnően szerkesztett képes hetilapot mindenkinek melegen ajánljuk.

Jó anyák gondoskodnak arról, hogy gyermekeik tápláló izletes és édesítéstájakat, kaphassanak vacsorára. Kevés fáradsággal, olcsón, kitűnő édesítéstájakat készíthetünk dr. Oetker-féle pudding-porokkal, melyek különböznek mint pl.: vanília, málna citrom és csokoládé ízekben kaphatók s a kiesinyek által ujjongó fogadtatásban részesülnek. Egy 15 filleres pudding-por csomagból 1/3 liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor hozzáadásával kitűnő vacsora készíthető 5-6 gyermek részére. Mithogy pedig a puddingokat gyümölcsizzal, tejjel nélkül készíthetjük, ezen szerek fokozzák a jóízű valaminnt a túpértéket. II.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kisérlet nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közöltétek nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni verseny-társainkat. Az élelmség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne kössünk egy pillan-tig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozatlan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetesen itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohanos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA
Suchard KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

I. J. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hárton és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egyszeri 10 korona, félév 6 korona, Negyedévi 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Bánokovich János

Főszerkesztő:
Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában az alábbiak szerint.

Szemlélődés.

Most már tisztán értjük, amit sokáig nem voltunk képesek megérteni: azt, hogy az oroszok miért fordultak egyszerre olyan dühvel és minden áldozatra kész energiával a Kárpátok kapui ellen. Ellegendő katonai okot erre a végsőig menő kitartásra nem tudunk találni, mert hiszen szemellátható volt, hogy a kárpáti átjárók forszírozására jóformán az egész orosz hadseregnek ide kell csődülnie, tehát itt döntésért fog folyni a harc, már pedig egy véreséggel végződött ütközet a Kárpátokban az egész front megbomlását, s a hegyekben megzavart főerők katasztrófáját okozhatja, aminthogy okozta is.

Nem tudták megérteni, hogy éppen ezen a borzalmas nehézségű terepen keresik a döntést az oroszok, mert arra mi, emberseges, lovagias és becsületos nemzetek gondolni sem mertünk, amit a kárpáti akció cöljaként az angol újságok most lelepleznek. Sirva és gyászolva írnak az angol újságok egy nagyszerűen elgondolt, téves kudar-

cáról, mi pedig szédülve nézünk vissza a közeli multra, az éppen elhagyott hetekre, mint mikor az ember éjszaka, a veszélyt nem sejtve átmegy a hasadék fölé dobott deszkaszalon, s a reggeli világlósságban észreveszi, hogy micsoda veszedelemből menekült meg az éjjel.

Az angol újságok élénk sajnálkozással konstatálják, hogy az orosz hadsereg nem volt képes végrehajtani a reá osztott feladatot, s most már nincs arra remény, hogy a német, osztrák és magyar asszonyok, öregek és gyerekek éhen pusztuljanak. Mert ez volt a terv: betörni Magyarországra, elgázolni a vetéseket, folgyujtani a magtárakat, kiirtani az életet, s a föld áldott ajándékaitól megzabolni a népeket.

Egy új, minden fantáziát megcsufoló tatárulási volt itt előkészítve, s az antant gonoszlelvői izgatottan lesték a dulás kezdetét, mert fegyverük szőgyenletes csodje után már csak az éhhaláltól reméltek hathatós szövetségi támogatást. Jobban bíztak ebben, mint az olasz beavatkozásban, amely csakugyan nem úgy indul, mintha tulságo-

san feszélyezné a mi diadalmas északi és nyugati akcióinkat, s amidőn Gorliconél és Tarnovnál szédelegni kezdett az orosz kolosszus csapásaink alatt, s a májusi győzedelmek áradata messzire elsodorta a dulni jött hordákat országunk kapuitól, s amidőn bizonyossá vált, hogy a félmillió orosz életén vásárolt pozíciók örökre elvesztek számukra, Angliában fájdalom-visszhangja támadt az orosz seregek halálhörgésének: az angol kalmár siratja piszkos és lelketlen üzleteinek csufos bukását.

Nekünk gyönyörűség ez az angol siralom, nemcsak azért, mert a szent magyar föld megint tiszta és szabad és érintetlen, hanem, mert a mi népünk és a mi országunk értéke és jelentősége emelkedett megint ellenségeink és barátaink szemében egyaránt.

Ime, a magyar katona vállvetve a német testvérrel folség-harcot viv az egész világ ellen, s ahol csodát kell tenni, ahol emberfölötti példája kell a férfui erénynek, oda a magyar katonát állítják, mert a magyar sereg legorósebb ereje, osztatlan, egységes lényege a monarchia fegyveres hatal-

A hősök lelki benyomása.

Végig járom a felvidék kórházait s igyekszem hozzáférközni a hősök szívéhez. Keresem, kutatom a lelki benyomásokat, melyeket sebesülteink, betegeink, a megfigyelő állomásokra internált katonáink hoztak a csaták zajából az embervér áztatta végtelennek látszó hőmezőségekről, az égbenyuló, rengeteg Kárpátok bércéről.

S mondhatom nem hiába jártam. Minden ember más-más benyomást szerzett polgári életben viselt állása, képzettsége, természete, sőt ha szabad mondanom katonai rangfokozata szerint. A tarka mozaikot alkotó képet próbálom leadni, a katonák lelkiállagába engedek betekinteni mindazoknak, akiket ez érdekel. A háboru új irodalmat fog teremteni majd a sóvárgott béke napjai élkövetkeztével, a mely bizonyosan fokozottabb mértékben, teljes aprólékosssággal dolgozza fel a csaták zajában szerzett élményeket, az ott nyert lelki benyomásokat.

De a bennünket érdeklő, réánk vonatkozó dolgokról már most kell elmélkednünk az uton-útfölen gondosan felszednünk, s az élet nyújtotta számtalan

kinálköző szobbnél-szobb képeket már most kell gondosan felszednünk, s az élet nyújtotta számtalan képkükhöz raktározva kell azokból juttatnunk a késő kor gyermekei, unokáinak is. Ezeket előre becsájtra kezdem a hősök lelki benyomása képét festeni egyenkint, szerény tehetségem szerint.

A magyar tanító. Az I. Vöröskereszt kórházába lépve R. doktor szives jóakaratóból sorba látogatam a börtörmeket. Elbeszélgetek a katonákkal, kik a monarchia minden részét képviselik itt, mert van minden nemzetiségbeliből bőven

A IV. számú kórteremben találom Cs. Állami tanító, aki a Kárpátokban vívott ütközetben vett részt, s most súlyos lábsebével csendes békességgel elmélkedik a multak felett és várja a mielőbbi felgyógyulását, hogy újra teljesithesse a haza iránti kötelességét.

Sok érdekes dolgot mondott el a hat hav' harcban szerzett élményeiről, a melyek közül kiemelem az alábbi esetet:

Ezredünkkel a Homonnát támadó orosz hadakat tartóztatuk fel ideig óráig. Kimondhatatlan sokat

szenvetünk ezen a hegyes terepen a csontjainkat hasogató hideg miatt.

Mi népfölkelő birtuk még a legjobban ezt a farkasölő hideget.

Ha jól emlékszem január 22-én azt a parancsot kaptuk, hogy az éj leple alatt minden oldalról támadjuk az orosz hadállást.

A parancs szerint a legnagyobb csendben kusztunk, csuszunk sziklára míg csak meg nem közelítettük az ellenség lövész árkait.

Hogy mi történt azután azt leírni, elmondani lehetetlen, mert azt látni, átélni kell.

Ember-ember ellen harcolt, a vér ömlött és olvastotta a lábunk alatt a ropogó havat. A pokol zaja, kinjai, hangja nem lehet retentesebb, mint a halál hörgés és ordítással elegyült babeli zúr-zavarra emlékeztető szivettépő, idogbomlasztó állati hangok tömege.

A szuronyról lecsurgó meleg embervér bemocskolta kezem, s bakacsomom nehéz lett az embervérrel lucskokká gyurt hó és agyag sarkától.

Másfél órai harc után vagy százötven orosz

mának. És most látjuk, hogy a magyar földmives éppen ugy életet adó érték nemcsak Ausztriának, hanem a nagy német birodalomnak is és a történelem díszét német német magyar osztrák szövetségben a magyarok országa nem is egy, hanem két verhetetlen sereget vitt tűzbe: lobogó lelku, hatalmas, osodálatos katonákat és földjének, a dus, életet magyar földnek szorgos művelőit, akik nélkül, lám, a német hősiességet is legyőzhetőnek remélte az okos és ravasz terveket főző angol lelkiismeretlenség. Mi adjuk a szövetségnek az életet, a kitartást, a csüggedetlen győzni akarást, s a mi vetésünk zöldelő tengerét aggódva, félve, bizakodva, örvendezve látogatja a csatázó népek szebb jövőt váró reménye. A magyar föld üde, termékeny illata ad friss mámort a német hős lelkének is és lám a német jóbarát most velünk együtt lesi az égen a tavaszi borulás esőt osztó felhőit, s a magyar szol-tár együtt száll fel a német imával, áldást és bőséget kérve a magyar földek számára. Az az áldott májusi eső most Európa minden becületes népének vetéseit öntözi, s a mi magyar sorsunk most egy a tiszta erkölcs és az emberséges civilizáció boldogulásával. Amidőn az angolok bevallják, hogy

fogyolyalv térünk vissza egy közeli faluban székelő parancsnokságunkhoz.

Mikor a foglyokat egy tágas csűrben elhelyezték előltpett közülük egy torztorborz szakállú kőzatonna s előbb oroszul, majd tört németiséggel kezdte vajjon nincs-e a mi katonáink között magyar tanító?

Kedtem érdeklődni kilité és kívánsága fölöl. Miszkovszky Teda orosz-nyelviszagsági tanító volt, kinek családja Narovka orosz városkába menekült a háboru borzalmai elől. Tiszteletteljes bizalommal kért, hogy értesísem fogságáról az ő sorsa miatt aggódó családját, de irjam alá nevemet nem mint katona, hanem mint tanító, mert családjával ugy állapodott meg, hogy az oroszleányul kollegák által nagyra-becsült magyar tanítavó iratja meg esetleges fogságba jütását. — csak ennek az irásnak adnak otthon hitelt.

En büszke önérzettel szorítottam meg a felém nyújtott kezét, melynek tulajdonosa anyni szeretettel és becsületes viselkedéssel irántunk már akkor, midőn a népek szabadságát eltipró cári hatalom hadba szállította az elyomlott, rokon leányul nemzet szürke tanítóját.

Ez volt a háború tartalma alatt szerzett lelki benyomásaink legszebbike, legértékesebbike. — fejezte be Cs. kollegám beszédjét.

S a beteg tanító hős ágya mellől én is megjuthová, — mindennapi küzdelmeket és gondokat feledve, — megörvendeztetve távoztam azzal a tudattal, hogy még ellenségeink táborában is van tisztelőnk barátunk.

Árgus

az orosz dulást azért indították Magyarországgal ellen, mert Magyarország romlása az egész központi szövetség romlása volna, egyuttal arról is messzehangzó tanúságot tettek, hogy tehát Magyarország jelentősége nemcsak katonai, hanem gazdasági szempontból is elsőrendű ebben a háboruban. Barátaink ezt bizonyítáa nem most és nem ellenségeinktől tudták meg, de mégis jó-nekünk ez — az ellenséges részről kiadott dokumentum, arra jó, hogy amit most mindenki tud, azt ezután soha senki el ne felejthesse. Drága májusi eső, kenyerünk érlelője, most a nemzeti szép reményeink dus vetését is érleli, s a gyémántos csöppek mint az eletek kelet magyarság örömkönyvei osilógnak a fejlődő, örö kulácsok hegyén.

H I R E K .

A helybeli római kath. főgimnáziumban

az előleges beírások június 17. és 18. napján d. e. 9—11 óráig és nem június 11 és 12-én, az igazgatói irodában történnek.

Az érettségi eredménye a főgimnáziumban.

A nagykanizsai főgimnáziumban az érettségi vizsgálatokat is befejezték már. A vizsgákon Kárpáti Kelemen tankertületi főigazgató elnökelt. Érettségi vizsgára harminc tanuló jelentkezett. Ezek közül jéts eredményul maturált: hat; jól éreit: 3 és árelt: 17. A praematurusok a következők: Lóke Dénes, Mező Igné, Pottyondy József, Steiner Henrik, Szigeti József és Wenetianer László. A levizsgázottak nagy része legközelebb már katonai szolgálatra vonul be.

Valahova messze...*)

Valahova messze szerelnék most menni,
Kicsike konyhókba lopva besuhamni,
S aggódó lelkeket lágyan simogatva
Jövönk meséjével álomba ringatni.

Dicső fiainkról dall susogni nekik,
Vigasztalni szépen, kiknek szive vérzik;
S lepergő könnyeket titkon lecsökoltva,
Hő imánk szálljon fel magasan az égig!

A dermedt sziveket melengetni félve,
Sugarat hinteni lelkek sötétjébe,
Mesélni örökös, nagy-nagy diadalról,
És remélve nézni távol messzeségbe.

*) Szerzőnk „Vérzőcsák” című verskönyvéből.

Fekete szárnyakat messze üzni tőlük,
Ellenséget ütni, vágni mindig győzzük;
Könnyek ne hulljanak, ajak ne remegjen,
Az ellenség vesztél bizakodva nézzük! —

Miénk az igazság! — mi sohse veszítünk,
Diadal szárnyain repülhet a lelkünk;
Mert babérral, győzelemmel jönnek
Vissza a miénk, kikel ugy szeretünk —

Kuliner Agnes

Háborus jelenet.

Harcotérről jött, harcotérré menő katonák vonultak át Kassán. Rövid ideig állt a vonatok, de azért az egyik nehézsívvé lett kassai bakagyerek, feszosen odállt a hadnagya elé:

— Hadnagy úrnak alázattal jelentem! . . .
Meglátogatnám az édes anyámat. Itt lakik a Bálvány-
utóban!

A hadnagy jószívü ember volt. Hlyenné lesz a legfogyelm-zottabb, legszigorubb és legrettenthetőbb-
nobb telebbvaló is, a lövészárkok széles halálutcai között.

— Klengednék fiam! — mondta, — de nem lehet, mert indul a vonat.

Nem bizony. Csak rövid ideig vesztegel itt most is. Olyan rövid ideig, hogy a szegény katona nem érhetne már el a Bálvány utcába, hogy legalább csak egy ölelésig is, a karjába zárja ősz édesanyját!

A parancs — parancs és a derék vitéz már sok hadi szenvedés mellő odakönyvölte a lelkében ennek a vágyának a teljesíthetősége fájalmát is, amikor tádomást szerzett a kassai vitéz bánatáról egy német tiszt, aki automobiláll jött az állomásra.

A többi már gyorsan ment. A német katonatiszt elrohogott a Bálvány-utcaba, elhozta a szomorú katona boldog édesanyját, aki legnagyobb könnyeit odasírta a hadból jött, hadba vonuló, rég nem látott fia széles keblére.

Aztan el indult a hosszú katonarovat, a melynek egyik kocsiából legboldogabban a kassai fitu itogetetés s amelyeknek fekete-fü-fátyalu után boldog könnyek közöl hosszasan nézett a Bálvány-utcai öregasszony.

— Halálozás. Gyászlap tudatja velünk, hogy Leposa Ferenc p. és. táv. főbízt a tapolcai postahivatal főnöke hosszas szenvedés után Budapestben meghalt. A meghaldogult éveken át volt a helybeli mozgóposta hivatal buzóg tisztviselője és a társadalomban is élénk részt vett.

— Herceg mint járásorvos, Bathány-Stratmann László dr. hercegről, a nagykanizsai körmendi és köpésényi hitbizományi javak új birtokosáról olvassuk egyik fővárosi napilapban a következőket:

Bathány-Stratmann László dr. herceg már évek óta körházat tart főm köpésényi birtokán. A háboru óta 70 sebesült katonát lát el és gyógykezei a maga költségén. Ambuláns betegságnak számos éven-kint meghaldja a tiszert, akik közt az osztrák ha-

társaságok lakói is szerepelnek, sőt — különösen szembajások — még Németországból is elfőnek hozzá gyógyulást keresni. Amióta a köpöcsényi járásorvos Krich Béla dr. hadbavonult és Przemyslen foglyul esett, maga a herceg látja el a járásorvisi teendőket is. Délutánonként sorra látogatja a járáshoz tartozó községeket. A herceg most néhány hétre környéki kastélyába költözött, de június közepén visszatér Köpöcsénybe, hogy mint helyettes járásorvos a kötelező védőoltásokat elvégezze.

— **A Magyarországi munkások rokant és nyugdíjlegylete** nagykanizsai 18. sz. fiókpenátára 1915. évi június hó 27-én. vasárnap délután 3 órákor a Hattyu vendéglői helyiségében tartja 18. évi rendes Közgyűlést. Napirend: 1. Előnöki megüvítés. 2. A választmány évi jelentése. 3. A zárszámadás elfogadása és a felmentvény megadása. 4. Tiszttalálás. 5. A központi költségügyre a fiók képviselőjének megválasztása. 6. Netáni indítványok. — Június hó 27-én befizetés nem tartatik.

— **Egy brutális csendőr.** Orozson község községére részéről általános a panasz az ottani postamesternek hivatali működése ellen, ki a köznapokban az ottani jöleki jegyzével Vögele Józseffel éppen egy ily ügyből kifolyólag hevesen összeeszelalkozott. A jegyző a postáról távozza hazatér, azonban rövid időre a postamesternek férje, — ki ottani csendőrhős, állig felfegyverkezve megjelent a jegyző lakásán s mellének revolvert szögezve rátördült, hogy azonnal kövesse, különben megvalasíva kíséri a csendőrszeregre. Jegyző az éppen jelen levő plebiánus unszolására, nehogy a brutális csendőr lelője, követte is a csendőrhőst, azonban ellene s a postamesternek ellen is megtehető panaszát, kinek megfognyításáról bizonyára fogának illetékes helyen gondoskodni s a brutális csendőrszerint megfogják törölni.

— **Krematórium Nagykanizsán.** Emelítettük már, hogy Nagykanizsán, a vasuti állomás mögött hetven kat. hold területen egy nagyarányú kórházat épített a katonai kineztár, mely 3000 fertőző beteg számára lesz berendezve. A fertőző kórházat krematóriummal kötik össze. A fertőzésben elhalhat a kórházból a krematóriumba kerülnek, ahol elégetik őket s elégetve kerülnek a kórház mellett létesítendő temetőbe.

— **Triesti Általános Biztosító Társulat** (Assicurazione Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A "Közgazdaság" rovatában közölik a Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazione Generali), a legnagyobb, leggazdagabb és legrögibb biztosító intézetünk mérlegének több adatait Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: *élet-, tűz-, szállítmány-, úveg- és betörés-elleni biztosításokat.* Közvetit tovább: jégbiztosításokat a Magyar jég és viszontbiztosító r t., baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság, valamint kezességű és óvadékbiztosításokat, elmulajonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikasztáselleni biztosításokat és versenylővák, tollvörök és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a "Minerva" általános biztosító részvénytársaság valamint áru és utipodgyász-biztosításokat az Európai áru és podgyász-biztosító részvénytársaság

számára. A nagykanizsai főgúyokőség: *Daneberg J. és Weisz*

— **Eset a marha ár. csaldóttak a polgárok.** Lapunk egyik legutóbbi számában megemlékeztünk, hogy Benedek József városi aljegyző erőlyes fellépése a heti állatvásár képen mennyit változtatott s minő örvedetes tényt teremtetett ott.

Végtelenül sajnáltuk volna, ha e ténykedését bosszúntetné, de örömmel láttuk, hogy úgy Fűredi János írárdhatalan rendőrtisztünk valamint Benedek József is ott voltak régi helyükön s tüzöl vassal üldöztek a visszaélésekre hajlandó elővásárló kucepet. S mi történt? Helybeli nagykereskedők vallották be öszintén, hogy az eddig ezer forintos márték 600 forintért vásárolták. Gratulálunk a közreműködő derék hivatalnokoknak, nemkülönben Dettlich Ernő marhalevél kezelőnek ugyszintén Hajos Ferenc rendőrbiztosunknak, ki a piaci garázdalkodó főfokát Fűredi János rendőrtiszt segítségével szintűen megbazólta úgy, hogy szárdán már százával állott a tojás piszconkon 10 fillérért a községrendelkezésre. Hisszük, hogy e készség derék tisztviselőinkben továbbra is megmarad s a nagyközönség érte a legnagyobb elismittel fog nekik adozni.

Azt azonban nem tarjuk helyesnek, hogy a vásárterti legfontosabb bélyegzőt egy rendőr kezeli, ki vele már több ízben vissza is élt.

— **Affer a villamoson.** Schaffhauser Endre mechanikus, tart. őrmester írja egy tábori lepon:

Bécsben voltam és egy érdekes jelenetnek voltam szemtanúja a villamoson melyet itt az állomás rögtön megírok. Felszáll a villamosra egy katona, kinek egyik lábátérden szil s a bal kezeje hiányzott. A villamoson állt egy úri kinézésű hölgy és megkockáztatva azt a megjegyzést:

— Na, megint egy-többet kell elartannunk! A béns katona a csonka lábára mutatva így szól:

— Ezt a haszámt adtam ... (Majd a béna kezét mutatta) Ezt meg a császárómetri adtam ... De maradt még egy kezem ...

S azzal a megmaradt kezével egy öltöte pófon a nőt, hogy az léseett a padról. A villamos megállt s a bent ülők kidobták a nőt. Hogy tovább mi történt vele, nem tudom, mert a villamos tovább vitt minket.

— **Az egyetkerti párfüme.** Több oldalról hangos panasz érkezett hozzánk, hogy sem az egyetkerti sétányban, sem a vendéglő kethelyiségben maradni lehetetlen, mert oly túrhellen báz árad onnét szét még a Sugár-utra is, melyen az ott járókelő jámbor csel katonák is megbotránkoznak.

E bődítő párfümről podig Somogyi Zsigmond városi képviselő ur gondoskodik, kinek udvara végén, közvetlen a polg. egyetl bástyája mellett áll egy óriási disznóól, mellette egy elosett utána vagy 20 székér trágya, majd ismét egy disznóól s az ezekből s az udvarból kifolyó trágyalé és szennyvíz egy árkon a kertbe folyik s ott szét terül, melyből édes illat táruul az egyetl községének orra alá. E körülményről már a mult évben két ízben is történt jelentéstétel, azonban Somogyi ur ugyízlátszik különös privilegiumot élvez, mert a disznó házlaása s a kö-

lera tényésde még ma is áll s uralkodik az egyetkerti udúl község örömére. Most azonban már gondoskodni fogunk róla, hogy az illetékes legfelsőbb hatóságunk is jusszon e körülmény tudomására, ahol tán a képviselői rang dacára is fogunk gondoskodni róla, hogy e kolera fészek a városon kívül helyeztessék.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társulat

(Assicurazione Generali)

f. évi április hó 14-én tartott 83-ik rendes közgyűlésén terjesztettek be az 1914. évi mérlegek. Az előttrunk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1914. december 31-én érvényben levő életbiztosítási tőkeösszegek 1,295,816 563 — koronái tették ki és az év folyamán bevett díjak 57,686,190 korona és 74 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtaraléka 20,917,413 korona és 91 fillérel 149,031,610 kor. 88 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztalék alapja 8,031,461 korona 38 fillért tesz ki. A tőzbiztosítási ágban beleértve a tőkörtörvény biztosítást, a díjbevételet 19,394,853,656 — korona biztosítási összeg után 35,885,788 korona 77 fillér volt. A betörésbiztosítási ágban a díjbevételet 1,873,080 korona 84 fillérre rugott. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevételet 7,566,223 korona 43 fillért. Kárórtok a társaság 1914-ben 48,992,434 K 88 f. és alapítáása óta 1,212,012,598 K 55 f. fizetett ki. E kártörítési összegből hazánkra 244,624,706 K 27 fillér esik. Részvényenként 500 arany frank osztalék kertl kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek az ide áttalalások folytán 456,949,184 K 97 f.-ről 480,984,656 K 23 f.-re emelkedtek, a következő elsőrangú értékekben vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 108,383,641 K 09 f. — 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 59,112,928 K 90 f. 3. Letétbe helyezett értékpapírokra adott kölcsönök 8,214,649 K 07 f. 4. Értékpapírok 257,435,899 K 59 f. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 41,255,398 K 72 f. 6. Tárcavállalk 421,637 K 44 f. 7. Készpénz és az intézet követelései a hitelezők követeléseinek levonásával 5,160,526 K 42 f. Összesen 480,984,656 K 23 f. Ezen értékekből 90 millió korona magyar értékekre esik.

IRODISTA NŐ,
ki a német nyelvet is bírja
tartós és kellemes állást nyerhet
Ifj. Wajdits József
könyvkereskedésében.

Képes Ujság

címrel március 27-én szombaton új képes hetilap indult meg Vajda Ernőnek a „Rozmarijn néni”; „Ludas Matyi” és egyéb nagy-sikerű darabok szerzőjének szerkesztésében. Ez az új képes hetilap legnagyobb részében a modern nyomdai technika legteljesebb eszközeivel, az oly gyorsan világszenzációvá lett mélynyomással készül és annál fogva képei minden fotografianál szebbek, és festményszerűen változékony kértébe kívánczoknak. Háborus képei a világháború egész területéről még az elkényeztetett magyar közönség előtt is szenzációk lesznek. De az új lapnak rendkívül gazdag olvasmányos tartalma is lesz, még pedig nemcsak novellák és regények, hanem ölelet, változatos és gazdag rovatarrendszerrel. „Tessék befejezni” című rovata a legszórakoztatóbb játék lesz a családok számára. A „Hadikönyha” megbe-csalhatetlen szolgálatot fog tenni a drágaság miatt bántódó háziasszonyoknak. „Borzalmas pillanatok” című rovata állandó szenzációja lesz mindazoknak, akik kedvelői a bűnügyi és egyéb izgalmas eseteknek.

De a rovatok egész sorozata fog szólni az asszonyoknak, gyermekeknek és általában a családoknak. Képeivel és rovataival ez az új képes hetilap bizonyára a legrövidebb idő alatt meg fogja hódítani a magyar közönséget, annál is inkább, mert az új lap 32 oldalas terjedelme és tartalmának gazdagsága dacára talán a legolósabb hetilapja az egész világnak és példányonként csak 20 fillérről kapható.

A Képes Ujság előfizetési ára negyedévre 2.50 korona, félévre 5 korona, egész évre 10 korona.

A Képes Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala V. Vilmos császár-ut 78. szám alatt van.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15/a. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámmal készséggel küld a kiadóhivatal.

— A „MAGYAR LÁNYOK” szépirodalmi képes hetilap, fiatal lányok számára. — Szerkeszti Tutsok Anna. Megjelenik minden vasárnap. Minden egyes száma gyönyörű művészi kivitelű képpel és a legérdekesebb tartalommal jelenik meg. Előfizetési ára: Egész évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrássy-ut 16. szám. Mutatványzámmal kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal. — E kiadóhivatal szerkesztett képes hetilapot mindenkinek melegen ajánljuk.

Jó anyák gondoskodnak arról, hogy gyermekeik tápláló izletes és édesestésztákat, kapjanak vacsorára. Kevés fáradsággal, olcsón, kitűnő édesestésztákat készíthetünk dr. Oetker-féle pudding-porokkal, melyek különbözők mint pl.: vanília, málna citrom és csokoládé ízekben kaphatók s a kiegészítő által utjajongó fogadtatásban részesülnek. Egy 15 filléres pudding-por csomagból 1/2 liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor hozzáadásával kitűnő vacsora készíthető 5—6 gyermek részére. Minthogy pedig a puddingokat gyümölcszettel, tejjel nélkül készíthjük, ezen szerek fokoznak a jóit valamint a tápértéket. II.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegeő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnőttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erofitó és edző bizlaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatti közléteket nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanattal sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

IFJ. WAJDITS JÓZSEF
KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egyszer 10 korona, félévre 60 korona, Negyedévre 2 korona 60 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Feladvány szerkesztő:

Banekovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1

Telefon: 192. — Hirdetések díjazásában szerint.

A német becsületesség.

Abban a gigantikus küzdelemben, ami most milliók közt az egész világon folyik, Németország, ami há szövetségesünk többször megmutatta, hogy igazi mivoltát, a puritán-ságot minden körülmények között megtartja. A háború első fázisaiban őszinte tanujelét adta nyíltságának és karakterisztikus becsületességének. Nem gonosz praktikák, körmonfort trükkök és veszedelmes eszszövegek tűzvonalba való dobásával ragadott foglyvert, nem akart kijátszani senkit sem és nem akart mások rovására semmit sem cselekedni. Legfényesebb bizonyítékát láthatjuk a német egyenességnek azokban a diplomáciai aktákban, melyek a tulajdonképpeni preludiumát képezik a mai véres haláltünetnek: a német császárnak az orosz czárral folytatott táviratváltására gondolunk. És ez a nemes, tisztá gondolkozásmód, ez a határozott meggyőzően való bátor előrehaladás, ez a nyílt sisakkal való küzdelem jellemzi Németországot minden tétében. A gőgös germán sas még a hetyke gull kakassal és a fekete kétféjú orosz madárral szemben is az maradt a háborúban, mint volt a békében: nobilis, erős, becsületes, erélyes és mindenkifelett

puritán Németországot a Machiavelli em-lökön nevelkedett, családfinta, hiszegő és rosszindulatú Itália eljárása se tudta megrendíteni nemes gondolkozásában, még az orgyilkos-politika érvényesítése se fosztotta meg objektívitásától, ami abban a gesztusában nyilvánult meg Németországnál, hogy az olasz hadköteleseket most, a mai napokban is hazaengedi utazni hazájukba.

Németország cselekedete azonban egész más irányban fogja ámulatba ejteni a világot, egész más meglepetések fognak bekövetkezni: a hazamenetleire szabad utat nyert olasz állampolgárok nem fognak élni kapott jogukkal és nem fognak hazasietni, hogy a D. Annuzio, Sonnino és más milliókkal megfizetett ügynökök által előidézett háborúban „hősi halált” haljanak. Németország megengedte, hogy a birodalom területén tartózkodó talánok szedjék-vegyek sátorfájukat és siessenek az Appennin királyságot megvédeni. Németország utat mutatott a katonaköteleseknek, hogy ha tetszik menjenek és sorakozzanak a hiszegő lobogó alá, de az olaszok mint már egy ízben ki is jelentették — nem fognak menni, mert fontosabb a biztos megélhetés, a német nyugalom, mint vagóhídra hurocoltatni hazug frázisokért és

igazságtalan demagógiáért. A németországi olaszok tudják, hogy otthon szünylődő testvéreiket benngraták és rászédék. Tullio által ígéretekkel, nagyhangú és ábrándos hittegetésekkel érte el az antánt Olaszországnál, hogy most az ország határain dörögnek az ágyuk és osztrák-magyar leghajók cirkálnak Velence fölött. A más országokban élő olasz testvérek nem fognak vesztükbe rohanni, nem fognak elvérezni a megvesztegetettség szülte háborúban, hanem inkább — ha kell — a legnagyobb szenvedések árán fognak ott maradni, ahol jelenleg tartózkodnak.

Németország nem felt a reakciótól, nem tartott atól, hogy az a néhány ezer talian azonnal utra fog kelni. Az idegen földön munkálkodó olaszok, sőt az otthoniak közül is tízezrelek nagyon jól tudják, hogy mi történt a kulcsak mögött. Látták a mestersegesen szított háború melléti tüntetések keletkezését, látták a hazával kereskedő államfőkrak utazgatását és mindazt, ami megelőzte a mai lángbaborulást. A megvársárolt uralkodó osztály azonban törkára szorította a kési a népek, a szocialistáknak és a liberális politikusoknak. Még idejekorán intézkedett arról, hogy a józanabb gondolatok ne találjanak termékeny talajra és minden

BÉKE.

*Te a kincsi szavára a köszív is meglágyul,
A kinek áldása a feregre is hírül,
Világszeretel, jöjjön el országod!*

*Ó hozd el magaddal a szelid arcu békét
A bőszt rértörténeknak vessétek végét,
Minden ember keblét hassa át jóságod!*

*Zsarnokok vad szemét fogja be két kezéd,
A haragos szíveket egymashoz vedessed,
Mosolygás, vidámság legyen a kormányod.*

*Ne hullasson szem többé bánatos könnyeket,
Vigasztald, véd meg az áróvát és özvegyet,
Ragyogjon be minden tündérszép világod!*

JUHÁSZ MÓR.

Az Escorial.

Írta: Lukács József dr

A világháború forrágata sodorta ezt a történelmi becsű műemleket az emberi érdeklődés körébe. Nem régen ugyanis arról volt szó, hogy ha az olasz viszonyok lehetetlenné teszik a pápának a Rómában való maradását, XV. Beudek a Spanyolországban levő Escorialba megy.

E hír miatt lapoztam át 1909-iki spanyolországi utam naplóját s szakitottam ki belőle az Escorialról szóló foljgyeztetemet.

Burgostól indultam a hely felé.

Száz és száz ember várja velem együtt az iruit gyorsvonatot, amely utunk eslja felé röpi. Idegen nyelv szöngása szaladgálás, hivatalos lérmn s tolongás között rohog be a mezdony. Spanyolországban, Burgos és Madrid között a legnagyobb a forgalom, így nem különös, hogy mindenki tolong, hogy helyét biztosítsa magának az éjszakára. Mert az ut a merre tartok én, az idegen s velem oly sokan spanyolok, egy éjjel nyugalomának feloldozását kívánja. Amikor indultunk a nap még magasán áll s jó darabot fut meg alkonyatig.

Már mindenki a helyén ül. Ferró vidékeken történekm át Minden hely telve. Alig mozoghatunk a szűk kocskban. Piros talajú szaraz vidék, omladozó hegyhátak, romhoz hasonló városfalakkal támogatva a merre elhaladunk. Bujdosunk az alkonyatban. Sötét éjszakából egyszerre vakító napfényre jutunk.

Özömmel nézek mindenfelé. Ismeretlen tájak nem járt újan megyek s én a kíváncsiság möhő vágyával szegzem tekintetem a szaladó vidék minden részletére, mert az megkapó változatossággal, röpi felém és sietős gyorsasággal tanik el a hátunk mögött hagyott távolsg mélyébe. Egész lelkom láttás lesz s ebben a munkában fárászom s grónyörködtem magam. Ott állok az ablak előtt, míg a sötét-ség el nem takarja homályával előttem a spanyol föld eseménydus terét. S a mikor már mit sem látok, befelé fordulok s esomággal cserélünk helyet.

Utításaim nézem meg, akik mindannyian az utazók internaciójás szokásainak hódolva foglaltak el a helyüket. Hiába, az ombot mindenhol egyforma.

A leszálló est mindenkit helyére zavarn s koozi belsejének képe az alkonyatall együtt változik meg. A kíváncsiságot, valami qualom, valami álom féle introdukció váltja fel. Néhány poro mindössze — amelyet ébrón tölt el az ember, míg szomszéd-jait megzúzi jói, kívül ül szemben s ki mellett, szatún megpróbálja a hely bőséget, biztonságát

nyilvános hang a háboru szükségessége mellett szóljon. Németország becsületlen intézkedése, tudniillik az, hogy menjen haza az az olasz, akinek tetszik csak újabb nagyszerű tanujele a becsületességnek, viszont az olaszoknak Németországban való maradása pedig amelletől szól, hogy az itáliai háborút egyedül és kizárólagosan a felelősséget és lepezelt ágensek akarták.

H I R E K.

Bentzik Sándor kitüntetése.

Nem régiben adtunk hírt arról, hogy Bentzik Sándort víztársága miatt az ezüst víztársági érmet kapta. Most az ifjú hős újabb kitüntetéséről adunk számot. Bentzik Sándort ugyanis a bronz és arany víztársági éremmel tüntették ki. A kitüntetést június 8-án srapsel tában adták át a fedezékben Bentzik Sándornak, akinek most már három víztársági érem ékesíti mellét a beszűlt hősiességéről.

Folytonos diadal.

Bármerre tekintünk kiterjedt csatatérünkön mindentü diadalmanus látjuk hadsergünk zászlóit lobogni. Magyar szívünk durrad az örömtől, amikor a mai hivatalos jelentéseket is olvassuk. Bukovinából már teljesen kiszorítottuk az oroszot, sőt mi már Beszarábiában üldözzük a szétvert ellenséget. Galiciában szintén jól állunk. Mindig szűkebbre szorul az oroszoktól megszálalt Galiciában a muszka hatalom, s közben folyton gyarapszik az orosz lojogók száma.

széltében s hosszában. Egy sarokba temetem fejem s egy-két perc múlva átlepek a valóságból az álom birodalmába. Csak körülöttem zug minden azzal az ajtóhangú rokodással, míg itt-ott valami trombitálás s egyfajspokodás jelzi, hogy állomások vagyunk. S mikor a sok kocsi lassú lökéssei inuen megindul, minden kerekfordulásnál megzakad egy szál, mely a valósághoz fűz s nem sokára ismét abban az édes nívánában élünk, hol a valóság tövissei helyett a képzelet rózsáit szedjük tarka álomképek látomásáiba. Aztán röpülünk a világűrben, egyik állomáról a másikra, nem látva, nem hallva.

Egyszerre csak az öntudat átöri az álmat Gondolat és eöl egyhitt térnek vissza a valóságba.

Felütem fejem s erőszakosan nyitom tágra szememet. Mintha hajnalodnék s az éjtel bneszédnek a földről. Tányög minden világosabb. A sötétség helyébe azaz álmos szinárnyalat száll le, melyből lassú alakulással a dorengés, a pirkadás hasad ki. Még nem igen látni s inkább fölvelel az ember és halja a tovgyl, az ébredés esendült. Azt a különös búgást, mely a távozó éjszaka nyomán észrevétlenül lebeg a levegőben.

Nagy zökkenés jelzi, hogy ismét megállónál vagyunk. Erőfeszítéssel iparkodom magamról leráni az éjszakaió megmaradt zsilbad hangulatot. Vastag, kapitalista utiársam is kihelyezkedik éjjeli kényelméből s én a nagy szörítéző kikerülve állítom magamban talpra az életet.

Escorial! — hangzik tompán a kalauz hangja. Tehát egy éjszakai ótok ismét vége. Megkérdeztünk Itt vagyunk azon a pályaudvaron, azon a peronon, shova indultunk Nem sokan szállunk ki; talán ötven hata. Valom utiársam, aki egy éjszakai át zengte

Délnyugaton vítez csapataink hősiessége a hit-szerző olaszt verik. Az Iszora mellett százszámra hervornek az olasz holttestek. S míg a mi katonáink bátran harcolnak az olasz mindyatlan hátrálni kény-szerűlnek s e közben sok foglyot eszt halatunkba.

Nagyjában ez a helyzet képe. Nyugaton, a francia haretéren is előnyösen állnak szövetség-s csapataink, míg a Dardanelleknél török szövetség-s-eink török össze ellenségeink reményét.

Korai kapuzárás.

Rögtön számítunk iskolánk idő előtti bezárás-ára; rettegünk is tőle s mégis váratlanul ért be-
nünket a gyors intézkedés

Azzal tisztában voltunk mindnyájan, hogy ha az idő melegeitől fog s a Kárpátoktól az északi szel öde fenyes levegő helyett kóros betegségek csírái hajja felénk s esetleg járványok fognak pusztítani, akkor az iskolákat sürgősen be fogják zárattai, mert azok mesterséges terjesztői lehetnek a ragályos be-
tegségeknek.

S mivel számítottunk az eshetőségre, egy osz-
tottuk be a tananyagot és egy gardálkodtunk az idő-
vel, hogy a kiszabott mennyiség el is végeztük
Legfőlebb az ismétlésre, a folytonos gyakorlásra és
simitásra kellett volna még egy kis idő s akkor
nyugodtan elmondhatjuk volna, hogy teljesen készen
vagyunk foglalkással. Így azonban, hogy éppen most,
a melegebb idők beállta s a járványos betegségek
fellépése előtt — miket talán távol is fog tartani
tőlünk a Gondviselés — oly gyorsan és sürgősen
kizavarták tanulóinkat a tanteremből, egy kissé me-
glepelt bennünket s megzavarta számításainkat. De,
habár még is lepett s meg is zavarta számításainkat
egy kissé, egészen váratlanul nem talált s készület-
lenül nem néztünk a dolgok elibe.

Most már teljesen bevégzett dologgal állunk

mellettem a szerenádót álmainhoz, két-három hang
változatos variációban.

Az egész pályaudvar egy jókora órához ha-
sonlít. A váróteremben akarom esomagom elhelyezni,
mert Spanyolországban sehol sincs rulatár. A cso-
magot a váróterem, vagy az állomás kezelőjének
adják, aki a hivatalos arc masszívításával mérí végig
ézt, aki elébe áll s azután nyugodtan int, hogy a
esomagot partfogásába veszi. Az átvetérlől semmiféle
nyugtatóvárt sem ad. Ha ilyen kör váleki, ömze-
tessen kért ki a megbízott, hogy benne kételkedni
mert. Aztán ott hagyja faképpel esomagostul. Aztán
járat halálhájával akár egész nap, mert a dolgozker-
lőből alakult magán hordárgárda megbízhatósága
mellett semmiféle paragrafus sem szavatol.

Hála volt minden törekvésem, hogy esoma-
gom az állomáson hagyom. Az állomáson csak két
ember volt ében: az ügyeltes tiszt és valami segéd-
tiszt féle. Ezek szerzetársan külsővel adták tudtomra,
hogy hivataim nem a esomagörizet. Az meg semmi-
képpen sem mutatkozott, akinek tisztjéhez tartozott
volna bizalmunk igénybevétele. Ki tudja, hol őrte
a boldogság pilléit álomban. Mert hiszen csak négy
óra körül járt még az idő.

Megindultam tehát a esomagommal a kijárat
felé. Mag automobill állt ott. Utasokat várt. Én is
ebbe ültem.

Termetes szomszédom mellől voltam ismét
ő ugyanabban a helyzetben, ugyanazzal a hangzal
aludt már ott, amellyel a kerekék dühögését a ku-
pében izegette felhallni. ő szállóalaba ment,
míg én egyenesen oda, hova hűvöses utiársam,
Baedeker küldött egy napra: az Escorialhoz.

(Folyt. köv.)

szemben. A tanév be van fejezve. Az egészen meg
a meggyőztató, hogy a baj nem országos jellegű,
hanem csak sorványos. Inkább csak az olyan, na-
gyobb városokra terjed ki, ahol tömegesebben van-
nak sebesült és beteg katonák s ahol az ő részük,
kellenek az iskolák, kórházak és gyógyszerárak be-
rendezésére. Ott bizony nem igen nézik, hogy be-
vezdött-e a tanév rendszeren, hanem az az irányadó,
hogy a katonák gyorsan és jól elhelyezhetők le-
gyenek.

És ez így rendben is van.

Nam zugolódnak ellene egy szóval sem. Mint
tanítók, kiknek a népevelés és az általános műveltség
terjesztése a hivataimuk, legfőlebb sajnálhatjuk, hogy
a tanítással járó kötelességeink teljesítésében némileg
gatlattalunk, de magunk is tudjuk, hogy ez még
csak olyan kisebb rendű baj, melyet könnyen lehet
pótolni. Most szerintünk is nem az a legfőbb dolog,
hogy a tanuló teljesen kibuzassa a tanévét, hanem
az, hogy a hazát védő vítez katonáink kényelmesen
elhelyezhetők legyenek és semmiben hiányt ne
szemeljenek.

Sok tapasztalattal bíró, öreg és érdemes tanügyi
férfiutól hallottuk, hogy az még nem pótolhatatlan
vesztés, ha a gyermek egy fél-évig, vagy esotleg
egy egész évig is tanítás nélkül maradt, de ha
haza elvies, azt nem pótolja többé soha semmi. Tehát
a haza minden előtt! Ők az megmaradjan s egyszer
meg virágoz és boldog legyen, minden egyéb kérdés
magától uyar megoldást és elintézés.

Miután tehát iskoláink egy részét sürgősen
bezárták s tautermeinket a katonák részére foglalt-
ták, az a kérdés merthelb fel most előttünk, hogy
mit tegyünk tanulóinkkal, hogy foglalkoztassuk őket
hasznosan, hogy ez a hosszú szünet, mely a leg-
kedvezőbb körülmények között is 4—6 hónapra
terjed, haszontalanul ne teljen?

Szerény véleményünk szerint, miután már a
tanulók értesítései kiadtuk s a tanévét bevezettünk
tekintjük magunk is, de teljesen befejeztünk te-
kinthet ast a tanulók is, nem lehet más megoldás,
mint teljesen beenyagódva abba, hogy tanítani a
készteltő körülmények miatt nem lehetvén, igye-
kezzünk különbözően nagyobb tanulóknál a kerti szőlői
és mezői munkák körül foglalkoztatni és munkaerő-
jüket — amennyire lehet — felhasználni. Így aztán
maguknak is szórakozást és örömet szereznek szá-
lelnek is hasznat hajtának.

Nagyvárad az élelmi szer- uzsora ellen.

— Követendő példaul. —

A város tanácsa a kormány engedelmével meg-
állapította az összes piaci termékek maximális árát
s engedelmel kért a kormánytól arra, hogy a beho-
zott élelmiszert a közforgalom céljára felolthassa.
A maximális árak bolnapról kezdve lépnek életbe.
Egy pár csirke, mely eddig hat-hét koronáért volt
kapható, a megállapított ár szerint két-három korona;
egy pár sovány liba hat-kilene korona, míg ezelőtt
tizenkét-tizeneggy korona volt.

A ki drágábban szabja meg az élelmiszerek
árát, az tizenöt napig terjedhető elzárással és két-
száz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják. A
városban ezental a listet koveretlenül adják.

Mint tudjuk a lozatóbbi e hó 17-e után a-
lunk is megtörtéink, de mindenesetre elodázhatalu,
hogy a piaci uzsora végre megszűnjön s a kofabad
omét kitűzessék, nehogy továbbra is az urálja a hely-
zetet.

Egy-ál örmester leleplezése.

Végigszélhámokodta az egész országot és Kassán elfogták.

Egy vakmerően veszedelmes szélhámos, Braunstein Géza volt villanyserelőt, aki uniformisban követte el a legvagyturább csalásokat és lopásokat, tett árkatalmanná legnap délelőtt a kassai rendőrség. A rovtól multu ember, aki már különféle bűncselekményekért többször volt büntetve, örmesternak adta ki magát, arany és ezüst vitészégi érmet tűzött a mellére és sántikálva, mint sebesült jelentkezett a kassai javítóintézeti kórházban. Az ál-örmester a kórházban mesélni kezdett az ő bravuros fegyvertényeiről, elmondotta, hogy az arany vitészégi érmet azért kapta, mert a harcra nem elfogott egy orosz generális, az esztől pedig agyuk és munitiók szekerük zsákmányolásáért szerzte. A jó megjelenésű, biztos fellépésű szélhámosnak persze mindenki elhitte és csodálattal néztek rá, holott sohasem volt a harcra, fegyveres oroszt nem is látott, de beszélni kitűnően tudott.

Az ál-örmester napokon át grassált Kassán, sok helyen pénzt is felvett, azon a címen, hogy ő kiselőjeztett élelmiszeik eladásával van megbízva a hadsereg részéről és szállít. Az emberek beugrottak a szélhámosnak, előleget adtak neki, persze az élelmiszeiket sohasem kapták meg. Ezenkívül a különféle csalások és sikasztások egész sorozatát követte el, míg végre Kassán hurorka került.

— **A jósvéni német.** Budapestén játszódtott le, városban a tavasznak, gyönyörűségnek. fészkében a drágaságnak, a hol a sebesült bakák szerint nagyserű volna az élet, ha nem kellene enni hanem csak sétálni. A kelenföldi pályaudvaron a minap kisállítanak egy waggon sebesültet. Magyar, németet vaggott Egy német gárdagyaloos botra erőmített szuronyt szorongat a markában. Orosz szuronyt, a milýennel a fegyvertelen orosz gyaloagsógt kldik mestárszékre az orosz veterék. A furcsa fegyver megtesztik egy budapesti urnak, a ki alkuba becsát-kozik a némettel. Száz koronát kínál neki De a német sehogyse adja.

— Még ha százeret ad is az ur, akkor se. Azt hiszi, hogy tréfa! Folemeli az ajánlatát. Százotvenet adok!

Még százeretert sem l! Nem is lett az üzletből semmi. De lebecgett a vaggoból egy magyar katona. Asszonya, gyereke várja Rajtuk a nyomorúság, a szegénység. A német katona nézi őket, majd utána szól az urnak:

— Eladom a fegyvert százerotvenért! Az automobilos, jólöltözött ur előveszi a pénzt és át akarja adni. De a német a fejt rázza:

— Ne nekem adja, hanem annak a szegény asszonynak! De ne mondja ám meg, hogy tólm való. Mert rábírti fajta ez a magyar...

Igy történt, s a hogy történt, ugy mondtuk el.

— **A város felmérése,** a melyet a m. kir. hárszázaló elostály a mult évben megkezdett, ismét folytatásban van. A munkálatokhoz szükséges új hátszámjegyeket Gárdus Lajos m. kir. kataszteri mérnök szerkesztí. Az adatok összegyűjtésére az összes ház és telek tulajdonosoknak kérdőíveket küldenek. A tulajdonosok saját érdeke, hogy az új hátszámjegyek a tényleges állapotnak megfelelően, hibátlanul legyen összehajtható, a kérdőíveket pontosan kitöltési s azokat mielőbb a kataszteri nyilvá-

tartóhivatalba Városház II. emelet 31. szám bejuttatni.

— **Megjelent.** Nagy Lajos és Nagy Győző verses kötet — amely Ifj. Wajdits József nyomdájának izlések kiállításában jelent meg — „Lázás napok” címen most került ki a sajtó alól. A verseskötet, amelyről bővebben jövő számunkban írunk, ára 2 korona.

— **Holttest az iszapban.** Varga János balatonmagyaróvári lakos f. évi február elején este a garabonci szőlőhegyről jövet vele levő társát arra kérte, menjen haza Magyarórára és küldje érte kocsiját, mert rosszul van s így pihennie kell. Majd az ut mellett bejárja a kocsit megkerésését. A kocsit meg is érkeztet, de Varga nem volt sehol. A következő napokban keresték mindenfelé, de hasztalan volt minden kutatás. Szombaton, június hó 5-én a garabonci berekben levő uradalmi akol környékén levő vizállásnál a legelői tünök egyzsere elkezdtek bőgni. Az őrző gulyás odasieltet, hogy mi történt a tünökkel. Iszonyu látványt látott a gulyás szemé elé. A lepadt folyó iszapjában ott látta Varga holttestét, melynek belső részeit és fel arcát a ragadozó madarak már felkalták. Junius 6-án ment ki a helyszínére a nagykanizsai bíróság az azonoság megállapítása végett. A holttestet Garaboncon helyezték örök nyugalomra. Még nem tudni, hogyan mult ki szegény Varga. A nyomozás folyik.

— **57.000 német diák a harcra.** Most jelent meg a német egyetemi statisztika, amely becsüli a német birodalom huszoneköt egyetemének is tizenegy technikai főiskolának látogatottságáról. Kitérni ebből, hogy az 52.000 beirt egyetemi halgató és 9996 beirt technikus közül mindössze 22 600 látogatta az egyetemet és 3294 a technikai főiskolákat. A hatóságok számlájában áll 39.000 egyetemi halgató és 6700 technikus. A háboruban résztvevő egyetemi halgatók száma kétszázaléknál még ennél is nagyobb, ha azokhoz a kik beiratkoztak, de nem látogathatták az egyetemeket, hozzászámítjuk azokat is, akik ez évben még csak be sem íratkoztak. A statisztika az egyetemek látogatottságának esőkenésőert nem csak a német diákok harci készségét okozza, hanem azt is hogy a külföldi halgatók ez évben teljesen elmaradtak. A technikai főiskolák pedig részben olyan városban vannak, amelyek a háborus események középnyitjában állnak, így például Strassburgban, Königsbergben, Boroszlóban. Az egyetemek élén áll, halgatói számát tekintve a Berlini egyetem, amelynek 8057 halgatója van, a legkisebbébe látogatott egyetem a minap megnyitlt flaukfurti amelyre csak 616-an íratkoztak be.

— **Egy udvarias rendőrünk a piacon.** Kassa város hatósága a rettenetes drágaság enyhítésére szombaton tartott ülésében a pici összes árúnak maximális árát megállapította, a vásári vásárlókat és ismét eladókat a piacról kitiltotta, marha és disznót vásárolni csak a polgármester igazolványa alapján enged vásárolni s azt is csak a helyi fogyasztás céljaira vagy igazolt igazvoásra. Kivételre a Kassai piacon állatot nem engednek át. A tej maximális ára 1 l. 28 fillér, tojás 10 fillér, stb.

A mi picunak éppen ma reggel történt, hogy az ott diszkuráló egyetlen szent rendőr jelenlétében a kofák már 7 órakor vigva vásároltak s a jozt

40 filléret merítik s a mikor erre a tisztőt rendőr urat figyelmesse tettek, azzal vagott vissza; Hogy hát kicsoda az ur? S a legvastagabb durvasággal pirított le a kofahd legnagyobb öröme.

Reggeli hibánkat helyre hozandó, tisztőt rőndör ur, ezután kérünk öntől becsületot, hogy mulatságot, meztavartuk, Bravo! — Boocsánat!

— **A vitészégi érem öröklése.** A Külügy-Hadügy értesítése szerint az elhalt egyének vitészégi érme minden körülmények között a hátramaradtok tulajdona. A hadsereg muzeum azonban elhatározza, hogy összegyűjti az elesettek vitészégi érmeit és megőrzi mint feledhetetlen emléket. Épp ezért a vitészégi érmetek vagy megveszi a hátramaradtoktól, vagy átveszi megörzés végett, tulajdon joguk fenntartása mellett.

— **„A hazáért hősi halált halt.”** A magyar igazságügyminiszter a következő rendeletet adta ki a hazáért hősi halált halt egyének megkülönböztetett megjelölése tárgyában:

A harcra nem esett, vagy a fegyvertől sebesült, vagy beteges következtében meghalt egyének hősi önfeláldozásával méltán kiérdemelték azt, hogy az utókor emlékként különleg is megkülönböztetett alakban halászon őrizze majd meg.

Eunálfova elrendelem, hogy az igazságügyi hatóságok és közigazgatás azokban a hivatalos irataikban, a melyekben a harcra nem esett, vagy ott szerzett sebesülés, vagy beteges következtében meghalt egyének névszeriat vagy mint örökhagyók szerepelnek, „az elhunyt”, „az elhalt” stb. kifejezés helyett, valamint az illető egyes családneve előtti jezőkőnt ezt a megkülönböztető kifejezést használják: „a hazáért hősi halált halt”.

— **A ki olosón akart libahust enni.** Anhofer Gyula városi számvérvő két helyes libája gondolt egyet s kirándult a tüzölt keltanya előtti gyep felé legelészni. Alig, hogy e kirándulás megtörtént Anhoferék mihamar észrevették, hogy a libák égrerutat vetek s elűntek. Nyomban keresésükre indultak, ámde minden fáradozásuk eredmény nélkül való volt, mert a libáknak teljesen nyoma veszett. Azonban Anhoferéknek egy kedves ismerősből csak hamar nyoma vezette őket s meg is laltok egy Szantgyörgyvári uti, még pedig urinó katórcsövében elzárva, ki ily módoon akart olosó libahust enni. Lám-lám a drágaság mire viszi ez embereket.

— **Féltárvasuti jegy s sebesült katonák látogatására.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Máv. igazgatóság a sebesült vagy beteg katonák hozzatartozóinak látogatás céljára s személyes gyorvatokok harmadik osztályában 50 százalékos kedvezményt adjon. Hozzatartozóknak csak szülők, gyermekek és a feleség tekintendek. A kedvezmény 50 kilométernél nagyobb utazások esetén vehető csak igénybe. A feljegyzet a személypénztárak csak akkor szolgáltatják ki, ha az illető kórház igazolja, hogy a meglátogandót ott ápolják és hogy a látogatása ellen nincs kifogás.

— **Gyermekek imája.** Össz kőltőnek Léway József két gyönyörű imát írt egy reggelre és egy esteire valót a Jó Pajtás legújabb, június 8-iki számban, amelyke bizonyára hamarosan általánososan elfognak terjedni a gyermekek ajkán s ezer meg ezer gyermek fog velük ebredni s lepihenni. Sebők Zeigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjának a számban zenkivált Benedek Elek írt történeti elbeszélést Toldi Miklósról, Sebők Zeigmond folytatja Tamásy Miklós című huszár-regényét stb.

Képes Ujság

cinnel március 27-én szombaton új képes hetilap indult meg Vajda Ernőnek, a „Rozmárini neni”, „Imás Matyi” és egyéb nagyszerű darabok szerzőjének szerkesztésében. Ez az új képes hetilap legnagyobb részében a modern nyomdai technika legelőkeltebb eszközeivel, az oly gyorsan világszenzációvá lett mélynyomással készül és ennél fogva képei minden fotografianál szebbek, és festményszerűen valóságul keretbe kívánkoznak. Háborus képei a világháború egész területéről még az elkényeztetett magyar közönség előtt is szenzációk lesznek. De az új lapnak rendkívül gazdag olvasmányos tartalma is lesz, még pedig nemcsak novellák és regények, hanem ötletes, változatos és gazdag rovatrendszerrel. „Tessék befejezni” című rovata a legszórakoztatóbb játék lesz a családok számára. A „Hadikönyha” megbecsülhetetlen szolgálatot fog tenni a drágaság miatt bántódo háziasszonyoknak. „Borzalmas pillanatok” című rovata állandó szenzációja lesz mindazoknak, akik kedvelői a bűnügyi és egyéb izgalmas eseteknek.

De a rovatok egész sorozata fog szólni az asszonyoknak, gyermekeknek és általában a családoknak. Képeivel és rovataival ez az új képes hetilap bizonyára a legrovidebb idő alatt meg fogja hódítani a magyar közönséget, annál is inkább, mert az új lap 32 oldalas terjedelme és tartalmának gazdagsága dacára talán a legolcsóbb hetilapja az egész világnak és példányonként csak 20 fillert kapható.

A Képes Ujság előfizetési ára negyedévre 250 korona, félévre 5 korona, egész évre 10 korona.

A Képes Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala V. Vilmos császár-ut 78. szám alatt van.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasónk figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 16/a. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványsszámot készségei küld a kiadóhivatal.

— A „MAGYAR LÁNYOK” szépirodalmi képes hetilap, fiatal lányok számára. — Szerkesztő Tutsak Anna. Megjelenik minden vasárnap. Minden egyes száma gyönyörű művészi kivitelű képpel és a legérdekesebb tartalommal jelenik meg. Előfizetési ára: Egész évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrássy-ut 16. szám. Mutatványsszámot kívánunk ingyen küld a kiadóhivatal. — E kitűnően szerkesztett képes hetilapot mindenkinek melegen ajánljuk.

Jó anyák gondoskodnak arról, hogy gyermekeik tápláló izléses és édesdesszátakat, kaphassanak vacsorára. Kevés fáradsággal, olcsón, kitűnő édesdesszátakat készíthetünk dr. Oetker-telepudingporokkal, melyek különbözők mint pl.: vanília, málna, citrom és csokoládé ízekben kaphatók és a csészék által ajánlott fogadtatásban részeseik. Egy 15 filleres pudingpor csomagból 1/2 liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor hozzáadásával kitűnő vacsora készíthető 5-6 gyermek részére. Minthogy pedig a pudingokat gyümölcsezzel, tejföllel nélkül készíthetjük, ezen szerkek fokozzák a jóit valamint a tüpértéket. II.

NYILTTER. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közlöttekert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az ölelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zala Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zala Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelen minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNAI!

MILKA
Suchard
KITŰNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

IFJ. WAJDI TS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból és névjegyekben Nyomatványok izléses kiviteiben jutányos árban gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek dús raktára Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyszeri ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Bánkovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beák-tér 1

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerinti.

A Szentzsók és az olasz háború.

Mikor XV. Benedek pápa a ferencesek generális választó bizottságának tagjait fogadta, a megjelenteknek feltűnt a pápa komolysága és sápadt arcvonásai. Ez éppen ama napokban történt, mikor Olaszország megüzente a háborút a monarkhiának. A pápa komolysága érthető, hisz elsősorban ő érezte legjobban azt a vizsák helyzetet, amelybe a háború az apostoli Szentzsókat keverte. A pápaság sem nem olasz, sem nem másféle nemzetiségű. Ezen felül áll, mert az összes, minden nemzetiségű katolikusok szellemi fejének tekintni magát. Amde az olasz háború a pápaságnak ezt a nemzetközi helyzetét tette kétségessé, amennyiben megakadályozta, hogy a pápa azoknak az országoknak katolikusaival érintkezhessek, melyek Itáliával hadiállapotban vannak. És azóta napról napra világosabb, mennyire ingatag talajon állók mindazok a biztosítók, melyek a Szentzsók jogi helyzetét szabályozzák.

Az osztrák-magyar, bajor és porosz vatikáni követek elutazása világos jele, hogy a háború kitörése óta helyzetüket nem látták

biztosítottak. A római kuriával való érintkezést később Svájcban keresztal történt irányítással próbálták fenntartani, amde az olasz posta ezt is megfűsította. Egy másik mód ez volt: a legkényesebb természetű ügyeket egy semleges állam magasrangú papjának referálták, aki mint saját kéréseit terjesztette az illetékes kongregációk elé. Ez a mód sem vált gyakorlatiának ugye hogy most az apostoli nunciaturákat kellett olyan joghatósággal felruházni, mint aminovel a kongregációk bírnak. Ilyen állapot fejlődött ki az ugynevezett olasz garanciális törvényekből, melyeket a pápák magukra nevez sohasem ismertek el érvényesnek.

*

Mikor 1870-ben Viktor Emmanuel elvett a pápaság utolsó birtokait Róma városát, csak a világi uralomtól fosztotta meg, de legfőbb souverénitását nem érintette. Hogy ennek az olasz állam nagyobb súlyt adjon törvényeket hozott, melyekkel körülbástyázta a pápák jogviszonyát. Ezek a garanciális törvények, melyekben az olasz állam és királya ünnepélyes kezességét vállalták, hogy a pápák az egész világ katolikusaival szabadon érintkezhetnek. E törvények a pápát bármely uralkodóval egyenlő

rangúnak tekintik. Így az első paragrafus kimondja, hogy a pápa személye sérthetetlen: A személye ellen intézett minden támadás oly elbírálás alá esik, mint a fejedelmek megsértése. A harmadik paragrafus szerint a pápának uralkodókat megillető előjogai vannak. Ezért mint souverain uralkodónak meghagyták a jogát, hogy saját személye szolgálatára gárdát tarthasson, mellyel tetszése szerint rendelkezik. A hetedik § a pápa lakásának érintetlenségét állapítja meg. Állami tisztviselő ahol a pápa székeli, hivatalos minőségben lábát be nem teheti.

A 12. § a pápának zavartalan összeköttetését biztosítja a külföldi udvarokkal és az egész katolikus világgal. Értendő az összeköttetés alatt a levélváltásban nyilvánuló, valamint távirati. Legvilágosabban a 12. § rendelkezik a pápai souverénitásról. A pápa eszerint idegen államokból teljesen szabadon küldhet diplomáciai képviselőt, udvara mellett elfogadhat külföldi követeket. Személyükről, elfogadhatóságukról ő maga dönt. Ugyancsak állapítja meg a diplomáciai viszony megszakítását, vagy folytonosságát bármely állammal tekintet nélkül arra, hogy Olaszország minő viszonyban van az illető külföldi állammal.

Az Escorial.

Irtá: Lukács József dr

II.

Töfögve mentünk lefelé, mintha egy hegycsúcs törtéttünk volna. Körülöttem az éj esendje, hajnali homályárta.

Igy értünk Escorial de Arriba helységbe. Mikor itt vagyunk, akkor látom, hogy az egy kis város, a mely addig téves vetületben élt emelkedett tábláján. Azután megállunk. En elindulok a Monasterio de San Lorenzo felé, amely a tulajdonképeni Escorial neve alatt ismeretes.

Magas házak között érek egy térségre. Gyönyörű látvány az, a mint egy sikátor éjjeli sötétségéből kibukkanva, szemembe ölik a bágyadt félhomály mellett az Escorial. Szabályos négyszögű tér közepén terül el. Két oldalán körüljáróm, mert a másik két oldalán a park miatt hozzáférhetetlen. Nyugodtan bámulok fel magas gránit falára semmi sem zavar. Egy lépés sem koppan mellettem. Még a madarak is pihennek. Minden csendes Ledőlök a bejárat elős várom, míg a portico principal hatalmas szárnyas ajtóit megnyitja. Velem szemben a Casa de la Compañia palota. Ablakai lerögzölt komorur néznek rám. Olykor egy-egy gránit darabka hull le, amelyet

az idő már lemelt az agg tsiakról. Öreg augusztius vezetőm később figyelmeztetett e dolagra. Általános hit, hogy nem jól választották meg az építési anyagot. A szemeses gránit erőtlén az időjárás viszontagságával szemben. Mállik, porladozik. Ugy tetszett, mintha valaki dobált volna reám. Oly sűrűn hullottak az elvált darabok.

Nemcsak a esőnd e szimfóniájába harangköngvégyöl. Tomorén. zuga reptünk sejelek a toronyról s végig remegnek az alvó városom. Még csak öt óra felé jár az idő. Amint magányosam öltök a halottak a vára előtt, elvonul előttem az Escorial egész története.

A mávalódás történetnek ez is egyik legszenvedőbb helye.

Már előre látom a félreismeret király alakját, akinek akaratára létre jött e csoda. Padig 6 már nem is él, csak hamvai pihennek itt évszázados álomban. II. Fülöp ez a király.

1557-ben a franciák fölött diadalt aratott serege a spanyol származású Sz. Lőrinc vértanú napján. S mert a csapatok ludi cőiből a Szent egy templomát lerombolták. Fülöp fogadalommal kötelezte magát győzelem esetén egy új templom építésére. Ez az Escorial.

Neve latin eredetű. Egy régikori vasbánya maradványából (scoriae) származik

A fogadalmat alkalmas helyét Madridtól nem messze jelölték ki. Juan de Toledo s Juan de Herrera építettek esaknem harminc éven át. S most sz. Lőrinc tőzes rostélyán szünetelt a vértanúságot, az egész épület a rost formáját örökölte meg.

II. Fülöp azonban nemcsak templomot építtetett, hanem egy hatalmas kolostort is, amely a templomtól körülöleli. E torvében halván V. Károly életének követésével akart: magának helyt készíteni, hogy miként az a trónról lemondva, kolostorban fejezte be életét s ezzel korának csodálatát keltette fel. Így is kolostorba zárta le azt. De a kolostor hatalmas palota lett. Az augusztiusok körülbelül nyolcvanra — az épületnek csak egy részét foglalkják el, míg a főkapu túl eltrülő részben a collegio és palacio reale szemlélhető. A palota maup is a királyi család nyári tartózkodási helye, miként a sau sebastiani várkastély.

Közben öt óra is elműlik s a felkelő nap sugar özönében, a részletek gazdságában nézem az Escorialt. Nagy arányokon akad meg a tekintet. A főbejárat felett meglegő a Szent négy méter magas szobra. Nagsága elvész az épület óriás méterében.

Az egész épületről hét torony s egy hatalmas kupola néz le. Tizenöt kapu át törönik a palotával a közlekedés s keresztvázi ablakon át hatól be a fórró, spanyolországi perzelő nap sugara.

A római kormány minden szépitgetés ellenére (a Szentezéknél akkreditált diplomataink működését lehetetlenné tette. Amely intézkedéssel a pápai szék jogi helyzetét rosszabbá tette. A garanciális törvények nem tisztán az olasz államhatalom és a pápák viszonyát tartalmazzák. Amint tekintélyes jogtudósok vallják ezekben a törvényekben nemzetközi jogállapotot szabályoztak és ismertek el, amely független az olasz államhatalomtól és annak törvényhozásától. Az 1870-iki események után az olasz kormány viselkedése senkit sem lepett meg. De egyuttal világosan igazolja, mit érnek az olaszoktól kiállításba helyezett biztosítékok. Csoda-e tehát, ha a Szentezék a jelenlegi jogállapotha nem nyugszik bele s többször is kifejtette, hogy végérvényesen el nem ismeri s ragaszkodik az elvhez, hogy teljes függetlenséget csak territoriumon való rendelkezéssel látja biztosítva. Nygyon is meglátszik, hogy az 1870-iki olasz parlament nem eredeti alkotást hozott létre, hanem szolgailag lemásolta I. Napoleonnak intézkedéseit, melyeket VII. Piusz pápával szemben foganasított. Pedig I. Napoleon szándéka nem volt oly jogi helyzet teremtése, hogy a pápaság teljesen emancipálhassa magát autokratia iökrevei és hajlondóságai alól. Bármiként alakuljon a háboru képe, vagy változzék meg a nemzetközi helyzet, amikor Európa új térképét megrajzolják a Vatikán kérdését sem hagyhatják figyelmen kívül. A római

pápa nem lehet csak római püspök. Így kívánja Európa békeje, a világon élő 300 millió katolikus eminens vallási érdeke.

H I R E K.

Gyászmise.

A hősi halált halt Mikola Antal ezredesért ma déli-órák félkör volt az ünnepi rekviem: A misét Ince István piarista áldozópap s. tanár celebrálta a főoltárnál, míg az egyik mellékoltárnán Balogh Sándor piarista tanár s az elhunyt jóbarátja mondott csendes misét. Banekovich János énekel művészién a szent mise alatt. A rekviem szép számban jelentek meg az elhunyt barátai és tisztelői s a katonai körök.

Háboru idején.

Ima.

Főlégség nagy Isten!

A porban es-deklünk!

Ne engedd o harezau

Elesni nemzetünk!

Oh, ne hagyj, légy velünk,

Irgalmaz nekünk!

Tudjuk, hogy bűnök sok:

Tudjuk, hogy bűnök nagy:

Nincs kegyo érdemünk!

De azért el ne hagyj!

Oh, ne hagyj, légy velünk.

Irgalmaz nekünk!

Tékozló fiuként

Könyörgünk, jó Atyánk:

Távotasz haragod.

Oh, tekintis le reánk!

Oh, ne hagyj, légy velünk,

Irgalmaz nekünk!

Jogtalan tört reánk

Sok ádáz ellontuk...!

Hegy ninesen igazuk,

Te látod, Istenünk...

Oh, ne hagyj, légy velünk,

Irgalmaz nekünk!

II.

Riadó

Meghasadt a toronyban a nagybarang.

Riadóvá lön torkán a méla hang.

Ne kérdezzk tőte, hogy mért hasadt meg.

Azt zugja, hogy nagy ágyuvá öntsék meg.

Akkor is a nagy Uristent dicseri,

Ha hiveit a csatába kíséri;

A csatába — a haza oltárára.

A legszentebb szabadság oltalmára.

Zugjatos és zokogjatos, haragok.

Mig ágyunk valóva nem hasadtok!

Alnokssággal tör háznkra az ellen,

Ezredéves szabadságunk veszélyben.

Kimegyünk a temető szent földére

Ha szükség lesz a koporsók szögére.

Ha más nem lesz, ebből verjük lygyverünk.

Mégis gyözzök, vagy egy szájk elfészünk!

Dabronci Gyula.

Észak-olaszoroszági renaissance stílusban épült az Escorial, egy vallásos fejedelmi lélek fogadalmának örökség maradványaképpen.

Külső dísz elíg ékesíti. Talán ez is jelezni akarta azt a komoly és zárkózott jellemet, amely II. Filópekn tulajdona volt, s amely annyi hűnis történeti kritikának leti forrása.

Már csaknem másfél órát töltöttem a plaza del Monasterion, járva minden oldalán s megnézve mindenfelől az Escorialt, nehogy tőles körben lepien meg az erőszakosan előzött álom

Kedök törelmetlenkedni, mert szeretnék már titkaiba behatolni.

Egyszer belülről átszöngő járást hallok. Kopo gók a portio principale kivet szárnnyai. Útesim erősen visszhangzanak, mire zártkörös, kulcsfordulás s a megnyílt kapu kíváncsiság kaudikál ki egy augustinus fráter. Öreg nagy s szégyen, regóta járja e gránit járdákat. Fejét javarészt letarolva az idő ahol pedig egy-két esomo haj megmaradt rajta, azon az élet hava gytlomslet meg.

Látja rajtam az idegent.

Mellettem paktáskám pihen. vállaimról g-állér lög le, míg hónom alatt felöltöm szorongatom. Háromszék is végiméretű szürös tekintetével, míg vegre köszöntésem viszonzata. Udvariasan adta tudtomra, hogy csak hat órákor nyitják ki a kaput az idegenek számára. Már betenni készült előttem az ajtó, hogy a terminusból hiányzó főlorán át még kívülről nézem az Escorialt, amikor odamondom neki, hogy őu is az eklezia militans tagja vagyok. Erre az öreg áu is elnyúl: Ő új-újas valami jögsarki utazót sejtett bennem. Erre ezután változat merev álláspontján s tömörök tisztelettel közelít fászkám felé, míg nekem szeretetteljes mosolyjal mutatja az utat a Patio de los Reyes-ov keresztül a templom felé

Bennvagyok tehát az Escorialban. Hátam mögött eszikorogva fordul ismét a kulcs s az emleletes szárnnykapu bezáródik. Minden tekintetem az épülté most már. Csomagom hó kéz őrizete alatt nyugszik s nem kell tartanom tőte, hogy lába kél, míg őu mindkét szememmel az Escorial falait mérem hosszban s fel-felé.

Zárt helyen vagyok s nem érzem a Sierra de Guaderrama lejtően átívelő szél hidegét, amely másfelőlirán keresztül mészett át s hideg borzongással járt végig rajtam. Nézem azok munkáját, akik egy kor regéds emléket hagyták hátra munkájukban nevükkel együtt, akik azonban azóta régen az ényzést aléba hullottak s nem maradt meg belőlük más a földön a név halhatatlanságán kívül.

A Patio de los Reyes az Escorial legnagyobb udvara. Innen széles lépcsőkön megyek fel a monasterio főkétségébe, a templomba. Vestibulum mintha rokon lenne a római sz. Péterbazilikáéval. Hatalmas oszlopai és pillérei mely benyomást tesznek a szemelőtre. Tágas tere a déli nap forró óráiban a város lakóinak üdülőhelyét szolgál. Száz és száz ember keres és talál menedeket az Escorial hűvös folyosóján főképpen a templom előcsarnokában, — a nap erje ellen. Szinte veszedelmes itt felöltöni járni Mintha építőjének rideg szelleme kísértene itt állandón a hidegségben. Mihelyt azonban a szabadba megyünk, olvadni kezd az ember. Bonn pedig csaknem a haldoklás gyötör.

A béképan léptük a templomba. A templom előcsarnokának főbejárata csak az uralkodóláz tagjai s a főpópok előtt nyílik meg. Az első hatás ugyszerű Kisméretben Ismét a sz. Péterbazilikáé. A templom közepén négy magas pilléren nyúlik az őgfélé a lateránál megföldölt gránit kupola. Merész alkotása a képzőlet szílménye lehetett-e, a mint birtelen emlékdéssel tör a magasba. Ez a templom középpontja, ahonnan negyvennyolc oltárt láthatunk

művészi értéktől elárképekkel. A kupolával összefüggő nyolc égboltozatmezőn Luca Giordano freskói keltenek orok csodálatot. Ki tudná megmondani, melyik a legértékesebb, melyik sikerült legjobban? Mind beszédes és kifejező alkotás, amelyből a művész szelleme intencionájának mélységével s gazdag színárnyalatával tekint le.

A Capilla mayor-ban Giacomo Trezzonak híres reblóiban neves olasz művészek szobrai gyönyörködhetnek. A főoltártól jobbra s balra, a királyi család oratoriuma felé-t V. Károly és II. Filópe szoborai az oratoriuma Pompeo Leoni irta be nevet a művészettörténet halhatatlanságának sorába.

S most egy ajtó előtt állunk. Két egyenruhás udvari alkalmazott fogad itt. Két pezserétt királyiok megyünk nézni, akiknek birodalmában a nap sohasem nyugodott le. S ha őszes birodalmuk egy márványzarkofog. Csendben nyugszanak egymás mellett elődök s fenséges utódok, akik haló poraikban a legizgazabb egyenlőségű örök törvényének bíródnak. Porladnak ők is, ha nem is jeltelen sírban, hanem a csillag márvány kriptáiban. A világnak ez a legfényesebb panteonja. Mintha egy márvány szalóban járnánk, amikor végig megyünk rajta, ahol csak a fírlatok beszélnek a múlt életről, az elhunyt dicsőségéről. Meglátóban fejezi ki az élet és dicsőség múlt értékét Don Juan de Austria sír fölírata, melyben az élet jelentéktelenségének hangja esendül: Quid nobis prófuit superbia aut divitiarum iactantia quid contulit nobis? Transierunt omnia illa tanquam umbra! A gondtörő fiatal hős siratásának olvastán szinte megjelenik előttünk rokonszenves alakja, amely lehlalt csillagként hanyatlott az éjbe, pedig dicső fényével egy világot akart megvilágítani; aki azért törtérett a halhatatlanság hona felé, mert passzus szavai szerint a földön egy tevénynyi hely sem volt az övé.

(Vége köv)

— Ferenczy György dr. és Vastagh Vince temetése. Hazatér a hősök emléke pora. A két özvegy nem kímélt fáradságot, hogy hős férjük teteme hazakerüljön. S törekvésük siker koronázta. Ferenczy György és Vastagh Vince hazatérőben vannak. Hőseink temetése szombaton délután 4 és 5 órákor lesz a róm. kath. temetőben.

— A Koszonti Jóléti Iroda újabb osztálya. Az első magyar általános biztosító társaság palotájának egyik földszinti helyiségében a Jóléti Iroda egy új osztály létesítést „Fehér kereszt” című. Az osztályban élén Samuóly Ottó úrnagynak áll. Az osztály célja az, hogy a városunkban levő sebesülteket rendszeresen napilappal, folyóirattal és különböző adományokkal ellássa. Az osztály vezetősége, minden adományt szívesen fogad, amelyet a nevezettül közönség rendelkezésére bocsát. Mindezen adományokat nyugtázni fogják.

— Zalamegyei katonák díszereje. A Kézdivásárhelyen megjelent „Székely Újság”-ban olvassuk a következőket: Majd, ha vége lesz a háborúnak, s a nagy vihar tombolása elcsenél és csend fekszik a csaták mezejére s a hősök várkoszorúja sirját oszlokkal gátva keresi fel a méla esti kőza szellője, akkor több gondolat, több emlék jut az elhunyt nagy idők hőseinkre, habéróvezére vitézekre. Akkor lesz tárgy, lesz téma, amiről lehet írni, ami majd újszólopoként fog emléket varázsolni a késő utódoknak. Az alábbi históriánkat a 20-as zalai honvédekkel szól: Fenn Galiciában történt. Januárban Mikor még kemény harcokat vívtunk s a muszka tulstulával tudtunk meg némi sikert elérni. Egy magaslat megszerzéséért veteküdtünk, azonban a sikos, agyalos lejtőn nem lehetett boldogulni. Erre az egyik zalai kisdíja a jelzőt: — Fiuk, levetni a bakancsot!

Mint a praesens, pillanat műve volt, hogy katonáink lábról lekerült a lábbel és a hideg januári időben „merítláb” indultak a magaslat magrohanására. A leggyert hatukra vetették, a szoronyt kézbe fogták a ugy indultak a muszka ellen. A küzdelemben a miénk lott a diadal. Elfoglaltunk több ágyút is és a muszka vad tusában kerestek buvhelyet a meztelás buszok elől. Ilyenek a zalai bakák!

11771/1915.

HIRDETMEŒNY.

Közhitre tesszem, hogy a Nagykanizsa város területén összeírt 1897. évfolyambeli népfelkötő kötetekhez benutató szemleje NAGYKANIZSAN 1. é. június hó 21-én é. c. 8 órákor a POLGARI EGYLET ömeleti helyiségében (Süzer-ut) fog meg tartatni.

Felhívom a népfelkötő kötelezeteket, hogy a feuttit időben es helyizmen tisztán öhöközdi a leg-szigorubb büntetés terbe állt jelenlenek meg.

Nagykanizsa, 1915. évi június hó 17-én
Dr. SÁBJAN GYULA s. k.
polgármester.

— A szerdai állatvásár szokatlanul csendes volt, vevő alig akadt. Az összes átirás 180 drb volt, de az árak meglepően olcsóbbak lettek. Meglátjuk honteseink és mérsárosaink, hogy fognak hozzá alkalmazkodni.

Legutóbb 30—40 pár marhát hazahajítottak a keszéri családott polgárok. A növendék malac meseben olcsó volt, ugy, hogy egy 3 hónapos malac ára 10 korona volt — Ezt pedig nem másnak, mint a kuzperek elleni orvoly hatóságú intézkedésnek köszönhetjük, amely, hogy továbbra is fent maradjon, nagyra is kívánatos.

— A tábornagy fia. Kedves, intim, családias jelmezt jászódi kárpap-nap után Pozsonyban estefél a Grassalkovich-palota előtt, a hóf tudvalevőben Frigyes királyi herceg tábornagy fia lakik. Estefél, es

mikor nyugovóra száll a nap, a királyi herceg kiáll a palota erkélyére. A nép már várja, ott hulláznak a palota előtt. A fiatal királyi herceg ugyanis így szólítja meg a népet:

— Távirat jött a papától . . .

Ezek után pedig elmondja a legújabb haretéri híreket. Hogy a Stan mentén vérbé fusd az orosz. Bukovina már tiszta az ellenségtől. Az Iszand mellett városom omlik össze az olasz örökölés és fegyverek diadalmassan nyomulnak előre mindentől. Es miután elmondott mindent, a nép éljenek. Es várja a másik estét, a mikor ismét kilép az erkélyre a kis királyi herceg és hirdeti örömmel:

— Távirat a papától

— Olcsó nyaralás. A haretér fáradsalmi közt is sok pompás tréfa, ötletes mája születik meg. A haretéri humor egyik kitűnő hajtása az alábbi hirdetemény is, amelyet földünk Faragó Marci festő, művész tartalokba hadnagy küldött nekünk. Fialat jölködi zalai honvédtársak a következő hirdetéssel invitálják Orosz-nyaralásigban való olcsó nyaralásra az itthonlevőket:

Figyelem!

Orosz-Lengyelország vadregényes vidékén felmondás folytán megröndesdett lakóink csakis urak részére szomnal kiadó. Ozondu levégő Remek kilitás az ellenséges lövészárkokra. Naponként monstre-lang-verseny (bólválva rendezik a tüzérek és a 20-ik honvédgyalogezred gépfegyverosztálya). Kitűnő orvosok. (Nálunk nincs beteg) Napfürdő, Kneip-kúra, áso-kúra. Tábortá postá és távirás helyben. A vendég látásokat, takarót és evő-szaktót köteles magával hozni. Előjegyzéseket elfogad a 14-ik század tüzérek, mint firdőbilitás. A nyaraló székelyintéjelyköl javalva: ellizás, ideges fálelben, rossz emésztés, álmatlanság, reszketés stb. stb. Ellen.

Tessék olvasni!

— Érdekes háborús gyászjelentést kapunk a tegnapi postával, mely így szól:

„Alulírottak a legmélyebb utálatból áthaiva adják tudni a megemlékezés országoknak, hogy „h” szövetségeseitük

ITALIA

f. é. május 23 án, pünkösöd vasárnapján délután fél 4 órákor, az alatomosság hosszas betegsége és a Judaspénezek felvétele után, a „Nyomerek Kéntense” vígázaival ellátva, becsületző megvágás és gyógyíthatatlan terület-vágy következtében 38 éves korában az ellenséges taborba költözött.

A szerződésszegő temetése még ugyanaznap a gyászházban (Cs. és kir. közigyminiszterium épülete, Bécs) folyt le, amikor is az áruló a közmegvételnek adótt át.

Ex-Hármaszövetség: Ausztria-Magyarország, Németország fivérése.*

Törökország: fogadott nővér.

— Rohitsch-Sauerbrunn. A nálunk is nagy kedveltségnek örvendő sátroroszági firdőbelyen a nyári idény egész terjedelmében megnyitult. A firdő-élet normálisan folyik. Az orvosok teljes számban rendelkeznek, a zene játszik és a sétányokon sok előkelő vendég sűrűg-örög. A pompás nyári időjárás Rohitsch Sauerbrunn ismeri előnyeit nagy mértékben fokozza. A közlekedés a rendkívüli viszonyok dacára is elég kényelmes és pontos, a mi abból is kitűnik, hogy a bécsi és budapesti lapokat Rohitschban már másnap reggel lehet olvasni. Magyarországból Rohitschra jelenleg leggyakrabban Zágráb—Krapina út utazni. Krapinára délután 5 órákor érkezik, Rohitschra 2 1/2 óra alatt lehet győzöknél uton kocsival eljutni.

— Nyugdíjazás. A vallás-és közoktatásügyi miniszter Mezey Károly esáktorayai elagott állami

elemi iskolai tanítót nyugdíjazta s neki a tanügy terén 41 éven át kifejtett buzgó és eredményes munkásságáért elismerését nyílvánította.

Irodalom.

Lázás napokból.

Nagy Lajos és Nagy Gyözö

— költeményei. —
Nyom. Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában.
— Ara 2 korona. —

Egy verses kötet fekszik előttem. Olvasgatom már napok óta. Gyönyörködöm benne s folyton több és több kiáradni, derű, lelki szingázásodot érezek belőle. Készen. Versek a háború lázas napjaiból, hangulatok, színek, érzések, amelyek két poétikus lelket töltöttek el esordulig, hogy azután kiesepva a lélek és szíve mell medröböl igaz esztétikus gyönyört adjanak mindazoknak, akik e csinos kötetet lapozzák s olvasgatják. S érdemes e kis kötetet foglalkozni. Egy apa és egy fia rokon lelke szől benne szép együttesben. Az apáról a fura szállott költői, Istenfél nyert talantum szava esendül benne, amelynek meg meleg tartós sikere, dicsősége lesz költészetünkben.

Izzó hazaszeretet az alaptanon Nagy Lajos verseiben. Biztatja, inteli a magyart, hogy régi fényes nevéhez illően éljen. Lelkének igaz órásdóhó daltója a forma tökéletes szavakat, amelyeket költeményeibe mesterien szó harmonikus együttesbe. Nagy Lajos verseiben nem a méla, — halgházó líra érzése omlik, hanem az örökítjen, tiszta lelkesedés hangulata, amely azután értékes egyéni kinesső átfórmálva jut kifejezésre. Költői szavainak telthangú érzésével szépen simul a forma mesteri külsője. Itt-ott a gony is kiesendül szatirikusan sorából, amikor a magyar tehetetlenség felett érzett fájdalmát ontja ki. De ebben is művészi érzésű nyelvi poéta lelke fájó szava.

Nagy Gyözö verseit a pillanat hangulatai hatják át s ezeknek köszönni létét verselése. Mikor a háborus mezőkön egy-egy zász megülti lelkét, megszóllaltja tustént ennek visszhangként múzsját. S ha néhol még vét is a forma traditionalis szépsége ellen, a tartalom szépsége, hangja s a benne rejlő érzés változása fától alá rejti a kis szépségihatát. S ha még nem is ad mindent a kifort tehetőség pazar saimeiben, sok reményt nyújt már most is arra, hogy igaz költői szava elé várakozással nézzünk.

Tartalmat a verskötetnek nagyjelen egy jellemezük. Hisz nem ismeretlen költőköl szövegek most olvasóinknak, mert lapunk olvasói már számos alkalommal gyönyörködhetek Nagy Lajos és Nagy Gyözö verseinek igaz szépségiben.

Most csak városunk közönségén van a sor, hogy a Lázás napok szép szava minél ismertebb legyenek. Múltán reméljük hogy a csinos verseket minden uri esalád asztalára elkörül majd, mint a magyar lelkek vizgataltója, buzítója, nevéje s gyönyörködötője.

Dr L J

IRODISTA NŐ,
kia német nyelvet is bírja

tartós és kollemes állást nyerhet
Ifj. Wajdits József
könyvkereskedésében.

Képes Ujság

cimmel március 27-én szombaton új képes hetilap indult meg Vajda Ernőnek, a „Rozmaring néni”, „Ludas Matyi” és egyéb nagy sikerű darabok szerzőjének szerkesztésében. Ez az új képes hetilap legnagyobb részében a modern nyomdai technika legújok eszközeivel, az oly gyorsan világszenzációvá lett mélynyomással készült és emellett fogva képei minden fotográfianál szebbek, és festményszerűen valósággal keretbe kívánczoknál. Háborus képei a világháború egész területéről még az elkényeztetett magyar közönség előtt is szenzációk lesznek. De az új lapnak rendkívül gazdag olvasmányos tartalma is lesz, még pedig nemcsak novellák és regények, hanem öletes, változatos és gazdag rovatrendszerrel. „Tessék befejezni” című rovata a legszórakoztatóbb játék lesz a családok számára. A „Hadikonyha” megbecsülhetetlen szolgálatot fog tenni a drágaság miatt bánkódó háziasszonyoknak. „Borzalmas pillanatok” című rovata állandó szenzációja lesz mindazoknak, akik kedvelői a bűntudati és egyéb izgalmas eseteknek.

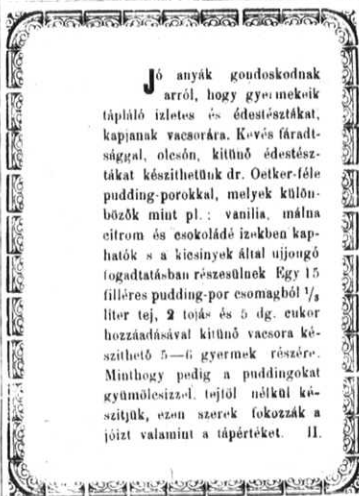
De a rovatok egész sorozata fog szólni az asszonyoknak, gyermekeknek és általában a családoknak. Képeivel és rovataival ez az új képes hetilap bizonyára a legrovidebb idő alatt meg fogja hódítani a magyar közönséget, annál is inkább, mert az új lap 32 oldalas terjedelme és tartalmának gazdagsága dacára talán a legolcsóbb hetilapja az egész világnak és példányonként csak 20 fillérért kapható.

A Képes Ujság előfizetési ára negyedévre 2-50 korona, félévre 5 korona, egész évre 10 korona.

A Képes Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala V., Vilmos császár-ut 78. szám alatt van.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kiadó lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványszámot készsággal küld a kiadóhivatal.

— A „MAGYAR LANYOK” szépirodalmi képes hetilap, fiatal lányok számára. — Szerkeszti Tutsék Anna. Megjelenik minden vasárnap. Minden egyes száma gyönyörű művészi kivitelű képpel és a legérdekesebb tartalommal jelenik meg. Előfizetési ára: Egész évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrássy-ut 16. szám. Mutatványszámot kívánczokra ingyen küld a kiadóhivatal — E kiadóban szerkesztett képes hetilapot mindenkinek melegen ajánljuk.

NYILTTER. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézeté
felntettek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

**Erősítő és edző hizlaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.**

*) E rovat alatt közzétett nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillana tíg sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni: a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jelenti, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

J. F. W. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egyszer 10 korona, féljegy 6 korona, Negyedéve 2 korona 60 fill., Egyszeri ára 10 fill.

Feladás szerkesztő:

Banekovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásba szerint.

Hit, Szeretet, Bizalom.

Hit. A materializmus kultúrája erősödött. Reesegnek-rognak a szabadgondolkodás nagy rendszerességgel telepített teóriáinak a bordái. Az emberiség, amely szociális boldogulást és lelki megnyugvást várt tőlük, mert biztaltak vele, üresnek, pusztának és sivárnak látja most, amikor támogató erejére valóban rászorulna. Az oly szépen megírt, sokszorosan megénekel és sokfelől dícsért eszme akarva nem akarva vizsgálótt és újból átengedte helyét a sokat ósárolt metafizikának, amelyet pedig oly gyöngédelennél szorított ki annak idején hosszú századokon át hirt helyéről.

A templomok újból megtelnek, a hívek száma kívül is szaporodik és mint egy etegretengő jalkiáltás hangzik ezek ajkáról a vágyakozó sóhajlás a földöntúli malmast után. És valóban, a nagy tudományos haladás a gyűlöletnek oly rettenetes arsenálját halmozta fel a nemzetek szívében, a technika oly szörnyű, pusztító eszközöket gyártott hozzá, hogy a kivétel arányai és az előkészítési lelketlensége kell, hogy erősödje kergesse legyen a hangzatos kultúrjelszavakat. No, de jön a régi fr. az ősi gyógyító; jön

a **Hit** és véle jön, ami a nemzetek szívéből legutóbb hiányzott: jön a **Szeretet**

Szeretet. A szeretet a világ sarkköve, mondja egy régi bölcs: szeretet nélkül boldogtalanságra, pusztulásra nyitva fel a szemet a csöcseső, szeretet nélkül ábanatban, kétségben, önmeghasogatásban és nyomorúságban hunyán le pilláit az aggasztan. Veled és általa boldog minden lény.

És ez a szeretet most hallgatna, szunynyadna, vagy tán épen meghalt volna az emberiség számára? Nem! Nem halt meg! Még csak nem is szunynyad. Pusztán csak visszavonult nagy körből kicsiny körbe.

Megjéjt az ellenség gyűlöli haragjától és meghúzza magát, a nemzet belső önönán, a nép bölcsőjébe. És itt aztán, nem hiába sűrűsödött a külső nyomás folytán, esodákat is művel. Nem jöhet gyűjtőközei olyan gyakran és olyan számonban, hogy rokadásig meg ne teljék. Nem lehet annyi cím amelyen a haza kor, hogy minddegyikre ne jutna.

És ennyi lelki nagyság láttán isteni erőnyre magasztosul a szeretet és tudattá forr a hit. Reményben gazdag, várakozásban

teljes boldog tudattá, amelyből aztán mindjobban kiformalódik a reális, a büszke **Bizalom**.

Bizalom. Csak az az egyén, csak az a nemzet érdemli meg a sikert igazán, amely önérejében bíz. Amde a bizalom igazi erey csak akkor, ha apró sikertelenségek, defektusok meg nem ingatják.

Mivel egészségesebb valamely test, annál erősebb látat vált ki. Lázás állapothban pedig kisebb vérkeringési, táplálkozási zavarok csak természetesek. Az egészséges szervezet egy kis rázkodás árán kiváltja magából a káros anyagokat, a gondos orvos pedig eltávolítja a mérges váladékokat messze emberlaktá helytől. Egy kis rosszulat volt az egész és a test tán még egészségesebb lesz, mint valaha. Mert hiszen ilyen nyavalya többé nem közelít hozzá. Ilyen fertőző betegség a szervezetet csak egyezzer támadja meg.

A testi egészséggel fokozódik a lelki frissesség, az erkölcsi erő. És az irigy szomszéd aki talán ölgynagülést remélt, bosszúsággal kénytelen megállítani, hogy nagyon erős versenytársa van.

Az Escorial.

Írta: Lukács József dr

III.

A mikor az elő és utósekrestyéből megyek az anguszintok egész seregével találkozem. Örmönörök. Nálkülök nem láthatnék mindent, ami érdekes és művészi becsű. Egy öreg páter áll mellem. Tudós ember. Meglátászik egész lényén, hogy szerzetesi kötelességen kívül minden ideje a könyvtáré. Rajongva magyaráz minden a legaprólékosabb részletekig. Tudása mélyen jár, nem felületos. Csakham magismerem a zárda benulokét. Nem marad semmi sem előttem záva. Hova ők bevitethnek, he is vezetnek minden helyre. A fejedelmi palota belsőjében az önmegtagadást és a magasztos eszméknél való lemondást látni a mai monasztikus világban jól esik az ideális léleknak. Egyszerű cellákat zár magában a díszes monasztória, amelyben csak az szép és az fenséges, amit az Istennek s a tudományunk szenteltek. A többi, az mind szegényes és lemondásról beszél.

A sekrestyében Olando Coello grandiozus oltárképével találkoznak. A Santa Formát ábrázolja, amelynek háttéré mellett egész zarándok csapat terdel folyton, hogy a lábbal tiport Isten-embert ki-

engesztelje az emberi teves hit fanatizmusáért. Ugyanis ennek barocsi tepsoták meg 1525-ben a holland Gu. kumban a konzekrást osztát, amely zert, mint háromszázaddal előbb a kétkedő német pap bolzenai miséjében a korporálé. A retablóban van a megfapostott konzekrált ocsya s ez a Santa Forma, Ez az Escorialnak nem ki-előb kineve, mint Orvieto híres domjának a korporáléja.

Az alsó ker-szt-folyosón, a Patio de los Evangelistas puszpángeserjés, szökőkutakkal ékített udvarán át megyünk a fejedelmi lőlépeshöz. Feszkömben Juan Battista de Toledo, J. Castillo és Luca Giordano alkottak halhatatlan remeket. Örágik lehetne rajtuk esodálni a szingzadagságot, a lorna érzék tökéletességét s egy kor megfestett történeti részleteit, amelyek életre kelnek a szem előtt.

De belülbb megyünk a felső kereszt-folyosón. Az Escorial könyvtára világhírű. Héber, szír, ehad és arab kódexei a tudományunk feltete örözt kinevei.

Egymásután szedik le az ajtókról a kilós lakatokat. Benn vagyunk. Tudós ember magyarázata mellett nézek itt mindent. Mert öreg kísérőmnek ez a könyvtár a birodalma. Itt lakik csaknem állandóan, új és új gyönyörűségeit eredményéről adva számot a tudomány e mélységéből. A mint az ókor őshajdanában az orakulumokhoz, így sietnek most ő hozzá

távol világok tudósai akik valamizhez határozott anyagot akarnak kapni, hogy az emberiség tudományközkinésének szent ügyét előbbre vigyék. S ő, mint a theokratikus kor Mózes- a sziklaban a vizet, hasonló bizossággal mutatja minden kutatónak a tudás o sziklabáiban a kérdések megfőléhez, korok homályba borult történetének megmagyarázó-álloz a forrást. Egy sor mellékzetében dolgoznak most is lejárt kor kutatók a könyvtár mellett, akiket tölöz s hajszol a tudásvágya, egyes megfajtelten kérdések homályosságának elosztása.

A könyvek mind cédrusfa szekrényekben állanak gazdag aranymetszőkkel-élfelők, amelyekben a könyv a elme olyshatós. A terem közepén porfir és jaszpisz asztalokon nyugozanak a híres kódexek szabadon, vagy öveg alatt, mutatva a türelmet, a tudást, a művészetet, melyek egyestől ereje létét adott a tudomány e megbeszélhetetlen erejűnek.

A könyvtár mennyezetén medallionokban s széles merőkben Páter Tivaldus freskói, mitológiai és világródmalmi képei mutatják mesterük művészetét.

A Coro altóban harsog tel a horák magasztos hangja az anguszintok ajkáról. Nem közönösöge feragó művészet bagyatekta it a staltussor. Az oltártól a baloldalon az utolsó staltum volt II. Fulop helye, ki a lepanotói diadal híret is itt vette, a mint szerzetesi között imádkozott. A korat Luca Giordano

És minél jobban [mérgeledik a gonosz ellenség, annál jobban erősödik az igazságos bizalma. Így támad aztán egy új hármasszövetség egy nemzet számára: **Hít, Szereget és Bizalom**, amelyek jogyében győnie kell még a poklok ördögein is.

HIREK.

Támadás előtt.

Irla: Nagy Győző.

Sűrű ködfátyol borul a vidékre
Komoran szállnak sötét fellegek;
Figyel mindenki, lelkét reá léve,
Hogy az oroszok meg ne lepijenek.
Más nem löri meg a halálos csendet,
Csak a keblekből szálló sóhajok —
Külön megnéked minden egyes embert,
Lelkesíték és vigasztalók.

S a mint hallgatom egyszerű beszédjűk'
Alig fojthatom vissza könnyemet —
Kadét ur! Ennek végét akkor érzik,
Mikor már minden ember elveszett.
Pedig, — folytatja bús remegő hangon,
Mialatt egy kis fényképet mutat,
Ha élesek majd valamelyik harcon,
Ki neveli fel szép családomat?

A másik memyasszonyát mutatja,
Kit odahaza egyedül hagyott —
Egy hét volt már csak az esküvő napja,
De menni kellett s fegyvert ragadott.
S míg szememből törlöm a könnyeket,
Szívemet csaknem kin repeszti meg. —
Nem egyedül vagytok jó emberek,
Én is homi hagytam minden kincsemet —
És nem vigasztal senki, senki meg!

(Galicia)

Dr. Ferecny György és Vastagh Vince,

— e most dúló rettenetes háborunak áldozatai itt nyugosznak immár szeretteik, barátaik, tisztelőik között a helybeli sírkertben. Nemes lelkük, mely a hazaszeretel nevében szallt fel az égbe, immár a leg-hatalmasabb Ur trónjánál lórog, hol el is nyerték méltó jutalmukat. A gyarló purhüvely, melyet hazájukért áldoztak, nemos önfeláldozásukhoz méltó fények és pompával költözött öröknyugalomra — Hogy kik voltak ők a polgári életben, felesleges itt jellemeznünk, hiszen ismerősek voltak mindnyájunk előtt, de ha az utóbbi nem is volt oly közeli ismerősnök, a sirja felett elhangzott beszéd, melyben Stranz Antal pápai kamarás, merényei plébános oly gyönyörűen rajzolta le s jellemezte, a végítességen megjelent merényei lakosság fényesnek dokumentálta, hogy ott a tanítói hivatás rögös mezején is példásan megállította helyét mindenkoron. — De nemesak

feljula, tanítórsái is elsírták felette könyveiket. — mert bannu egy igazságos, munkás és kedves kartársan vesztették.

Hogy az elismerés, a hódolat mily mértékben jelentkezett irántuk a helyi közönség lelkében is, igazolta a tömeges megjelenés s az a mélységes részvétel, mely mindnyájunk szeméből "könyveket" facsart ki.

Elsírtattuk immár őket, elhaltollák porukat, de emlétkük élni fog közöttünk s szeretettünk kisérni fogja őket haló poraikban is. Nyugodjanak békében, legyen siri álmuk esendes, zavartalan s nyerték el ott lent önfeláldozó hazaszeretettükért jól megérdemelt méltó jutalmukat.

— **Halálóság.** Nagyon sokan vannak még, a kik emlékeznek az egyszerű, fekete kármász szerzetesre, Hereg Krizologra, ki, mint a helybeli kt. Ferecny redg tagja, több éven át mint hitoktató mtködtött városunkban.

A rond megreformálás után mihamar Buosu szentlászlóra jutott, most pedig élt 67. évében uslyos baja gyorsan végzett vele s immár ott nyugszik teste az édes anya földben.

Nyugodjék békében, legyen siri álma esendes zavartalan!

— **Szókés a szerb fogságból.** B-csából írják: Szelicha Ferenc, az 58. népfelkelő gyalogos zászlóalj káplárja hónapokig sanyıldott szerb fogságban, míg végre sikerült megszöknie. Fogságba-jutásáról es meneküléséről a következő reudkívül érdekes históriát beszélt el: 1914. november 9-én kerültem szerb fogságba Szemendria mellett. Zászlóaljkunk előzően komitáissákkal keveredett harcba. Szerezenésnkre reudes sorkatonaság kerített hatalmába,

frésköi díszítik, míg értékét nem kevésbé nőveli az a hatalmas 219 ehoráti könyv, amelyekhez hasonlókat csak a burgosi katedralis rojájának éterácsa mellett lehet látni. A Chorus egy kis mellékképöl-nájában van Benvenuto Cellininek híres márvány isztelje, amelyet Madridból ide emberekkel ho-attolt el Flólp. Napoleon katonái e műreket is elvitték volna innen, ha az imperator hatalma kellenél előbb le nem hanyatlak. A Patio de los Reyes-ben felállított tábor e kápolnából hallgatta az s. misét. Ekkor a feszülettel szemben levő kétszárnyu ablakot kinyitják s a lentállók mintegy égi jelenés gloriorájában látják Benvenuto mester csodás alkotását.

Itt búsuat veszek óreg tolmácsolótól, aki ezután tudósokat meggy tanítani kéziratokból s kódex-ekből. Azonban mellém ad egy hozzám hasonlókoru angustinus pátert, akivel hamarosan összebátarkozva a királyi kollégium terméit, muzeumait nézzük meg. Mondhatom nemesek neve királyi, hanem bereendezése is. Külön cikket érdemelne a kollégium magában. Meglátásnk rajta mindenben a jót s a gazdagságot, melynek várományozai itt szedik fel egy élet fogékony korán át a tudás és műveltség lelki kincseit.

Régi korok lettú ideje beszél a királyi palotának emlékeiben. Fejedelmi termek hosszu során megyünk át. Goya, Tennyson s mások kartonjai után szót gobelinek takarják mindenhol a falat. Csak futólagos pillantást vetünk itt minderre. Az aprólékos megtekintés napokat venne igénybe. A földszinten terül el II. Flólp lakása. Ott van íróasztala, könyvtára, globusa, láhtartója, híres Madonnaképe, szóval minden, ami cellájában könyveket, egyszerűen itt minden, semmi sem mutatja a királyi fényűzést. Egy ember lakás, akit félrösmerték kortársai s kit hibásan itél meg eselekedtetémet nagy részben ma is a

történelem. A szobájából a templomba lehet látni. Itt halt meg a capilla mayor felő fordulva, kezében ugyanazzal a keresztel, amellyel V. Károly, az Escorial építője 1598. szept. 13-án.

Már félféle jár az idő, vagy túl is rajta, amikor a királyi palotát elhagynom. Forró, perzselő nap szörja sugarait a földre. Tárthatetlen, bágyasztó hőség ver le lábamról. Megkeresem a gyomeresztához szükséges rekvizitumokat. Azután ismét visszatérek S okkor látom a várost az Escorial bús árnyékában ödül. E programszerűen tartok a Salas capitulares-ek felé. Ezeket csak délután nyitják ki. Tulajdonképpen három teremből áll, amelyekben nem egy értékes képpel szerepelnek Velazquez, Ribera, Tizian, L. Giordano, Tintoretto és mások, nevesek s névtelenek egyaránt.

Még egy dolgot nem szabad elmulasztani s ez a Casita del principe. Csak délután látható. Ha tehát mindent látni akarunk, egy napot feltétlenül kell szentelünk az Escorialnak. Talán azért van így, hogy a déli vonalnak senki el ne utazhassék, míg a hoteliereknek le nem fizette a gazdag dejenek és dínek díját. — De a Casita del principét kár is volna elmulasztani. Hosszu, csaknem félórás ut az Escorialtól, míg hozzáérünk. Évszázados fak árnyéka borul az emberre, míg az út mentén forrás vize szalad zuga, törtéte. Ez az Escorial megszámíthatatlan szökőkútjának kiszabadult vize. Valam siet mindenütt, míg egyszer a föld alá szalad s fehér habokba törve bucsuzik. Neki már nincs szerepe e túndír kertben, amely a Casita del principét környézi. Az egész birtodalmunk boilló parkban szinte meglepő az a kis oázis, amely igénytelen külsejű fejedelmi kis házával csodás hatást gyakorol. Miután tudórék és törpek székhelye voluának, hova ily felsőbb örök

hordták össze e szépséget, e báj, amely különösen a Casita kis szobáiban lop meg. Izlés és művészet csodás harmóniában. Sajnáltam volna, ha szándékomban megalkotom s megújva a hozzávezető út hosszúságát, visszafordulok

Két emeletes magas a Casita, de szobáinak plafonjának csaknem megakad az ember feje, oly alacsony. Valanikor, úgy két századdal előbb, talán, egy Károly nevű hereg varázsolta ide a Casita del Labradori Aranjuzából s ez a Casita del principe. Igaz paradicsomi kis tanya, tele rakva a művészet, az izlés, a képzelődés ezer meg ezer emlékével

Caravaggio, Domenichino, Luca Giordano, Annibale Carracci értékes testményén kívül, az egykori híres Retirogyár porcellánvázái s a elefantcsont metszetek keltenek itt esodlatot.

A stukkók, a festmények, a reliefek egész pompéji stilus adnak a csatlának. Így nézhetők ki éppen egy pompéji villa belseje, midőnt a Vezuv égő hamu és látatomege elborította. Mikor kijövök belőle, háromszor is visszanezdek rá, a szépnak s a meglepőnek oly édes emlékével távozom tőle.

Alkonyra hajlik a nap. Visszatérek a monastériához. A jó angustinus fráter őrzéséből átveszem életelen utitársaim s nemeskora töfőge haladunk a lótlón lefelé — az állomásnak. Egy nap tapasztalatt s édes emléktől viszem magammal Madrid felé. Ide tartok. Sziklás, kopár útj megnyúkt át, hol mindúgy élet leperzselve, horvadásban nyugszik. Megérkezem; s azután egy elfáradt test ter pihetőre s egy kimerült lélek az álom karjaiban keresi az nyúlást.

(Vége.)

mert máskülönbön vőgték lett volna Innen Nisbe vittek bontunkat, a hol négy hétig maradtunk, a hol a lakosságunk kiállított győnyörködtető eskőzei lettek. Négy! hét múlva Monastirba kerültünk az ettől a perőtől kezdve szenvedés, pokol volt az életünk. A balkáni hadjáratban főlő összeölt, összedől kaszáruja volt a foglyoltábor. A szél befúj az ablakon, a hideg tőrtelhetlen volt Majd megagtunk. A puszta deszkapadlón kellett lálni s nem kaptunk még egy marék szalmát sem. Éhezünk. Naponta kétszer adtak vizleves és kukoricskenyert. Lyon körülményei között nem esoda, ha kitősesen lifusz pusztított, a foglyok között. Három hónap alatt 573 fogoly halt meg, mert a betegeket nem különítették el. Szenvedésimég met elviselhetetlenebb tette az őrség brutálitása. Hazulról küldött pénztünk nem kaptuk meg: utókőben ellopják Elhatároztam, hogy elsőköm. Egy Wagner Henrik nevű prági fiuvall megbeszéltem a dolgot, a ki helyeselte. Március 27-én éjjel, a mikor az őr körüljárta az épületet, zsákszövetből sodrott kötélben leereszkedünk az utcára és elszökünk. Szőkésük előtt egy jőszívű török kereskedő fozt, meg fehérr gyapjukafutát adott, különben vőgték lett volna. M nekül-szöndkor két falat száraz kenyőr volt nálunk. Bőjel meneltünk dél felé, nappal erőben húzódnunk meg. Három éjjel mentünk, míg végre elértünk egy folyót. Az őrség rettentően győtrött. Hidat kerestünk. Találtuk is egyet, de katonáér állott előtte. Egy másik hídna is ez volt az eset. Nem volt más hátra, mint átúszni a folyót. Átvergődünk valahogy s egy kis görög faluba jutotunk, a hol azonban nem tudunk eleséget felhajtani. Kénytelenek voltunk egy szomszédos görög kisvárosba gyalogolni, a hol kenyerrel meg feketekávéval jőllaktunk. Egy német mérnök pénzt adott és megváltotta jegyünket Szalonikiba, a hol a főkonzulátuson pénzt kaptunk, hogy hazautazhassunk. Én rajtam küntött a tifusz s hat hétig voltam egy kőrházban, a hol egy német orvos apolt. Hat hét múlva fölépíttem s Bukaresten át hazá érkeztem.

— **Golyó az őls szivben.** Orvosi körökben szonzeációs esetről beszélnek. Eddig ugyanis mindenki meg volt győződve arról, hogy ha a szivbe idegen test kerül, az megszőnik mőkődni. Pedig a sziv golyóbtól érintve, szövetében tovább él. Egy bajor gyalogos ugyanis lövést kapott a francia harcötben. A mikor meg akarták Röntgenvizsgálattal állapítani a golyó helyét, azt a sziv árnyékában találták. Tekintettel arra, hogy egy Röntgenfelvétellől még nem lehet pontosan megállapítani a golyó helyét és mert az eset sehoggy sem látszott valószínűnek, a betegnek a Voros Kereszt mőnőcheni közeponti Röntgenológiai intézetébe vittek, a hol Glaser Ferenc dr és Kasztó Károly dr. ismételten megvizsgálták és megállapították, hogy a golyó csakugyan a szivben, még pedig a sziv előkamrájában van. El lehet mondani, hogy a katonának embertőlőtti szerencséje volt. A golyó átütötte a tüdőt, elszőnt a nagy vérdenyek mellett a lékél, hogy szőtronsolta volna és végül a szivvelkámra győngye falat furta keresztöl, a mőkől, hogy elvérzésre vezetett volna. A páciens állapota kielegtő Pannazs nincs. Nem is fogják operálni, mert egy operatív beavatkozás veszedelmes volna.

— **Harc a piacon.** A mai rettenetes drágaság közepett szinte nem is újasg, hogy minden reggelon valóságos harc folyik a piacon, melyben nemcsak az eladók, de az ismét eladók s a polgári vásárlók egyekpen ideznek újból és újból.

Bár a rendőrség a legnagyobb erélyességgel küzd az öt uralkodó uszora ellen, azonban részben a személyzet esekőj szőma, részben pedig a vásárló köösűnség versengése miatt alig tud gátat vetni az uszárának.

Mint már többször is hangoztatuk a bajon csak egy lehetne segíteni látszó módon, ha:

1. A pieről az ismét eladók (kőkők) kiltálnak a láboru idejére.

2. Egy piaci Árszabás készíttetnek, mely öt több helytől kifőgvesztőnek.

3. A kik akár eladók, akár vörök a piaci uszárát elmozdítják, szintén méltó büntetésben részesüljenek. — Épügy, mint az más városokban is eszelekzik és sikerrel alkalmazták is.

Érte kérjük a helyi hatóságot s ennek végrehajtására a rendőrséget, mely ha nem rendelkezik kellő személyzettel, nyújtsanak ebben segőkzelet az ősszes városi tisztviselők és alkalmazottak.

— **A huzkórdső országos rendezése.** Újból megerősítetnyert az a hír, hogy a kormány rövidesen szabályozni fogja országosan a huzkórdső. A kivettelt őrső korlátozás alá veszik és a huzsúrakat szabályozzák. A terv szerint az az elv irányadó, hogy a lakosság arányosan részesüljön haszná. A huzsúgyasztás korlátozása, illetőleg a huzsúparás megakadályozása őrd-kőben pedig a létnek csak bizonyos napján lesz vágás. Végül megállapítják az egyes családok áltl megcserezhető has mennyiségét is.

— **Mi van egy hadihajon** Egy francia folyóirat érdekes ismertetést közöl arról, hogy a dreadnoughtok milyen őrső készleteket visznek municióból, élelmiszerebl, tüzelőanyagbl. Ezeket írja: Dantontipus francin páncélos 2000 kilogramm szenet éget el óránként, ha a sebesség óráként 11 csomó. Ha a sebesség óráként 20 csomóra emelkedik, akkor a szőnőgyasztás óránként 19.000 kilogramm, és végül 115 óra alatt a szőntartályai följesen kiürülnek. A francia és az angol dreadnoughtok fedélzetén 10—12 darab 305 milliméteres ágyu van, mőndegyik 150 lövést tud leadni. Az ellőt munició értéke ágyunként átlag 450.000 korona; tüzét tehát négy millió ötszázezer korona és tizenkettővel 5.300.000 korona.

Ha ágyunként és pőrcenként egy lövést adnak le, akkor hatodfél milliót két és félóra alatt elölvölődnöz.

A Kihenteszű főnyit legenyességgel bír az angol dreadnought fedélzetén a követkőző élelmiszerek vannak:

Háromtő tonna friss marhabús, hatvan tonna burgonya, két láda só, 3.00 font bab, 72 láda biszkvít, 225 font makkaróni, négy láda konzervált sárgarépa, 750 font sződa, 12 tucait úveg boris, 300 font kolbász, 50 hordó disznózsír, 65 hordóska margarin, 180 oldal szalonna, 130 láda csokoládé, két láda alma, két láda szárított alma, nyole láda hering, 24 tucait úveg íz, nyole tucait doboz anász, tizenkét tucait doboz kőrté, huszonnegy tucait doboz ősi barack, háromszáz tucait banána, háromszáz tucait őpióká, háromszáz font szilva, nyole láda vese, nyole láda nyelvi, tizenkét láda konzervált disznóhús, 225 font pergetett mész, két láda sardínia, 120 doboz cakek, 36 főtő sonka, 30 egész sajt, 2350 font sózott hal, 24 doboz bűckling, 12 doboz an. colna, 15 doboz savanyú hering, 20 friss tojás, 70 láda tomató, 200 doboz friss tomató, féltonna hagyma, ezer doboz cigareta.

— **Alispáni hivatal a rézgálloról.** Az alispáni hivatalból érkezett távirat szerint a rézgálleria névze sem r-kivárás, sem ár megállapítás nem történt.

— **Tengeri a városházán.** A tengeri előjegyzés a városházán a napokban már megtörtént, azonban fuvarozási akadályok miatt az csak szerdán és szombaton nyherhet a felek részőre kielegtőst.

— **Egy zsebmetsző, ki vagyonát félti** Kohu Miksa bérkőcsifutajdonos kocsiján kihyta öt

Hévíz fürdőre egy vendéggel. Mikor a kocsirol le szállott odantit a kocsis és azt mondja neki itt a tőrcamba 680 kor. tartas ost magánál míg megőrőd, mert nem merem a pénzt őriztetlen a fürdő-kabinba hagyni. A kocsis eleinte vonakodott a pénzt őriztetbe venni, de végre engedve a keresnek tanúk ellőt megolvassa átvetta a pénzt. Az illőt elment fürdőni, de a bérkocsinak motozsátl a szőtkalman dolog a fejében, mert őt még soha nem bírták meg ilyen ügyvel, elment a csendőrséghoz és elmondta az esetet. A csendőrség bevárta míg az idegen kijött a fürdőből és kérdőre vonta, kicserőa micsoda és a pénzt honnan vette, hosszu vallatás után kiderült, hogy az illőt fürdőző egy notorikus szőrtolvaj. A csendőrség a fürdőzöt őriztetbe vette és beszozgalatta a keszthelyi járásbírószőghoz.

**A NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZEVTŐTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN**

az 1761/915. M. E. számú kormányrendelet alapján a m. k. Postakarékpenztár által termény előlegek nyújtására kijelöltetve,

földbirtokosoknak és bérlőknek

az idei terményeikre előleget nyújt a miniszteri rendelet feltételei értelmében netto 6 $\frac{1}{2}$ % kamattal.

— **Tizennyolc éves diákok kiegészítő önkéntesi vizsgálata.** A közös a magyar királyi honvédelmi miniszteriummal és Bosznia-Herzegovina tekintetében a közös pénzügyminiszteriummal egyet értően az 1897-ben született védőkötöléseket, a kiket a népölköltő szemlénel fegyveres szőglőlatra alkalmassak találnak, kiegészítő vizsgára bocsátják a m. nyílyben az illotok az 1914—15. évi iskolai évfolyan olyan tanítőzetnek nyilvános tanulóit, mely tanítőzet elvégzése megokoltá teszi a kiegészítő vizsgák letöltésére a tanítőzet tanulmányok eredménye nem lehet irányadó a kiegészítő vizsgára való bocsátásnál. Az 1915. május 20-én kibocsátott rendelettel július 12-ére megállapított vizsgaterritumot a brünni gyalogsági kadetiskolában ugyanazon hónap 6-ára helyezték át. Az 1892., 1893., 1894-ben született védőkötöléseket a kiket az újabb szemlénel fegyveres szőglőlatra alkalmassak találtak s a kik a kiegészítő vizsgára való bocsátást a közös hadseregbe vagy honvédség kötelékébe, mint egyéres önkéntesek, az önkéntesek, az önkéntes belépés céljából csak most kéri, e vizsga letöltésére a katonai parancsnokságoktól kaphatunk engedelmot.

Egy jó állapotban levő pedálos cimbalom megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Az Érdekes Ujság Képes Ujság

legújabb száma azt mutatja be, hogy milyen lesz ezután az Érdekes Ujság Terjedelemben majdnem kétszer akkora, mint eddig, fölélesztve mindazokat a régen megkedvelt hasznos és szórakoztató mellékleteket, melyek a háborus felvétel sokasága miatt kényesertésből kiszorultak és gazdaságodva egész sor illusztrált cikkel, melyek csak távolabbi vonatkozásban vannak a világháborúval, de feltétlenül igényt tarthatnak a magyar közönség érdeklődésére.

Hogy „Az Érdekes Ujság” egyetlen úgrással ilyen nagy mértékben növeljék terjedelmét, annak okait talán nem is kell bővebben kifejteni. Mentül előbbre haladunk a világháborúban s mentül inkább torlódnak a nagy események, annál fájdalmasabban érezte. Az Érdekes Ujság, hogyha lelkiismeretesen akarja kiszolgálni a művelt magyar közönségnek mindenre kiterjedő érdeklődését, nem férhet el az eddigi szűk keretekben, mert a háború torló érdekességeinek bemutatását nem lehet korlátozni, viszont az elengedhetetlen háborús anyag bemutatása lassankint elnyom és kisorsít minden egyebet, aminek egy jól szerkesztett, a közönség minden igényével lelkiismeretesen számoló újságból hiányoznia nem szabad. Gyermelmellenek kellett éreznie a szűk terjedelmet és hetenkint fájó szívvel kellett lemondania olyan érdekes és közérdeklő anyag közléséről, mely kétség-telenül nagyon érdekli a közönség szélesebb rétegeit. Úgy érezte, hogy majdnem kétszer akkora terjedelmre van szüksége, ha igazán teljes, a háborúban túl minden érdekes és jelentős eseményről beszámoló illusztrált hetilapot akar a közönségnek nyújtani és melyet éppen a nagy világháború fejlesztett minden művelt magyar polgárban. Az Érdekes Ujság nagy közönsége, amely ismeri a lap folytonos tökéletesítésére irányuló törekvését és ismert kipróbált megbízhatóságát is, inkább fog néhány fillérrel többet adni, ha ennek ellenében abban a helyzetben lesz, hogy Az Érdekes Ujságot a maínál majdnem kétszer nagyobb terjedelemben, összes régi mellékleteinek felélesztésével és új rovatokkal gazdaságilag kaphatja meg hetenkint. Mindössze hat fillérrel lesz drágább. Az Érdekes Ujság 24 fillér helyett 30 fillér, de ennek ellenében kétszer akkora lapot kap a közönség. Egyébként Az Érdekes Ujság ismét ez-úncziós pályázatokat hirdet több mint 5000 korona összegben. Az Érdekes Ujság előfizetési ára egy negyed évre 3.50 kor., félévre 7 kor., egész évre 14 korona. — Egyes példány ára 30 fillér. — Az Érdekes Ujság kiadóhivatala V., Vilmos császár-ut 78. sz. alatt van.

címmel március 27-én szombaton új képes hetilap indult meg Vajda Ernőnek, a „Rozmaring néni”; „Ludas Matyi” és egyéb nagyszerű darabok szerzőjének szerkesztésében.

Ez az új képes hetilap legnagyobb részében a modern nyomdai technika legelőkeltebb eszközeivel, az oly gyorsan világszenzációvá lett mélynyomással készül és emellett képpel minden fotografialan szűkebb, és festményszerűen valósággal keretbe kívánkoznak. Háborús képei a világháború egész területéről még az elkényeztetett magyar közönség előtt is szenzációk lesznek. De az új lapnak rendkívül gazdag olvasmányos tartalma is lesz, még pedig nemcsak novellák és regények, hanem ötletes, változatos és gazdag rovatrendszerrel. „Tessék befejezni” című rovata a legszórakoztatóbb játék lesz a családok számára. A „Hadikönyvha” megbecsülhetetlen szolgálatot fog tenni a drágaság miatt bankodó háziasszonyoknak. „Borzalmas pillanatok” című rovata állandó szenzációja lesz mindazoknak, akik kedvelői a bűnügyi és egyéb izgalmas eseteknek.

De a rovatok egész sorozata fog szólni az asszonyoknak, gyermekeknek és általában a családoknak. Képeivel és rovataival ez az új képes hetilap bizonyára a legérdekesebb idő alatt meg fogja hódítani a magyar közönséget, annál is inkább, mert az új lap 32 oldalas terjedelme és tartalmának gazdagsága dacára talán a legolcsóbb hetilapja az egész világnak és példányonként csak 20 fillérrel kapható.

A Képes Ujság előfizetési ára negyedévre 2.50 korona, félévre 5 korona, egész évre 10 korona.

A Képes Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala V., Vilmos császár-ut 78. szám alatt van.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 18/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványsszámmal készíthetők a kiadóhivatal.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 4 korona, Világkronika-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb új- és a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— A „MAGYAR LÁNYOK” szépirodalmi képes hetilap, fiatal lányok számára. — Szerkesztő Tutsak Anna. Megjelenik minden vasárnap. Minden egyes száma gyönyörű művészi kivitelű képpel és a legérdekesebb tartalommal jelenik meg. Előfizetési ára: Egész évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrássy-ut 16. szám. Mutatványsszámmal kívánatla ingyen küld a kiadóhivatal. — E kitűnően szerkesztett képes hetilapot mindenki melegen ajánljuk.

NYILTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatórium- és vizgyógyintézete
felntöttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízoló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvételnek.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokkal

és névjegyekkel

Nyomatványok illéses kivitelben jutányos árban
gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek

dús raktára.

Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egyszeri ár 10 korona, félv. 6 korona, Negyedévi 2 korona 80 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Véletlen szerkesztő:

Bánkovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatali Osztály-tér 1

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerinti.

Vörösmarty

látuoki erővel tekintett a jövőbe, midőn népének bekövetkező élet-halál harcát sorokba rózta.

Vízijának azonban csak az első része teljesedett be.

Az erőpróba elérkezett. A határ lángokban áll. Az emberi gonoszság által felkorbácsolt indulatok lángnyelvei egy nagy, közös sírba akarják fektetni, ami becses érték van a földön, hogy a romok égő üszkei felett, a gazság ölhesse diadalát. És az erkölcsökben rohadni vén Európa becstelensége, kajánul vigyorgó szemekkel várja az érény összeomlását.

A költő fantáziája tragédiát festett, melynek középpontjába állította belviszályoktól gyöngült nemzetét.

Ihletett lelkéből jött soraiból Móhi, Mohács gyászos emlékeit fildéző sírok százazreinek néma vádja szól.

Azonban a nemzet a multak szenvedéseiből onlott könyeket emlékeiben tartja. Tudja, hogy balsorsát mindenkor az egyetértés hiánya okozta. De tudja azt is, hogy vala-

hányszor egységben jelentkezett ereje, mindannyiszor győzelem koszorúzta homlokát.

Ma, az emberi ostromny perfidia töbződésének idején, amikor bérgyilkosok, nemtelen szövetségben, a jog szentségéből szólt igazság palástjába burkolódva törnek léte ellen, megnyugtató az a jövőbe néző törhellen nyugalom, mely a nemzet érveréséből kifelé sugárzik.

Reánk megnyugtató, elleneinkre vör-fagyasztóan megdöbentő az a fagyos nyugalommal párosult közöny, melyet a hitzegés kloakája a magyar lélekből kiválasztott.

A Mátyás templom harangjának méla kongását nem zavarja a ludak gágogása, hanem egy nemes, érzelmeiben megsértett, nemes gerjedelmait a boszúig fokozó, egy akaratu, egységes nép halk, esdő imáját viszik az Úr trónja elé, alázattal kérve tőle megtorló izaszágot.

Nem a csüggedés, nem a rettegés, nem a kétségbeesés gyökere a magyar lélekből az ég felé törő imának, mert szilárd benünk a hit, hogy a rákent piszokréteg aló diadalmasan tör elő az igazság, gázságot elsőpró fányé.

Bendületlen meggyőződésünk, hogy az

élet és halál küzdelméből az igazság mérle-gébe dobott fegyver kerül ki győzedelmesen

Lelkünk érzelmeinek egységes iránya kaposán érezzük, hogy felhalmozódott értékeinek sulya párosulva a mindannyiunk lelkében feltámadt boszu paroxizmusával, megtermi gyümölcsét és megsemmisíti a szövetséges alaro alatt meghízott perfidit.

Vén csontokkal, az élet küzdelmeiben meghiggadt vérrel, egy himes virágoktól ékes, letűnt ifjukur drága emlékeivel meg-rakottan száll hadba a magyar.

A vén csontoknak rugalmas erőt ad a boszu, mely az égbe kiált! A meghiggadt vért pezsgésbe hozza a gyáva, hitzegő elvetemültség miatt a szivekből előtörő felháborodás.

A letűnt édes kor himes virágaiból re-ményteljes gyümölcsöse festett édes jelen védelme, duhós oroszlánokat teremt. Ezek-ke az oroszlanokkal találja magát szemben a kufár milliárdjaitól megrészeült bérenc.

Csak jöjjon! A szivekből kiarradt fekez-hetetlen duhót összeszorult kemény öklök éles acélja várja, és azok utján a metelenelel iránt könyörtelen ig zság Isteno sujt le roá!

Gyergy István.

A fiú és az anya.

— REGÉLŐ. —

I.

Nem tartozik a ritkaságok közé, hogy az életnek valóságai a mese színezetét viselik magukon. Ők azok, hogy a valóságból merített elbájosítások nagy része nem teljesen az életből kifarragott részletekkel van megindokolva.

Az én történetem teljesen eleven szivekből van kiásva. Hányan? nagyon sokan élnek a világban, kiknek esetleges jelenlegi boldogságuk nem bugyborékol fel oly hamar az élet rohanó folyóárájának habjai körül, mint a mily gyorsan összefonja azt a sze-zélyes sors szerencsés kedvelői számára.

Fekete Gyulának is sokat kellett küzdenie, míg boldogságát előre megfontolt tervei alapján megala-píthatta.

Anyja baraszintű, jóságos asszony volt. Szerette igazán Istentől anyaságának adott legszebb öke-szeret: gyermeket. Mindig maga körül akarta éke-látni, azt hívén, hogy az miként neki boldogságot szerez, úgy azokat is csak boldogokká teheti. Pedig családolt! Az anyai hit a gyermeki érzés között gyakran nagy úr tárog.

Az idő orsója gyorsan pergett. Feketének leg-szebb reménye, Gyula fia, fiatal emberré lett. Bele-utott abba a korba, melyben a szülők iránt bennünk égő szeretet egy szikrája kipattan, hogy felkutatva a befogadására hajlandó szívet s abban gerjeszzen sze-relemre vágyódó törekvést.

Fekete Gyula férfias szép alakja, arcának fiatal üdösége, az élet tüzében égő szemének fénye egy lányt sem hagytak érintetlenül.

Nem vehető különösnék ily körülmények kö-zött, ha Feketének anyai szívének búszkesége fűtök korával együtt nőtt. Azt hitte, hogy a közeljövőben fiahoz kötött minden remény valósággá válik s az anyai szeretetnek egy vágya sem marad teljesedés nélkül. E célból a fiához méltó sőt legméltóbb leány után kezdett keresni.

Leendő menyét képzeletében egy vagyonos s előkelő leány személyében találta fel.

S hogy miért szőtte fia boldogságát e vago-yos és előkelő leány személyéhez, azt a mennyoi művész csodás ügyességű alkotásának, az anyai szív-nek természetéből fejthetjük meg.

Az anyai szívből a mindennapos élet ellentéte áramlati s örvényül forgatgati között sem a csöng-gedő szeretet melőlő a szeretet búszkesége sem hiányzik. Nem csoda! természetes az, hogy akiket

szeretünk, szeretetünk mértékével arányosan szeret-nénk boldogokká tenni s boldogoknak látni. S ha ennek alapján az anyai szív búszkesége hajlik, az nem természetellenes, mert e szívek búszkek szíre-letük tárgyaira s ha ezeket más akarja birtokába venni, önzetesen keressik annak méltó voltát e va-gyon elnyerésére. A tévedés ott nyilvánul a dolog-ban legtöbbször, hogy sokszor anyagi dolgokhoz kötik szereti boldogságának kezdetét és folytatását s nem gondolják meg, hogy az anyai gazdagág s megelégedésben lefolyó valódi boldogságnak csakis eszköze lehet, de nem feltétlenül szükséges alapja. Az anyagi vagyon ugyanis támogatathatja annak létét, de előidéző oka nem lehet s azt meg nem fer-míti.

Mikor Feketének így gondolkozott egy körül-ményről nem számolt. Nem gondolta meg, hogy, aki az anyai szív követelményeinek megfelelő anyagi körülményeit s nem egyéni érdemeket betudható származását illetőleg, az éppen nem, vagy nagyon kis mértékben válik be ott, hol egy másik szív e földi salaktól mentesen mérlegeli a lélek és az szív való-di értékét jövő boldogságának szempontjából. S Feketének tapasztalnia kellett rövid idő múlva, hogy fia másban találta meg boldogsága életlétárát, kiből jövő boldogságának reményét valóra válni vélte, mint akit az anyai szív szeretetének búszke-

H I R E K.

A háborús A. B. C.

AMERIKA semleges — mondják:
Az ANGOL fegyvert onnan hordják.

BRÜSSZEL tornyán német a zászló.
A „kövér BERTA” hangja bántó.

CALAIS a franciáké még ma.
CONRAD báró pompás stratégia.

D'ANNUNZIO megvették pénzen.
A DARDANELLÁK áll kevélyen.

ENVER pasa vitéz muzulmán;
Viktor EMANUEL pedig egy — talján...

FRANKHONBAN nagy a goud, a bánat.
A FRANTIBOR oroszva támad.

Edward GREY elmegy peuzióba.
GILOTTIT éljenzi még Róma!

A szerencse HINDENBURG párti
És HÖFER szobbat ír mint bárki!

A nép zug INDIA lapályain.
ITALIA rosszabb, mint Káin.

JAPAN özsését mi sem menti.
JOFFRE, ha támad, bejelenti.

KUZMANRK várát visszavették.
KITCHENER dühét kinevetjük.

LONDON a zepelintől reszkot.
LODZRA a cár keresztjét vethet.

MACKENSENT örök hírnév várja.
A MAGYAR hősnök nincsen párja.

Tiszta kard NÉMETHON jelképe:
NELSON hóusé — gurkák kése!

Az OROSZ henger rozsdá-ette:
Két OFFENZIVÁNK tönkre tette.

POINCARÉ eszi a mérög.
POLYAK földön rém sok a féreg.

QUENSTOWN ma már híres város.
A QUIRINAL biborja — sáros.

RADKÓ futott s nem volt megállás:
RENEGAT kardon ninesen állás

A SPANYOLNAK Gibraltár kéne.
SVAJCOBA futott az árva béke.

A TÖRÖK egytől-egyik bátor;
TOMMY Atkins remeg karjától.

Az U-NASZAD dönt végül még is
„Hoch UNGARN!” — zeng Berlin s Bécsben.

VARSÓ körül nagy csaták dultak
VENEZIARA bombák hullnak.

Az X-RE, sajnos, nincsen rimem,
Ha csak ez egy nem: DIXMUIDEN...

Az YPERNÉL ebből jár John Bull,
YPERN se lesz busás haszontul!

ZEBBRÜGGENEK nines már egy ép háza
ZEPPELIN gról nem élt hiába!

K E.

Levél az északi harcterről.

Közi: Kirehknopf Károly 48. gy. ezr. tizedes.

Kiszai fiu ír szüleinkre a harcterről, ki immár másodszor került a harcterre a muszkák ellen. Ezen levélnek a nyilvánosságra szánt részét fentiek kéreására itt közre adjuk:

„Nagyon-nagyon sok muszkát látok, ezek azonban futva menekülnek előlünk Finom halpaprikásra voltunk beinvítva valami jómódu rutinnól, itt börtöngtünk is. Rohamosan haladunk előre s győzel-

egyszerűségében s a lélek szépségében gondolta azt feltalálni s birtoklásba venni.

S ahol kereste boldogságát, tényleg ott is találta fel azt. Nem lévén a hozományvadászás dívasot bájának rejtve, ügyes érzékével ott kutatót a boldogság rejteit gyöngye úján, ahol azt a szerény igényt takargatták. S míg sokan észre sem vették Déry Ilonkában a nagy erkölcsi hozományt: addig Fekete Gyula meggondolván, hogy nincs az életnek valódiabb öröme az igazán viszonzott szerelmen kívül, szívének egész szeretetével fordult Ilonka felé, hogy megnyerje a modern életnek sokaktól megtagadott legvalódiabb adományát: s hitvesi hűséget. Szívében hánváva égetett minden számlót érzést, összetörte anyagiasság gondolatának egész halmazát, hogy az érdek egyenlegei között lezárult múltnál a megújult jövő boldogtobb legyen.

S jövőre irányuló számításában nem csalódott, mert minél többször jött össze Ilonkával, annál erősebben azikáldott meg meggyőződése, hogy amit előbb homályosan sejtett, az tagadhatatlan valóság: Ilonka nem a modern nő paedagógia gyakran éppen nem morális rendszere mellett nőtt fel, hanem az antikissága ellenére is legjobbnak bizonyult keresztény nevelés legelőretvalóbb tanítványa.

(Vége köv.)

met mindennap aratunk. A népek itt örömrivalgással fogadnak; nem úgy mint tavaly ősszel, ami annak tudható be, hogy már megelégteltek az orosz barbár uralmat.

Most a lövészárókban vagyok. Egy szőpön be rendezett lövész árok, mint egy kis kert egy a föld mélyedésében, jó alvó helyel, benne van egy kerti asztal s három pad s ha körül nézek, úgy érzem magam, mintha szép kertben volnék. Szivszofongra haza gondolok a házuuk mögötti kerti szőlő lugasra és a pumpázó gyümölcsfákra. Az ágruuk egész nap bünbölnek, az oroszok nem mert azokuk nincsen. Várjuk az oroszokat, de nem jönnek elő, bujkálnak előlünk, mint a kis ebemerek. A napokban 31 ezer foglyot, 70 tiszet átjeltünk és 69 gépfegyvert esákmányoltunk. Most várjuk az oroszokat, kiknek majd az oldalról adunk egy kis nyomást. Élmézésében hiány nincsen s a nagykauzissai jóléti intézmény ne mótózással megfélemlítkezni egy kie füstölőnyi valótól. Bartha és Lusztig hadnagy urak jól érzik magukat és a Magyar-utasi Baranyainak sínes baja. Epstein újonddai gépmestérről is beszéltem.

Üdvözlöm a kaiszaí ismerőseimét. Junius 18.

Uriasszony
a rendőrbírósg előtt.

Kihágási eljárást indítottak ellene, mert fumigálta az árjegyzéket.

— Így jár, aki többet ígér. —

A kassai rendőrség teljes szigorral folytatja az élelmiszer piacok ellenőrzését. Ma is megjelentek a gazdasági esaterkeken a hatóság emberei és figyelemmel kísérték, hogy betartják-e a kofák és a kereskedők a maximális árakat, de kontrollizáltak a közönséget is, hogy nem akad-e közöttük olyan, aki többet ígér, mind amennyi elő van írva. Meg kell állapítanunk: mind a két fél részéről történtek visszaélések.

A vásárlók körül akadtak olyanok, akik a maximum felül ígérték, az eladók táborában pedig tetten érték uszorásokat. De hogy a kassai rendőrség mennyire komolyan fogja fel fontos szerepét és hogy mennyire szem előtt tartja az általános érdekeket, arra nézve jellemző a mai eset:

Felelősségre vontak egy uriaszonyt, aki többet ígért, majd beidőzték a rendőrbírósgra, kihallgatták és megindították ellene a kihágási eljárást. A maximumon felül ígért uriaszonyt a hatóság meg fogja büntetni.

A „Felsőmagyarország” vasárnapj számában figyelemztette a publikumot, hogy tartózkodják a tallicitálástól, mert ez éppen olyan következményeket von maga után, mint a drágaság előidézésében. Megjegyeztük azt is, hogy a drágaság előidézésében része van a közönségnek is. És ma már arról kell beszámolnunk, hogy a közönség körében akadt egy uriaszony, akit a hatóság emberei kénytelennek voltak felelősségre vonni mert fumigálta a rendőri árjegyzéket.

A többet ígért uriaszony kihallgatása alkalmával beismerie, hogy a telet és tojást nagyobb összegért akarta megvásárolni, mint az árjegyzékben

ségével ő a legmegfelelőbbnek hitt e hivatás betöltésére.

Déry Ilonka egy a Duna folyása mellett fekvő város leg-zsebb leánya volt. A természet épen nem mostoha kezellek mérte ki reá adományait. Az ártatlan élet báronya ált minden vonásán. Arcán az ártatlanság fehér szine annak pirjával egyesült, szemében pedig ott lángolt a másuak boldogítására vágyó törekvés perzselő tüze. E természeti adományai mellett csak egy hibája volt, melynek, ámbár nem volt oka, bocsánatát Feketenótól nem tudta ki nyerni: hogy nem volt vagyonos, gazdag szülők gyermeke.

Azokban Fekete Gyula máskeppen gondolkozott. Ő nem tartozott a mai leidegzott fiatalaság gárdájába, melynek tagjai, bár még nem is életek, mégis fiatal koruk ellenére esztendőök sirnak lo arcukról, ugyanis siettetett gyorsasággal akarván mindent végig élni. Nem szágúldott át vakon az életen s nem dobta magát a modern és demoralizált élet zabjába, hanem komoly szorgalommal fogogata sorsát s egyengette boldogsága még ki nem járt ösvényét. Áltörtte a ridég kor számításának kérgét; boldogságát nem a más anyagból törekedett kicsiholni s nem s a születési rangban kereste, hanem a szív tiszta

elő van irányozva, mert sietőt és félt, hogy már nem fog elemeiteket kapni. Az urisszony azonban méltatlankodott, hogy ezért a eszelekményeért őt megakarták büntetni és azzal érvelt, hogy mindenki annyit ad a megvásárolandó termékek, amennyit akar. Súlyos és a közérdekre hátrányos nézete felül felvilágosították az urisszonyt és megindították ellene az eljárás. A hatóság azért dolgozott és azért készített árjegyzéket, hogy azt mindenki tiszteltessean respektálja és betartsa, mert ha nem, akkor sohase lesz itt rend és a drágaság csak nőni fog.

A mai piaci ellenőrzés alkalmával árusítokat is előállítottak a rendőrségen, olyan kofákat, akik termékeikért többet kérték. A rendőrség az életmódszer drágítókat elzárásra büntette.

Lágyabb hurokon.

A háború első hónapjaiban az árutant sajtója a legvadabb hangon írt a szövetségekről. Az orosz lapok, francia és angol kollégáikkal együtt azt kürtölték világga, hogy a békét csak a német fővárosban, a megszállott és ellenséges uralom alá került Berlinben lehet diktálni. Az oroszok szentül megvoltak győződve arról, hogy végig söprik a központi hatalmakat és eme főfogásuk dokumentálására már érmekeket is csináltak, melyre az 1914. évszámot nyomták. Ezeket az érmekeket diadaluk ünnepein Berlinben akarták kiosztogatni. A monarchiával szemben is megvolt a törvök: Péter-Pál napján a nagy magyar alföldön akarták végigszágulni. Az oroszok így terveztek a háborút és törvök keresztülvételére el is követték mindent, száz és száz ezer embert dobtak (özpontba, vérbé akarták fojtani a világot és megindították a rettenetes gözhengert. A Mazuri-avakat és a Kárpátokat azonban kif-lejtötték számitásukból. Kifejezték továbbá azt is, hogy keleten áll a vásár, hogy nekünk is van még abba h-leszolásunk amit ellenségeink akarnak.

Az elbizakodott, önlútt és arrogáns hangum megütése óta sok minden történt. Azóta a Mazuri-avakból egy új növényfajta nőtt, hosszú száru, bég-nanos szármu, halvány virág; a Kárpátok alján pedig ezer és ezer orosz alussza örök álmát. Nem az oroszok állnak Németország területén, hanem megfordítva és Galiciából kitarokodófelben vannak. Ez a körülmény lágyabb hurok pengetésére készítette az árutant sajtót. Most már lettát a jelszó: A Berlin! Most már nem akarnak ez oroszok végigszágulni Magyarországon, hanem azt hangoztatják, hogy a szent birodalom, a nagy Oroszország területéről akarták kiűzni az ellenséget. Megváltoztak az idők, nagyot fordult a hadak hatalmas szekere és tempuitak a bősor ordítások. Csak hogy most már mi vagyunk törba. Az utolsó védelmi vonalon állnak Galiciában az oroszok és nem bírják megukart tartani. Besza rábitában pedig már a mi se-regünk operálóuk. Megértjük az ellenséget, megértjük, hogy most már csak az a esély, hogy saját területükön ne legyen ellenség. De ezt már csak majd mi fogjuk eldönteni, az már a mi ügyünk, amit úgy fogunk végrehajtani, ahogy azt érdekeink diktálják.

— A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara a f. hó 22-én tartott elsőválasztó közgyűlésén Spiegel Felix urat választotta meg elnökévé. Ez alkalomból a helybeli ipartestület vezetőségén a megválasztott távirattal üdvözölték. Az új elnök nem ismeretlen már városunk közönsége előtt nem, agilitását, ráteremttségét rögtöl fogva hangoztatjuk — Vele egy új era kezdődik s ez új era közönségben mi is üdvözöljük.

— Gyászír. A pacsei alesperesi kerületi lakosokból papsága szomorodott szívvel tudatja, hogy fötisztelendő Koller Imre dióskáli jelkés folyó évi június 28-án délután 5 órakor életének 71-ik, áldozatának 44-ik évében hosszas szenvedés és a halálköltök széntségének ájtatos felvételére után Dióskálon az Urban elhunyt. Halottunk földi maradványai f. hó 25-én délelőtt 10 órakor a dióskáli köztemetőben fognak a boldog felhatalás szentmében nyugalomra helyeztetni. Az eszegetést szent más-áldozat pedig folyó hó 25-én a temetést megelőzőleg d. e. 1/2 10 órakor a dióskáli pisbábia templomban fog a Mindenszentek búcsúztatni. Dióskál, 1915. évi június hó 24-én imádkozunk érte!

— Lemberg bevétele lázban hozta városunk közönségét is s az örömből a polgárokkal együtt a katonaság is kivette a maga részét. Lelőgő dísz előtt a város s este pazarul kivilágított ablakok között lampionos menet katoná zenével járta be a várost, illetve annak több utcáit, melyet a Central kávéházban katonai hangverseny követett a közönség élénk részvételével.

— Fottball klubunk Prickel József ágilis tükár vezetésével megkezdte tréninguit. E dicsegetes műköbész klubnál is inkább megérdemli a közönség simpatiját és támogatását, mivel mérkőzéseink jövődelmet oroszlanrészben hadi jöte-konyeclra fogja fordítani.

— Megint olcsó liba hushoz akart egyik Telesky-ni lakosunk jutni, ki Anhoff-er számvadóknak egy eltérve libáját pártfogásába vette. Azonban a turpisság millimar kiderült s a gonoknoksága helyezett libát feloldották Anhoff-er a gondnokaság alól.

— Megszűnt a piactó uszora. Az albáni hivatalnok 13717/15. számú rendelete alapján a helybeli rendőrhatalom elkészítette a piaci árjegyzéket, mely nagy példányban a piac 4 sarkán lesz kifüggesztve. Ezen árjegyzékre nem csak az eladók, de a vevők is tartoznak ragaszkodni, ellen esetben 5 napra elzárás, esetleg 200 kor. penzbitársággal sújtattat. Az árak 8-8 naponként újból lesznek megállapítva s a helyi lapokban is közzétve.

A huszárak mint tudomásunk, van a miniszterium által országosmni fognak rendezeteni

— A központi Jóléti Iroda Népiroda Osztyálya munkát keres 1 favágó, 1 házmester, 5 takarítónő és 2. irodaszolga részére. Munkát szerez: 1 bonne, 1 kocsi, 1 kovasság, 1 malomunkás 1 mindeneslány és 5 takarítónő részére.

Sürgösen felszólítjuk a K. központi Jóléti Iroda Népiroda Osztyálával (Csengery-ut 5.) ülésségek

— A lengyel asszony boszujja. A háború története tele van himezve találó epizódokkal. Van nekünk sűrő, vannak nevető históriák, vannak borzalmak, miknek hallatára meghűl az emberben a vér, s megesepia a háború iríztoza. Ilyen az, a melyiket egy olvasónk küld T. mellett, a morre elgázottak mindent a hadak, régi kastély gunnyast a jegonyok mögött. Lengyel nemesi familia lakja. A földi ermet az ulánusokkal, ottthon csak fiatal felesége maradt. K. Vladimirné, a fiatal asszony is ott akarta hagyni az elmúlt hónapban a kastélyt, de beteg lett, nem tudott felkelni. Egy este kozákok vetették be magukat a faluba s a kastélyba bérjón kozákszt került. Három nap három éjjel folyt a pálinka s tivornyá, verte föl a házat, míg a beteg asszony egy zug szobájában birkózott a lással. A búrógott kozákszték

harmadnapra rátrörték az ajtót és szabad utat engedtek ösztönöknök. Alig telte el egy óra a faluban megszóllalt a kúrt, mire lövés kaptak a kozákok s vad iramban vágattak a határ felé, a hol azonban ágyuink tüze szórta fejükre a halált.

Bekerítették őket. A három kozák tisz megsebesült s a sebsítők szedték össze. Másnap reggel a szantitecek három hordozóágygyal állították be a t. . . kastélyba. A házbeköz elszápadtak. És csodák esodája a beteg asszony. K. Vladimirné fogadta őket. Ápolta, miniat a gyógy kötelesség gondozta, mint a hogy a jó szív parancsolja. Az orvos arra kérte, hogy csak másnap reggelig trójra a sebsültleket, a mikor is elszállítják őket. A három orvos estére magához tért. Borzadva látták, hová kerültek. És suttogva kérdezték a eselédeket, hol van az urnó, az asszony? . . . Másnap reggel megjött az orvos, s megvizsgálta a sebsültleket. Állapotukat kielégítőnek találta s intezkedett, hogy szállítsák el. Vagy tíz perc múlva megjötték a sebsültthordók. De az ágyakon három halottat talált. A három orosz szívét golyó öltötte át. Az orvos megdöbbsent. Nem tudott magyarázatot. Végre is belépett K. Vladimirné, a ki elmondott mindent.

— Isten igazsága — szölt — s nem engedte, hogy büntetlenül maradjon a gaszág. Férjem nem teheti, én bosszút magam magam.

A három vadállat holttestét az árok szélére temették el. — Ennek a vadregényes históriának a leírását pedig olyan kézből kaptuk, mely megbízható s eskias az igazmondásban gyakorlott.

**A NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZÉNYVÉRTÁRSASÁG-NAGYKANIZSÁN**

az 1761/915. M. E. számú kormányrendelet alapján a m. k. Postatakarékpénztár által termény előlegek nyújtására kijelöltetvén.

**földbirtokosoknak és
bérllőknek**

az ideai terményeikre előleget nyújt a miniszteri rendelet feltételei értelmében netto 6 1/2% kamattal

— Burgonya, tengeri vásár. Nap nap után folyik a városban a burgonya s tengeri vásár, amely óriási terhet ró a rendőrségre. Deára, hogy e munka az egyik ott működő hivatalnokot teljesen kimeríti, mégis akadnak elgétekon egyének, kik követel, erőszakos s neha vastag bánásmódjukkal az ott felügyelő hivatalnokot a végletekig bosszantja.

 Egy jó állapotban levő pedálos cimbalom megvételre kerestetik. Cim kiadóhivatalban.

Az Érdekes Ujság

Képes Ujság

legújabb száma azt mutatja be, hogy milyen lesz eszentul az Érdekes Ujság Terjedelemben majdnem kétszer akkora, mint eddig, főlélesztve mind azokat a régen megkedvelt hasznos és szórakoztató mellékleteket, melyek a háborus felvételek sokasága miatt kényszerűségből kizorultak és gazdagodva egész sor illusztrált cikkeket, melyek csak távolabbi vonatkozásban vannak a világháborúval, de föltétlenül igényt tarthatnak a magyar közönség érdeklődésére.

Az „Az Érdekes Ujság” egyetlen ugrással ilyen nagy mértékben növeli terjedelmét, annak okait talán nem is kell bővebben kifejteni. Mentül előbbre haladunk a világháborúban s mentül inkább történőnek a nagy események, annál fájdalmasabban éreztük az Érdekes Ujság, hogyha lelkiismeretesen akarja kiszolgálni a művelt magyar közönségnek mindure kiterjedt érdeklődését, nem férhet el az eddigi stílus keretében, mert a háború torló érdekeségeinek bemutatását nem lehet korlátozni, viszont az eluagditetlen háborus anyag bemutatása lassankint elnyom és kizorít minden egyébét, aminek egy jól szerkesztett, a közönség minden igényével lelkiismeretesen szemelő ujságból hiányoznia nem szabad.

Kényelmelének kellett éretnie a stílus terjedelmét és hetenkint fájó szívvel kellett lemondania olyan érdekes és közérdeku anyag közléséről, mely kétség-telenül nagyon érdekli a közönség szélesebb rétegeit. Ugy éreztük, hogy majdnem kétszer akkora terjedelemlre van szüksége, ha igazán teljes, a háborun tul minden érdekes és jelentős eseményről beszámoló illusztrált hetilapot akar a közönségnek nyújtani és lépést öhajit tartani azzal a felfokozott érdeklődéssel, melyet éppen a nagy világháború fejlesztett minden művelt magyar polgárban. Az Érdekes Ujság nagy közönsége, amely ismeri a lap folytonos tökéletesítésére irányuló törekvését és ismert kipróbált megbizhatóságát is, inkább fog néhány fillérrel többet adni, ha ennek ellenében abban a helyzetben lesz, hogy Az Érdekes Ujságot a mainál majdnem kétszer nagyobb terjedelemben, összes régi mellékleteinek felelesztésével és új rovatokkal gazdagítva kaphatja meg hetenkint. Mindössze hat fillérrel lesz drágább.

Az Érdekes Ujság. 24 fillér helyett 30 fillér, de ennek ellenében kétszer akkora lapot kap a közönség. Egyébként Az Érdekes Ujság ismét szenzációs pályázatokot hirdet több mint 5000 korona összegben. Az Érdekes Ujság előfizetési ára egy negyed évre 3.50 kor., félve 7 kor., egész évre 14 korona. — Egyes példány ára 30 fillér. — Az Érdekes Ujság kiadóhivatala V., Vilmos császár-ut 78. sz. alatt van.

cimmel március 27-én szombaton új képes hetilap indult meg Vajda Ernőnek, a „Rommarin néni”; „Ludas Matyi” és egyéb nagy-sikerű darabok szerzőjének szerkesztésében. Ez az új képes hetilap legnagyobb részében a modern nyomdai technika legelőkeltebb eszközeivel, az oly gyorsan világszenzációvá lélt mélynyomással készül és emnélfogva képi minden fotográfianál szebbek, és fest-ményszerűen valósággal keretbe kívánkoznak. Háborus képei a világháború egész területéről még az elkényeztetett magyar közönség előtt is szenzációk lesznek. De az új lapnak rendkívül gazdag olvasmányos tartalma is lesz, még pedig nemcsak novellák és regé-nyek, hanem öletes, változatos és gazdag rovatrendszerrel. „Tessék befejezni” című rovata a legszórakoztatóbb játék lesz a családok számára. A „Hadikönyha” megbeszélhetetlen szolgálatot fog tenni a drágaság miatt bánkodó háziasszonyoknak. „Borzalmas pillanatok” című rovata állandó szenzációja lesz mindazoknak, akik kedvelői a bűngyí és egyéb izgálmás eseteknek.

De a rovatok egész sorozata fog szólni az asszonyoknak, gyermekeknek és általában a családoknak. Képeivel és rovataival ez az új képes hetilap bizonyára a legrovidebb idő alatt meg fogja magyartítani a magyar közönséget, annál is inkább, mert az új lap 32 oldalas terjedelme és tartalmának gazdagsága dacára talán a legolcsóbb hetilapja az egész világnak és példányonként csak 20 fillért kapható.

A Képes Ujság előfizetési ára negyedévre 2.50 korona, félve 5 korona, egész évre 10 korona.

A Képes Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala V., Vilmos császár-ut 78. szám alatt van.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitémő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félve 10 kor. Mutatványssámtól késszeggel küld a kiadóhivatal.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona, „Világ-kronika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félve 2 korona 40 fillér.

— A „MAGYAR LÁNYOK” szépirodalmi képes hetilap, fiatal lányok számára. — Szerkeszti Tutsek Anna. Megjelenik minden vasárnap. Minden egyes száma gyönyörű művészi kivitelű képpel és a legérdekesebb tartalommal jelenik meg. Előfizetési ára: Egész évre 12 korona, félve 6 korona. negyedévre 3 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrássy-ut 16. szám. Mutatványssámtól kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal. — E kitémő szerkesztett képes hetilapot mindekiinek melegen ajánljuk.

NYILTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vízgyógyintézete
felntöttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hizlaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvételnek.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelő-
séget a szerkesztőség.

MILKA
Suchard
KITÜNŐ ALPESI TEJCSOKOLADÉ

== J.F.F. WAJDITS JÓZSEF ==
KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokbán
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára.
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, fél évre 6 korona. Negyedévre 2 korona 60 fill. — Egres szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Bánéovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Rézmoszarat — Vasmoszárért!

Rézet — vasért!

Gróf Andrássy Gyuláné felhívása.

A magyar társadalomhoz, különösen a magyar háziasszonyok, egyházak gondnoksága, jegyzői kar, lelkészek, tanári s tanítói kar, kereskedők és iparosok jó szívéhez fordul az „Uránia” Országos Növendő Egyesület és áldozatot kér a haza oltárára

Az országos hadsegélyző hivatal lelkes felhívást intézett a magyar közönség és első sorban a magyar háziasszonyokhoz. Ez a felhívás azt kívánja tőlünk, hogy hazatartásunk főtés és nélkülözhető fémtárgyait adjuk oda részben a hadseregnek, részben egyesítve a kettős eelt a társadalom munkáinak segítségére. Bizonyos, hogy e felhívás nem is marad hatástalan a minden magyar hazatartásban már keszen várják összegyűjtve és megválogatva az erre szánt tárgyak a gyűjtés idejét. Ehhez a felhíváshoz kapcsolódik, bár tőle függetlenül a mi kérésünk is.

Adják nekünk háztartásaik vagy kereskedéseik egyik másik darabját, mely tulaj-

don nem felesleges, de nem is pótolhatatlan. Az „Uránia” Országos Növendő Egyesület ugyanerre a célra a Rézmoszarakat, rézgyertyatartókat, vagy egyéb nélkülözhető réztárgyakat és rézmérlegessúlyokat (leginkább 1/2 kilón felül) kéri azoktól, kik ellenszolgáltatás nélkül, vagy mert nem nélkülözhetik, nem adhatják át réztárgyaikat. Nem ingyen kérjük, mert ellenértékül felajánlunk minden adott rézmoszárért vagy 3 kgr. súlyú vörös vagy sárgaréz tárgyért vagy törmelékért, egy a használatnak, úgy izles, mint hygieniens szempontból teljesen megfelelő nikkelezett vasmoszarat. Másfél kgr. súlyú rézgyertyatartóért, vagy ugyanannyi súlyú sárga vagy vörös réztárgyért vagy törmelékért egy nikkelezett vagy bronrozított vagy gyertyatartót; 1/2 kilós és ezen felüli rézsúlyért a megfelelő hiteles vassúlyokat.

Ezen vastárgyak bizvást pótolják a háztartásban, templomokban és az üzletekben támadt hiányt. E jelzett tárgyak e történelmi napok emlékére „pro Viktoria” a Győzelemért” 1914—15. felirattal vannak ellátva és mindenkor ékesen szóló emlékei lesznek ennek a nagy időnek.

Réztárgyaik helyett fogadják el tehát

szívesen az általunk felajánlott és a réz-adományokat mind-nképen pótló nikkelezett vagy bronrozított vastárgyakat, hogy egy-részt új eszközöket adhasunk küzdő had-seregünknek jövőendő győzelmei kiváltásához, másrészt pedig, hogy a hadieletra adott anyagnak nyilvánosan elszámolandó átvételi árával támogassuk az „Uránia” Országos Növendő Egyesület már megkezdett munkáját, egy-egy téglaival hozzájáruljunk ahhoz az otthonhoz, melyet az egyesület a hadba-vonultak özvegyeinek és árváinak lehetőleg még a háború tartama alatt felállítani óltai.

A fenti tárgyakon kívül minden egyéb réz vagy vörösréz tárgyaf, üst, konyhaedény stb. adományt is szívesen fogadunk és ké-rünk és azt kívánáság szerint az adományozó által megnevezett bármely, általunk forgalomba hozott nikkelezett vagy bronrozított felirásos emléktárggyal kioszerelánk.

A hazafiás nagy oél érdekeiben bizalommal várom a becszerelendő réz- és vörösréz-adományokat, gróf Andrássy Gyuláné IV. Váci-utca 20. vagy az „Uránia” Országos Növendő Egyesület helységébe V. Szervita-ter 5 szám alá, Budapest, 1915. június havában.

Gróf Andrássy Gyuláné s. k.

Nálunk temetnek ...

És itt-ott hörgő átokba fogamzik.

Egy-egy hörgő embervoncs ajkán a szó,

Utána csönd ... Hatalmasot sühintett

Vén kaszájával a zord Arató.

Nincs gyászbeszéd itt... Nincs papok imája.

Se lömjénillat... Se beszentelés,

A requiem egy ócska... ócska nóta,

Mit szánalomból a szél fűtyörész.

A csöndes uton a Halál bolyongott,

S amerre járt, vérbe fagy a szó,

Csodásan gazdag legényaratólását,

Halkan... Szóláta... Temeti a hó.

Kassa, 1915. tavaszán.

Vágó Géza.

A fiú és az anya.

REGELŐ.

II.

Fek-téne anyai tekintélyen-k teljes egészét igénybe vette, hogy e két remény egy boldogságban való egyesülését megakadályozza.

Alkotott ő anyai képzeletének fény- mellett tin számára egy ideált S mikor a képzelet az esz-ményt minden jó tulajdonsággal felruházta, nem hagyán ki e tulajdonságok közül a gazdagságot sem, — komolyan kezdett keresni az életben a kö-zeli ismerősök s ismeretlenek között egyaránt fának az anyai kívánságok mértéke szerint megfelelő jövőn-dóbelje után.

Már kettőt fordult a föld tengelye körül. A tavaszt kétszer váltotta fel a nyár, a nyárra két iz-ben jött az ősz s ró-a tél, miféle Feketénő szá-mításait megkezdette s manya keresése után nézett, de még mindig nem jutott eredményhez. S mikor már ennyi ideig hiába kutatta a legmértőbbat, az anyai remények kívánalmaiból le-letört egy darabot, hogy könnyebben céljához jusson Siettetve a felfedezést a fiúnak már előhaladott kora is. Ugyanis belátta, hogy Gyula kulcsal és lakattal már meg nem őrizheti, sem pedig túlrövidre szabott szeretettel közeljövőben

megvalósítandó tervétől el nem riaszthatja. Így az anya reménye szállott kíván-ásainak minomáram. De mert a gazdagság alkotta még mindig reményei-nek tetemes részét, honka még most sem utótte meg az anyai szív kívánalmáinak mértékét, ha erő-nyei ezt felül is muttak. Ő tehát vár, míg az idő hoz majd egy olyant, aki megfelelő lesz.

Azouban hiába vár. Az idő nem temett olyant, ki az anyának is, meg a fiúnak is megfelelő volna, mivel Gyulának választásába való beleegyezését még sem hagyhatta-figyelmen kívül. S mert Gyula áll-hatatos maradt fellett szándékában. Feketénő pedig reményeiből engedni nem akart, az anyának kere-kesse és találatása éppen úgy nem vált be s oly kavessé hatott Gyulára ma, mint anyai tanácsa teg-napolt.

Csakis így történetet, hogy az anya és fiú között a szeretet kapesa magluzult egy időre, hogy a fiúnak elért boldogsága a gyermeknek az anyát s az anyai szív reményeinek részben való teljesedése az anyának a fiát a köteles szeretet egész özönével adja vissza.

Minél többször jöttek össze a fiatalok, a hét-köznapiság számításának sivar tervei annál inkább hűtérbe szorultak, hogy a kölcsönös szeretet ölet-erősöbben ébredjen föl. Gyula egy tekintettel kiles a

H I R E K.

A főgimnázium igazgatóságától.

A főgimnázium igazgatósága értesíti a tanuló ifjuságot, hogy az évégi Értelmitőket holnap kedden reggel 8 órakor kapják meg és pedig az 1-4. osztály a volt iskolai helyiségekben, — az 5-8. osztály az igazgatói irodában.

Az entente harcmodora.

Hogy nem az igazságot képviseli az entente, azt már a harcmodor is mutatja, amellyel küzd a harc folyamán. Osk a hamisság küzdhet a kétszínűség fegyverével, amilyen a rágalom, a látszólagos megadás a aztán a kézi bomba, a gázal telt gránátok. S a kerete szépen beillik az orosz hadsereg szombati fegyverténye. Kegyelmet kérve tartják fel kezüket a aztán harcoló sorainkba kézi gránátokat dobak. De minden fegyver eddig még vissza szolt el. S akkor persze oda át van nagy lárna s a nemzetközi jogra való hivatkozás. Mintha ők lennének a nemzetközi jog hivatott őrei! Ők, akik minden látszólagos törvénytelenységünknek az okói. A kihéztetésre, amikor a tengeraltjárók munkájával válszoltunk, telestírták a világot, hogy milyen jogtalanság esik az emberiségnek s több eféle panasz szóval kiabáltak ki a mi barbárságunkat. Hát szép-zép, hogy ők onnyire hangoztatják a nemzetközi jogot s az általános emberi érzéseket. De akkor miért cselekszenek mindig ellentétben azokkal? Azt hiszik, hogy mi gonosz háromdoruskat ölbe tett kezekkel nézzük a tűrni fogjuk, hogy engedelmünkkel öljenek meg minket. S itt eszembe jut az a bizonyos zsitányi közműködés esete, amikor ő kiabál másokra, hogy

ott szalad a tolvaj. De felté-e még valaki ezután az ő tisztességüknek? Az olasz esküszögös, a szerb királygyilkosság, ártatlan polgárok kihéztetése, törvénytelen fegyverhasználat s színellett megadás — megtanítottak bennünket arra, hogy oda át nincs tisztesség, nincs jog, csak gonosz törvénytelenység. S most rajtuk a sor megingt! Az orosz főmegak. Ha megadásra készen jönnek felénk, a mieink majd szótölzel felelnek. Mort lehet-e nekik hinni, akik az entente iskolájában kitanulva, így akarják ami jóhiszemű becstelenségünket a mi rovásunkra kibasz nálni? S akkor oda át megingt megszólal a nemzet, közti jog megvesztegetett lelkiismerete s ismét mi leszünk a barbárok.

De csak lármázának. Valahányszor ilyen lárna hallatszik oda át, mi mindig ezt kiálthatjuk: köszönöm, hogy erre is megtanítottátok, hogy ezt is lehet!

A sebesült utolsó sóhajtása.

Adatok, megfigyelések a meghalt harcos katonákról.

Valóságos hő-kötönyeményeket olvastunk már arról, hogyan viselkedik a mouscrhiabeli és a német katona a harcúterén roham közben, az ágyu. vagy a gépfegyver mellett. Tudjuk, hogy a magyar a német és az osztrák egyformán hős tud lenni, ha hazájának védelmére rendeli ki a sors. Arról azonban, hogy miképpen válnak meg az ételtől, mi az utolsó szavuk, mi a végső óhajuk, még nem igen olvastunk.

Kassán, az ottani temetőben sajnos, elég számban vannak olyan harcosok, akiket ott váltott meg földi szüveidestől a könyöröletes halál. Több száz katona pihen a kassai, hősök temetőjében; ezeket már az itteni korházakban érte utól szomorú végzetük.

— Hogyan viselkedtek halálos ágyukon a sebesültek?

— Ezzel a kérdéssel fordultunk azokhoz a kassai

ápolónókhoz, akiknek az a szomorú szerep jutott, hogy elfogják a haldokló katona utolsó sóhajtását és — amennyire lehet — teljesítsék végső kívánságát.

— Ahány haldokló van — mondta egy régi kitudó ápolónó — annyiféleképpen hal meg Van olyan is, aki úgy mulik ki, mintha nem ismerné a szüveidést. Ebben nem lehet különbséget tenni magyar, orosz, vagy német között.

— Soha se felejttem el azt a tirolit, kedves, huszmegegyezendős huszáronként, aki esontöréssel került hozzánk. Eleinte nagy lárdalmi és lázái voltak. Ha harminckilenc fokos láza volt, elkezdett zokogni, hogy ő már meghal és táviratozzanak az anyjának. Ha már nem találán elve az anyja, akkor mondjuk meg neki, hogy ő okvetlenül a lovával akar egy sírban nyugodni. A szegény fiúnak megvolt hát az „utolsó kívánsága”, de annak végrehajtására itt nem került sor. Tőlünk szépségesen távozott, de úgy tudom, hogy legutóbb Strynlét elesett.

— Érdekes, hogy a legtöbb fiatal ember, ha haláltusában eszméletlenül van, az édesanyját hívja. Volt olyan is, akinek már nem élt az anyja. Ez viszont úgy érezte, hogy a mamája hívja őt.

— Megyek már, jó mamám, szonnal megyek, — molyogta könyves szemmel.

— Azt is érdemes fölemlíteni, hogy egy prága iparos miképpen viselkedett halálos ágyán. Napokig haldokolt és folytató sz hangzattal, hogy a feleségét, meg négy gyermekét hozzák ide. Amikor az utolsó perceket élte, hamar sórt kért. Hoztak neki egy üveg sört; kiitta és azt mondta: „

— Ha meghalok, ne értesítsék halálomról a családomat. Hadh higgyék, hogy valahol a harcútereu vagyok, hadh reménykedjenek.

Pár perc múlva kiszüvedett.

Jellemző az alábbi eset is:

— Kéves olyan haldoklók van, aki öntudatánál van. Rendszertől olyan magas a lázuk, hogy nem tudnak magukról. Ilyenkor porzsa fölrbeszélnek. Az ilyen haldoklók csaknem kivétel nélkül a harcúterén

jövöje titkáknak boldog megfajtését Ilonka szeméből, míg Ilonka egy nem feleltél alkalommal kicsalt egy édesleges vallomást Gyula ajkairól.

S az a perc ősszelizte őket, a méltó szándékban a méltóval egyesült. A szándék árléldött a kivitelre. Gyula ezerszer útjította meg e szándékát és pedig úgy, hogy az sebb nyelven. meghatóbb alakban emberi szíllomból s emberi szívből még soha-sem sugárzott ki. S valahányszor együtt voltak, arra a néhány röpke pillanatra messze futott tőlük a világ híú gondolata, szívükben kiadul az önzés lángja, a mulandó érzelmek hátterébe szorulnak. S ilyenkor az igazi boldogság előérzete töltötte be szívüket: azé a boldogság mely nem a jelenkor ferde fogalmán épül fel s nem is a társadalmi jeges számításból szívja erejét: hanem, amely a boldogság valóságát a hitveseknél a kölcsönös ragaszkodásban, az arányosan megfelelezt gondban s az önfeláldozó szeretetben ébreszti lángóra. Ők már egybekelésük előtt meg voltak győződve, hogy való boldogságuk csakis a kölcsönös szeretet tőképén hajthat ki élet-öröseen. Belátják, hogy ott a boldogság az igazi boldogságnak csak látszólagos fatyúhatása, hol a társadalmi fagyos számítások gyalulják össze a szíveket a megkivárándó éltetés szeretet nélkül.

S teljesen igazuk volt, nem csak önkéntes ítéleteikben. Ugyanis a komor élet a földön kötött házasságoknak ezerszámra nyujtja példait, mely-köt megteremtett az érdék s felbontott a szeretetlenség és korai kiabrándulás. Mert tagadhatatlan tény, hogy a tartós házasságot a szeretet köti; annak hiánya a

már meglévő is szétűri. Erre mutat a modern élet s megerősíti a tapasztalás. Csak ott van a házasság-ig len áldása, hol a viszonyos szeretet hozza össze a szíveket.

S a feltűnő akadályok csak megerősítettek egymás iránt való szeretetüket. Mert lelükben meggyőződést szerettek arra nézve, hogy mindez csak a kölcsönös állhatatosság próbaköve s a bizonyos közleg boldogságnak mintegy lerőt válságdíja.

S nem is eszlődtek, mert az akadályok egymás után tūtek el boldogságuk útjából.

A munkás fiatal embert szerény igényekhez jól jövedelmező állásra neveztek ki; s most már tervét a valóság telé terelhette, mit nem is mulasztott el. A férfiú s a leány keztek egymásnak adták, hogy a tövises élet rögös útján egymást támogatva törjék le a tövisesket s fakaszszák ki a szeretettől termelt boldogság örömét.

Feketének ellenzásaén kívül már nem is volt más akadály örömük útjában. Ő még mindig élő anyai büszkeségével akarta új lángra ébreszteni hamedő reményeinek uszkait. Nem tudott s nem is akart beleegyezni gyermekének férfias szerelmébe; másképen akarta megfontni fia jövendő sorsát.

De mikor látta, hogy a gyermek szívében a szülő s az eljegyzett leány iránt érzett szeretet közt támadó harcban a legyőzött az előbbi lesz; akkor megtört a büszkeségének számítását, hogy az anyai szeretetnek hozza meg áldozatát a fia szándékában való beleegyezésével.

S egy alkalommal a muló fájdalom s ébr-öd öröm halk zokogásával zárta szíve gyermekét, arra a szíve, melyben végre is az anyának büszke tervei fölött a gyermeko iránt érzett anyai szeretet hatalmas diadalmaskodott.

És aki a rideg számításnak csaknem áldozatul dobta gyermekét, az a szeretet csodás erejével két szívet vonzott magához. Mikor pedig megismerté igazán Ilonka hozományát, akkor fiának talált kincseselelti érzett öröme az előbb érzett fájdalom feledékenységét vonta maga után s az anyai szeretet bűnbánatával mondta magának: ámbár célunk egy volt, a te boldogságod megteremtése, a hozzávezető igaz utat találtam meg; mert a melynek forrását én megérvétt szeretettel az anyagból akartam megnyitni, te azt a lélekből s annak éreneyiből fakasztottad életre. S még én-érveken át kérestem hiába s végre a fokozatos lemondás engedékenységével; addig te szíveddel kutaltál utána s szívében is találtál rá; őrizd is meg, mert igazi boldogságot a szívek csak is a szív szeretete adhat és semmi más.

S a megtért anyai szeretet szavait Gyula megfogadta. Ilonka szívében szeretettel kutatótt boldogságának még hiányzó morzási után. S mindennek reá akadt. Alkottott is olyan tartós boldogságot, miú az elegáns szerelem birtokosainak nem osztályrésztük. mert azok nem a szív, hanem az érdék, — nem a lélek, hanem az anyag, — s nem az igazi szeretet, hanem az öszeszokásba vetett romény a munkásai.

képzelik magukat és valósággal esatároznak képzeletben. Van olyan is, akit le kell kötni, mert rohamra akar menni és fojtogatja a szomszédját. Erdékes volt az a karlsbadi fiatal kereskedő, aki idősbével hadalkodt. Már egészen öntudatlan volt, amikor egyszerre csak magához tért, felült és tükröt kért. Adtnak neki. Megnézte magát a tükrökben, aztán hátra dőlve mondta: „Meg vagyok magammal légedve. Nyugodtan halok meg.”

— **Egy év.** Egy esztendővel ezelőtt éppen ma, amikor eldördült két lövés, amely két lövésnek olyan viszhangja támadt, mely végig zuhogt az egész világon, megborgoztatva az emberiség léteit s milliókat vitt a rettenetes vágóhídra.

Ez elmúlt esztendőben sokat élünk, sokat rettegünk, sokat remegünk s az 1914. év Péter-Pál napján vértüzekkel védődik örökké feledhetlenül a nemzetek történetébe. Meghatottan, levett kalappal állunk, imánkat, fohásztunk felköldvén az égek Urához, az elhunytakéi s a hadiszerencsért egyaránt. Híatlalt szívnek azonban eszedre könyörgök, hogy új esztendőt ne hozzon a Mindenható soha többé hazánkra s sokat zaklatott szegény nemzetünkre

— **Piac, husarak s a község.** Az az erőlyes intézkedés, melyet a helyi hatóság megindított lassan-lassan kezdi megteremni örvendést gyümölcsöt. A piaci árak két hét óta a galamb 30%-kal estek s hova tva a vidéki árusok beelőrtöknek a megváltoztatlanba.

Annál inkább zúgolódnak a hentesek és meszások, kik nem tudnak beletörődni, hogy ezentúl kisebb hasznalónak kell dolgozniuk s a község bőrére oly szabadon nem vadászhatnak ezentúl.

De bármennyire fáj is e valóban rég óhajtott intézkedés a hentes és másárus uraknak indokoltaság s méltányosságát el nem vitathatják, mert a jelenlegi disztó és marháraak mellett, a hatóság által megállapított husarak egy eszpetet sem méltánytalanok.

Nem mulasztjuk azonban azt sem el, hogy meg ne említsük, miszerint a községnek nagy része nemcsak, hogy nem respektálja a hatósági árszabást, de azt lépésnyomon áthágja s ezzel a hatósági intézkedést bűntija.

De egy más hibáját is fel kell említenünk községünknek, nevezetesen azt, hogy az eladó községgel sokszor nagyon is méltánytalan követelésekkel támaszt — ami arra vezetne nagyon könnyen, hogy az eladók elriasztják a piacról, ami egyáltalán nem kívánatos.

A rendőrhatalóság azonban fáradságot nem kímélve, a községnek igényelt minden irányban megkísérli kielégíteni, amiben orszátlárus Fűredi János agilis rendőrtisztünkek van, kik nemcsak a piacon, de minden téren a községnek állandóan rendelkezésre áll s azok életmezeit minden irányban előmozdítanak iparkodik.

Jól eső örömmel regisztráljuk, mert e drága világban az ily erőlyes intézkedésre készverson s szükségünk van

— **Meggyilkolt öreg házaspár.** Egy öreg bakházi házaspár, Tenk Ferenc és felesége ráíratta bázát és földjét Tóth József bakházi földművesre és feleségére. Az ajándékozási szerződést alomra a föltételhez kötétek, hogy vagyonuk átengedése fejében holtuk napjáig eltarják őket. Most egy esztendő történt az ajándékozás, de Tóth János nem bírta kivárni, a míg az öreg házaspár természetos halállal bevégi földi pályáját. Pár hónappal ezelőtt Tenk Ferenc és felesége nyomtalanul eltűnt a községből.

Németh Dávid barcsi eszendőjárásörörmester nyomozni kezdett a titokzatos ügyben s a miúnap a bakházi akácóban megtalálta az öreg házaspár holttestét. Tóth József gyanakodtak, a kik több napon át konokul tagadták a gyilkosságot. Végre őszinte vallomást tett, elmondta, hogy a két öreget ő tette el a láb alól. A gyilkos a nagyatádi járásbírósságon vették őrizetbe.

— **Sztrájkolnak a kiskanisaiak.** Vasnap délután a kiskanisai templom előtt néhány nagyhanu igazoló felhívta a kiskanisai községet, hogy a hatósági árszabást megakasztandó a piacra semmiféle zsidóságeműt be ne hozzanak, különben a kanális budaál lenetik őket. — Nemkülömben a helybeli utavégi polgárok is feltartózták a falusi árusokat, hogy nem szabad a kanisai piacra semminemű árukat behozni.

Ezen igaztókat a rendőrség nagyon helyesen letartóztatta s ellenük a bünyenyítő eljárás megindítottat.

Nagyon helyesen.

— **Elhalasztott befizetések.** A nagykanisai takarékpénztár által alapított Összegyűző Szövetkezetnél a f. hó 29-ára (keddre) eső befizetések az ünnep miatt július hó 2-án, azaz: pénteken d. e. lesznek megtartva.

A Délzalai Takarékpénztárral Egyesült Összegyűző Szövetkezetnél a folyó hó 29-ra eső befizetések az ünnep miatt július hó 2-án vagyis pénteken délelőtt tartatnak meg.

— **Tűz Kiskanisán.** Szombat éjjel hangos tűziférela verte fel a VI. VII. kerület lakosságát, amenyiben eddig ismeretlen okokból egy épület kigyulladt.

A tűz lokalizálásán, legnagyobb részök volt derek rendőroinknek, kik azonnal a helyszínen termeltek s ott legodasabb menték munkát végeztek

— **Megtámadták a foglyok a munkát.** A ki figyelemmel kísérte a hadifoglyok szorgalmas munkáját, szinte örömmel konstátálta, hogy ezzel a napszám uszora is némiképp megfőrtött.

Azokban mint minden dologban, e téren is akadt egy nagyságos bérlő, aki dacára hogy ugyaszovala ingyen munkásokat kapott a foglyokban, mégis a legsilányabb s leggyalázatosabb kosztot adta a nyomorult munkásoknak, kik az éhezést megvuna, a munkát megtámadták.

Fűredi János rendőrtiszt a dologról értesülvén, azonnal gondoskodott róla, hogy az illetők humánusabban elbánás gazdálkhoz kerüljenek.

— **Kutyák a temetőben.** Több oldalról panasz érkezett hozzánk, miszerint a helybeli román, kath. sírkeretben a kutyák állandóan bent ténfergenek s a sírokat is feldúlják. E kegyelet sőtő dolog mint tudjuk a kutyák tulajdonosa ill-n büntetést von maguk után, ugyanzért figyelmeltetjük a községet, hogy a temetőben kutyával jární tilos s a rendőrhatalóság által a temetőőr szigoruan usztatított, hogy a temetőben kutyát meg ee törjön s ha mégis valaki oda magával vinné, azt azonnal jelentse.

— **Harcotéri baleset.** Egyik kassai kávéházban a kereskedők asztalánál egy felkötött karu fiatalember ül. A vendégek szánakozva nézik az ifjút és mindenkire ki a benyomást teszi, hogy valószínűleg a harcétérn volt, ott a karjátba lövést kapott, most szabadságon van és ezért vetette le a katonaruhát.

A kereskedők azonban irigyek egymásra és nem engedik, hogy a rendelő téves hitben legyen és mindenhol, ahol a sebesült hősnek látszó kollégájuk megfordult, előre beharangozták, hogy látoga-

tást tévő X. Y. cég utazója nem a háboruban sérült meg, hanem most van először uton és sok helyen nem a legzisevisebben fogadják, és az oka, hogy egyik helyen kiliccamította a 'zarjárt'...

— **Egy eszemért — 120.000 kor.** Herman Tivadar, a ki Magyarországból vándorolt ki Amerikába hosszú időn át a W. S. Tyler Company gyárában dolgozott. Szerencsétlenség következtében elvesztette a felszeme világot s kárértésért pórt indított a társaság ellen. A pör sokáig húzódtott, míg nem június elsején véget ért és pedig honfúttársunkra nézve kedvezően a Newyorki bíróság — a céget 120.000 korona kárértés megfizetésére ítélte, miután bebizonyosodott, hogy a szerencsétlenségért valóban a társaságot illeti a felelősség.

**A NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN**

az 1761/915. M. E. számú kormányrendelet alapján a m. k. Postatakarékpénztár által termény előlegek nyújtására kijelöltetvén,

földbirtokosoknak és bérlőknek

az idei terményeikre előleget nyújt a miniszteri rendelet feltételei értelmében netto 6¹/₂% kámata.

— **A „Magyarország” politikai napilap** a háború óta a legjobb és legfontosabb hírologálásra rendezkedett be. Gyorsan, tárgyilagosan közvetíti az eseményeket s tudósításában sokoldalúságra törekszik. Közi a hivatalos híreket, de közli ellenségeink jelentéseit is amelyek ismeretvén az ellenkötőket, föltárják vállalkozásainak nagy nehézséget s még siker-sebnek mutatják sikereinket. A „Magyarország” nemzetközi hírologálót rendezett be, amelynek a semleges földön levő Amsterdám a központja. Harcétéri tudósítói a hivatalos sajtóhadiszállástól függetlenül járják a harcétéket s közvetlen megfigyelés alapján írják gyors és mindig megbízható tudósításokat. A lap sajtóiparomai része is csupa aktuális Szépiroink elen Tömörkény István és Krudý Gyula állanak. Krudý a fővárosi életet, a pesti emberek háborus érzéseit és gondolatait veli papírosra, Tömörkény az áltoldi magyar népnek a világháboruban tanúsított magatartását festi hasonlíthatatlan magyar művészetével. A „Magyarország” nem háborus rovattal is mindig élénkek, változatosak, ugy hogy a lap metán lett az intelligens magyar családok legzisevisebben olvasott napilapja. A „Magyarország” szerkesztőség és kiadóhivatala, Budapest VI. Teréz-kört 22. szám alatt van. A lap előfizetési ára negyed évre 8 korona, egész évre 32 korona. Egyes szám ára 12 fillér.

 Egy jó állapotban levő pedálos cimbalom megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Az Érdekes Ujság

legújabb száma azt mutatja be, hogy milyen lesz ezután az Érdekes Ujság. Terjedelmében majdnem kétszer akkora, mint eddig, félévesre mindazokat a régen megkezdelt hasznos és szórakoztató mellékleteket, melyek a háborús felvételek sokasága miatt kényszerűségből kiszorultak és gazdagodva egész sor illusztrált cikkel, melyek csak távolabbi vonatkozásban vannak a világháborúval, de föltétlenül igényt tarthatnak a magyar közönség érdeklődésére.

Az „Az Érdekes Ujság” egyetlen ugrással ilyen nagy mértékben növelte terjedelmét, annak okait talán nem is kell bővebben kifejteni. Mentül előbbre haladunk a világháborúban a mentül inkább torlódó nagy események, annál fájalmasabban érezte. Az Érdekes Ujság, hogyha lelkiismeretesen akarja kiszolgálni a múlt magyar közönségnek mindenre kiterjedő érdeklődését, nem férhet el az eddigi szűk keretekben, mert a háború torlódó érdekeségeinek bemutatását nem lehet korlátozni, viszont az olthatatlan háborús anyag bemutatása lassankint elnyom és kiszorít minden egyébét, aminek egy jól szerkesztett, a közönség minden igényével lelkiismeretesen számoló újságból hiányoznia nem szabad.

Kényelmellenek kellett éreznie a szűk terjedelmét és hetenkint látó szívet kellett lemondania olyan érdekes és közérdeklő anyag közléséről, mely kétség-telenül nagyon érdekli a közönség szélesebb rétegeit. Ugy érezte, hogy majdnem kétszer akkora terjedelmre van szüksége, ha igazán teljes, a háborún túl minden érdekes és jelentős eseményről beszámoló illusztrált hetilapot akar a közönségnek nyújtani és lépést őhajt tartani azzal a felfokozott érdeklődéssel, melyet éppen a nagy világháború fejlesztett minden művelt magyar polgárban. Az Érdekes Ujság nagy közönsége, amely ismeri a lap folytonos tökéletesítésére irányuló törekvését és ismert kipróbált megbízhatóságát is, inkább fog néhány fillérrel többet adni, ha ennek ellenében abban a helyzetben lesz, hogy az Érdekes Ujságot a mai nap majdnem kétszer nagyobb terjedelmében összes régi mellékleteinek felelesztésével és új rovatokkal gazdagítva kaphatja meg hetenkint. Mindössze hat fillérrel lesz drágább. Az Érdekes Ujság 24 fillér helyett 30 fillér, de ennek ellenében kétszer akkora lapot kap a közönség. Egyébként az Érdekes Ujság ismét szenzációs pályázatokat hirdet több mint 5000 korona összegben. Az Érdekes Ujság előfizetési ára egy negyed évre 3.50 kor., félévre 7 kor., egész évre 14 korona — Egyes példány ára 30 fillér. — Az Érdekes Ujság kiadóhivatala V. Vilmos császár-ut 78. sz. alatt van.

Képes Ujság

cimmal március 27-én szombaton új képes hetilap indult meg Vajda Ernőnek, a „Rozmarijn nemi”; „Ludas Matyi” és egyéb nagyszerű darabok szerzőjének szerkesztésében. Ez az új képes hetilap legnagyobb részében a modern nyomatási technika legtekélyesebb eszközeivel, az oly gyorsan világszenzációvá lett melynyomással készül és emellegve képei minden fotografianál szebbek, és festményszerűen valósággal keretbe kívánkoznak. Háborús képei a világháború egész területéről meg az elknyeztetett magyar közönség előtt is szenzációk lesznek. De az új lapnak rendkívül gazdag olvasmányos tartalma is lesz, még pedig nemcsak novellák és regények, hanem öleles, változatos és gazdag rovatrendszárral. „Tessék befejezni” című rovata a legszórakoztatóbb játék lesz a családok számára. A „Hadikönyha” megbecsülhetetlen szolgálatot fog tenni a drágaság miatt bankodó haziaszonyoknak. „Borzalmas pillanatok” című rovata állandó szenzációja lesz mindazoknak, akik kedvelői a bűnügyi és egyéb izgalmas eseteknek.

De a rovatok egész sorozata fog szólni az asszonyoknak, gyermekeknek és általában a családoknak. Képeivel és rovataival ez az új képes hetilap bizonyára a legrovidebb idő alatt meg fogja hódítani a magyar közönséget, annál is inkább, mert az új lap 32 oldalas terjedelme és tartalmának gazdagsága dacára talán a legolcsóbb hetilapja az egész világnak és példányonként csak 20 fillérért kapható.

A Képes Ujság előfizetési ára negyedévre 2.50 korona, félévre 5 korona, egész évre 10 korona.

A Képes Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala V. Vilmos császár-ut 78. sz. alatt van.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális csepkek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványszámat késséggel küld a kiadóhivatal.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona, Világ-kronika-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyet-utca 4). Ugyanítt megrendelhető a „Képes Népnap”, a legolcsóbb új-ág a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— A „MAGYAR LÁNYOK” szépirodalmi képes hetilap, fiatal lányok számára — Szerkeszti Tatuscs Anna. Megjelenik minden vasárnap. Minden egyes száma gyönyörű művészi képpel és a legérdekesebb tartalommal jelenik meg. Előfizetési ára: Egész évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz. Mutatványszámat kívánatos ingyen küld a kiadóhivatal — E kitűnően szerkesztett képes hetilapot mindenkinek melegen ajánljuk.

NYILTTER. *)

Dr. Szegő Kálmán

szanatórium- és vizgyógyintézet felnőttek- és gyermekek számára, Abbáziában.

Erősítő és edző hizlaló-kurák egész éven át. Gyermekek 7 éven felül kíséret nélkül felvétetnek.

* E rovat alatt közöltetteket nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

MILKA
Suchard
KITÜNŐ ALPESI TEJCSOKOLÁDÉ

J.F.J. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból és névjegyekben Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek dús raktára. Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok nagy raktára.